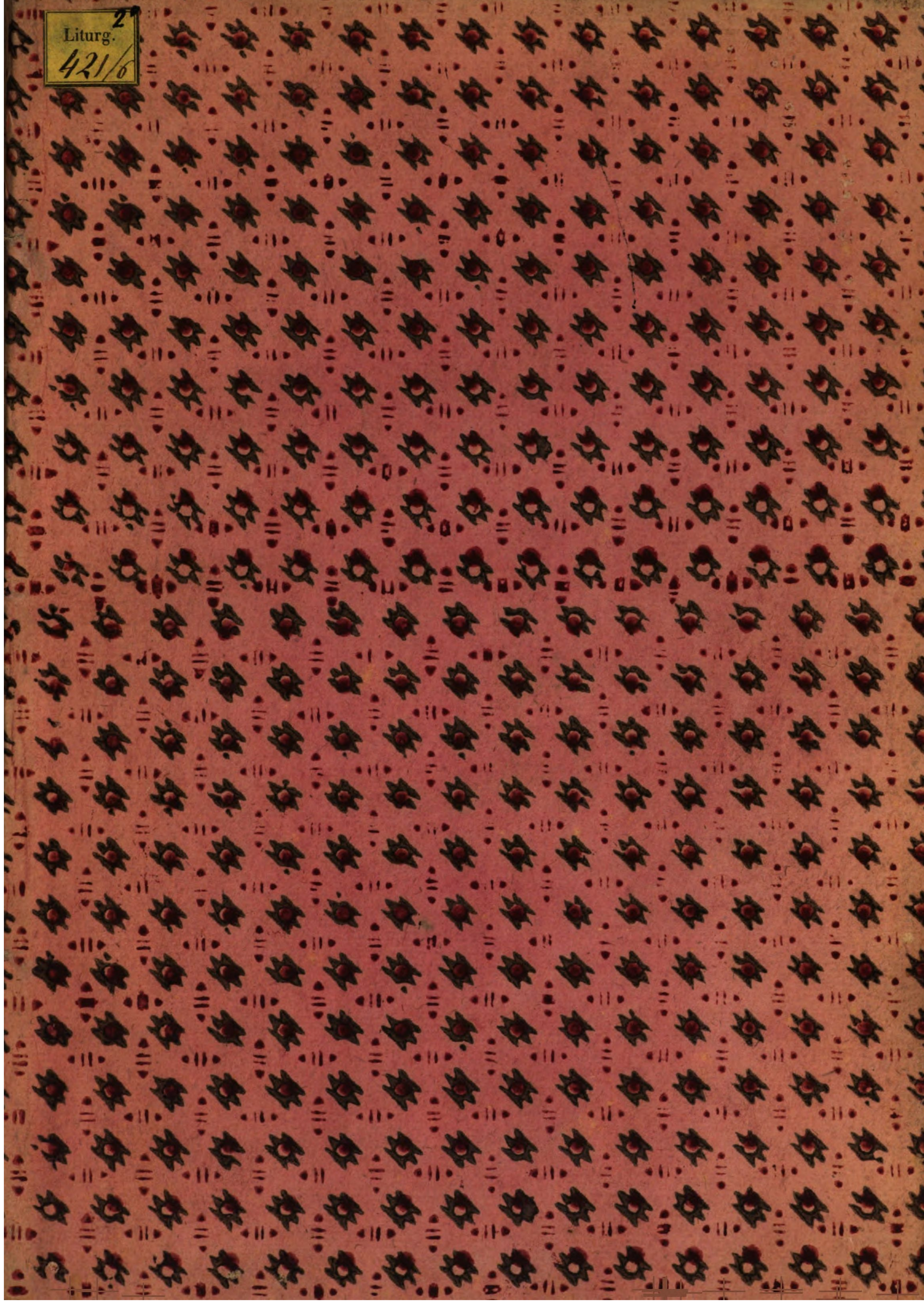

2¹
Liturg.
421/6

2° Liturg. 421(6).

Causa.

SACRA RITUM CONGREGATIONE
CARDINALI DISCALCHI

SEPTEN ANNO 1873

MEMORIE

Per l'impresione del Cardinale Arcivescovo

SACRA RITUUM CONGREGATIONE
E^{MO}, ET R^{MO} DOMINO
CARDINALI ODESCALCHI
R E L A T O R E

Causa RESTITUTIONIS IN INTEGRUM
PRO OFFICIO, ET MISSA RECITAN. etc.

I N H O N O R E M

SEPTEM ANGELORUM

MEMORIALE CUM SUMMARIO

I N S T A N T I B U S

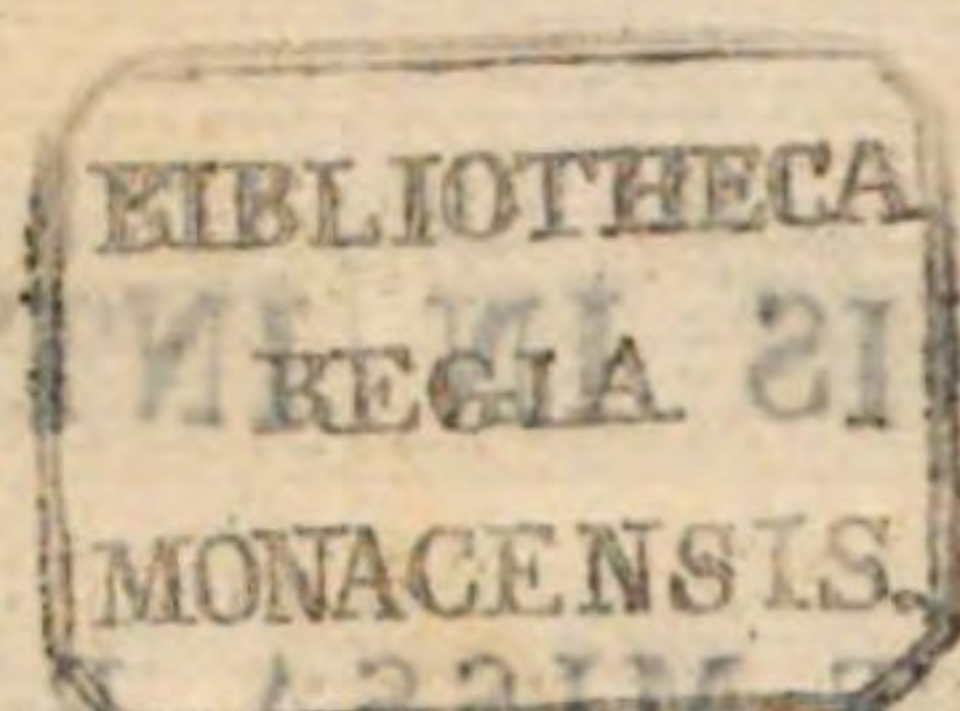
PLUSQUAM NONAGINTA VIRIS IN ECCLESIASTICA
DIGNITATE CONSTITUTIS.

ROMÆ MDCCCXXI

Ex Typographia Rev. Cameræ Apostolicæ

SACRA RITUM CONGREGATIONE
 EMO, ET RMO DOMINO
 CARDINALI ODESCALCHI
 RELATORE

PRO OFFICIO, ET MISSA REGITANDI
 IN HONORE
 SEPTEM ANGELORUM

MEMORIALE CUM SUMMARIO

IN STATIBUS
 PLURIMUM NONAGINTA VIRIS IN ECCLESIA
 DIGNITATE CONSTITUTIS.

ROME MDCCCXXI

Ex Typographia Rev. Cameræ Apostolicæ

Emi, et Rmi Patres

- 1 Congruum, atque conveniens cum sit Principis Gratias robore non destitui; hodierna die Pontificis auctoritate suffulti rescripto diei 13 Junii currentis anni 1831, ut videre est *Summ. num. 1.* iterum, Patres Emi, sistimus coram Vobis ad dicendam causam pro approbatione Officii proprii recitan. in honorem Septem Angelorum, veluti ad nostra usque tempora in Dioecesi Panormitana, in Sicilia, fuit non sine spirituali emolumento recitatum, ut in anteactis comitiis ostendere curavimus, ubi etiam dedimus tale Officium proprium cum Missa, quæ videntur bene elucubrata. Præter autem hanc qualitatem, quæ maximi ponderis habenda est, quia in immemorabili fundata, altera non ordinaria concurrit in conferto, atque redundantibus postulationum numero Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, Archiepiscoporum, Episcoporum, Religiosorum Ordinum Generalium, ac aliorum, ut ex Summario transacto anno distributo patet, et ex aliis postea ad Summum Pontificem perhumiliter porrectis. *Vide Sum. Add. num. 3.*
- 2 Hic adnotare quammaxime juvat, dictas spontaneas postulationes a nemine expiscatas, ut aliqui contra postulantium dignitatem blaterant, causas in medium afferre validissimas non solum a pietate depromptas, sed et a Sacra Scriptura, Doctoribus, Patribus, et Ecclesiæ Catholicæ consuetudine, unde uno oculorum conjectu colligere fas est, quod in tanta earundem diversitate unus spiritus, unaque pietas in Septem Angelos deferatur.
- 3 Quamvis autem nostra hæc causa, quæ partim justitiâ, partim gratiam respiciat, ut infra videbimus, clausula *amplius* fuerit dijudicata, attamen, stante Rescripto Sanctissimi D. N. Gregorii XVI ad Sacrum hoc Tribunal, nunc, quamvis propositio in folio Sacræ Congregationis signata

pro discussione non habeatur, decernere est, an ex noviter deductis liceat dictam Clausulam a medio tollere, et Officium approbare Rescripto = *pro gratia tollendi clausulam amplius, si Sanctissimo placuerit, et pariter pro gratia approbationis Officii Septem Angelorum recitan. in Postulatorum Diæcesibus, aut in omni Ecclesia* =.

- 4 Id in primis sperare nos suadet dignitas Septem Spirituum ante thronum Dei Astantium, et cultus immemorabilis a Sacris Paginis inceptus, et a Bullis Pontificum confirmatus, et auctus. Septenarius numerus de fide est, quem maxima Interpretum pars pro determinato Septem Angelorum numero exponit, cum toties in Sacra Scriptura *Septem Angeli* nominentur, ut videri est *Sum. n. 3.* ex doctissimo P. Francisco Ribera, cui sententiæ Ecclesia annuisse videtur Bulla Pauli III. expedita pro Monasterio nuncupato *Septem Principum Angelorum*, ut patet ex documento tradito Eñõ Relatori; ideoque si passim Sanctis ab Ecclesia canonizatis Officium conceditur, multo potiori jure in honorem Septem Angelorum concedendum ob majorem dignitatem, videtur. Si unius tantum Episcopi instantia a S. R. C. nova probantur, et conceduntur, Officia, ut compertum est, quare nostrum, instantibus plusquam nonaginta Ordinariis, et aliis Ecclesiasticis Superioribus obtineri non possit, omnino ignoro. Si constito de immemorabili cultu alicujus Beati juxta Decreta sa. me. Urbani VIII Officium permittitur, veluti confirmavit sa. me. Pontifex Leo XII. Decreto diei 16. Septembris 1826.; a pari permittendum patet Officium petatum in vim immemorabilis.
- 5 Ut quisquis autem vetustatem Cultus Septem Angelorum intelligat, Historiam Panormi impressam anno 1726. cui tit. *historia del Ven. Monastero de sette Angeli* adire necesse est, ut constet ante centenariam Urbanam cultum duxisse exordium. Habemus enim pag. 9., quod = *fu fondata la Chiesa de' Sette Angeli famosa per l' Immagine de' Sette Gran Principi della Corte Celeste assistenti al Trono di Dio, in essa ritrovati sin dall' anno 1516.*, et confirmat Cornelius a Lapide in Apocal. cap. 1. vers. 4. ibi = *Panormi, quæ Urbs est prima Siciliæ, extat templum Septem Principibus Angelorum dicatum, in quo anno Domini 1516 vetustæ eorundem effigies repertæ sunt* =: huic adhæret Joannes Silveira in Apocal. t. 1. cap. 1. vers. 4. quæst. 16. numer. 123, Franciscus Bordono in *Manual. Consult. sect. 34. quæsit. 13. num. 35.*, P. Joannes Alberghini in *Manuali qualific. cap. 18. sect. 3. §. 3. fol. 132*, P. Carolus Gujetus in *heortologia lib. 1. cap. 5. quæst. 5. fol. 42.*, Antonius Spinelli de *festis et Templis Deiparæ part. 2. num. 21*, P. Joannes Stephanus Menocchio *tratten. eruditi p. 3. cant. 6. cap. 20.* P. Paulus Barri in oper. cui tit. *divozione degli An.*

3

Angeli cap. 9. P. Andreas Serranus in libro hispanico *los siete Principes de los Angeles* p. 1. cap. 9. fol. 9., et cap. 14. fol. 85., P. Georgius Tagliavia in oper. de *Septem Angelis impres. Panormi an. 1630.*, P. Franciscus Carrera *Panth. Sicul. fol. 263.* Roccus Pirrus in not. *Eccl. Panor. fol. 172.* P. Silvius Tornamira ne' *Prodigi della divozione a Santi Angeli* cap. 16. fol. 388, Octavius Panciroli ne' *tesori nascosti di Roma rione 2 chiesa 60. fol. 307.*, Auctor. oper. *Romæ Antiquæ, et modernæ impres. Romæ 1660. fol. 377.* Nicolaus Alberti in oper. *nella terra de' viventi part. 1. cap. 7. num. 86. fol. 61.*, aliique permulti.

6 Panormitanus hic Cultus ex illa inventione 1516 cum Officio et Missa statutus, et a gravibus Auctoribus celebratus. Imagines designat cum nominibus, et postea Confraternitatis erectionem sub Septem Spirituum nomine usque a seculo decimo septimo, quæ publici Ecclesiastici cultus continuationem præsefert = *v'ha una Compagnia sotto il titolo de' Sette Angeli fondata nel 17. secolo, col suo nobilissimo Oratorio* = cit. *histor. pag. 28.* Præter vero hanc confraternitatem, quæ multum causæ commodum affert, extare etiam refert Imagines cum nominibus, et ut brevitati consulamus, satis est illam præ oculis habere Panormi manentem, de qua *histor. cit. pag. 21.* sic ait = *Sotto a' Sete Angeli si leggono i nomi coll' espressione del loro significato, e particolari officj esercitati in questa forma* Michael victoriosus. Raphael medicus. Gabriel Nuncius. Barachiel adjutor. Jeudiel remunerator. Uriel Fortis Socius. Sealtiel. Orator =.

7 Multa sunt hæc, sed adhuc majora supersunt. Ex ædificatione Monasterii Panormitani in honorem Septem Angelorum, et Sanctimonialium ingressu anno 1532 die 25 Novembris, Angelorum cultum augmenta sumpsisse, omnibus compertum est. *histor. cit. pag. 47. et 57.*, et sa. me. Paulus III die 12 Junii anni 1542. foundationem dicti Monasterii approbavit Bulla, quæ incipit = *Paulus Episcopus Servus Servorum Dei, dilectis in Christo Filiabus Correctrici, et Conventui Monasterii Monialium, per Correctricem soliti gubernari, Septem Principum Angelorum nuncupati Panormitani Ordinis S. Francisci de Paula* = et Clemens Octavus die 17 Octobris anni 1597. Bulla quæ incipit = *Venerabilis Frater, salutem, et Apostolicam benedictionem. De statu Monasterii Monialium Septem Angelorum nuncupati etc.* regimini Ordinariorum pro tempore existentium Monasterium commisit. Ex hactenus narratis cultus semper præstitus Septem Beatissimis Spiritibus probatus est, his et aliis Pontificiis diplomatibus confirmatus: non immerito igitur pro approbatione Officii iterum iterumque instamus

4
Imaginum existentia per se sola sufficeret ad evincendam Cultus continuationem ad præsens; at duo etiam supersunt majoris ponderis argumenta. Kalendarium currentis anni videlicet Ecclesiæ, et Dioecesis Panormitanæ, et Breviarum Romanum, in quorum primo sub die 20 Aprilis signatur Officium Septem Angelorum; et in secundo, in Breviario videlicet Neapoli impresso anno 1827 per extensum habetur Officium, quod approbandum humiliter petimus.

8 Officium quod proponimus, Patres Sapientissimi, de justitia concedendum jura suadent Monialibus Panormi, quæ sub titulo Septem Angelorum militant. Ratio, quæ id suadet, in titulo eodem sistit, nam Angeli nostri sunt Ecclesiæ ejusdem Titulares, ergo proprium competit Officium juxta Bullam Gregorii XIII. in Litteris datis Ecclesiæ Hispaniarum sub die 30. Decembris 1573. quo tempore Siculi sub Hispaniarum dominio militabant, = ibi = *Unamquamque Hispaniæ Ecclesiam eorum tantum Sanctorum, qui in Breviario non sunt descripti Officia propria celebrare posse, qui illius Dioecesis vel sunt naturales, vel ejus Ecclesiæ, vel Dioecesis sunt Patroni etc.*; atqui septem Angeli sunt Titulares Ecclesiæ Monasterii Panormitani; ergo Officium proprium de illis possunt recitare, veluti per secula fecere, et omisere tantum fere a viginti circiter retro annis in vim Ordinariæ dispositionis, quæ nequaquam ob duas potissimas rationes vetare potuisset; quarum prima est Gregoriana dispositio de qua supra, et secunda immemorabilis possessio; quapropter ad justitiam pertinet Monialibus restituere, quod ab illo Ordinario fuit ablatum; quæ pariter militant pro Civitate Panormi, ubi coluntur, et habentur ut Patroni, veluti in cit. Kalendario adnotatur.

9 Ad gratiam vero attinet extensionem concedere Postulatoribus etiam, ut rogat maxima pars, ad universam Ecclesiam, et a Bened. XIV. lib. 4. cap. 6. num. 2. causalis habetur, ibi = *causæ hujus concessionis (Officiorum) desumuntur a pio populorum affectu erga Sanctos, una cum petitionibus Episcoporum* =; atqui populorum affectus erga Septem Angelos, ex iisdem litteris Postulatoriis videtur; ergo ad petendum pro eorum Dioecesibus, et universam Ecclesiam canonica non deest causa, cum hi Angeli, juxta varios interpretes, cunctis Dioecesibus sint præpositi, et Missi in universam terram, ut omnium saluti provideant, quorum præsertim ope in præsentī hac calamitate indigemus. Ideoque speramus, Patres Eños etiam ad universam Ecclesiam Officii extensionem permittere, vel saltem omnibus petentibus.

10 Neque attendendum videtur principium illud, quo incedunt,

dunt nonnulli negandi propriorum Officiorum approbationem, ne in infinitum crescat numerus eorum. Quid inde? Nonne hæc usque modo fuit S. R. C. praxis? Cur ergo recedendum? Quod prævalere non debeat privata hæc opinio, nemo est qui ignoret. Guyetus *lib. 3. cap. 3.* docuit Officium proprium in Ecclesia Dei magnum afferre fructum. Ad tramites *constitutionis* 74. Sixti Papæ V. promoventur in S. R. C. Ordinaria instantiæ de Officiis, et Missis concedendis in honorem Beatorum, et Sanctorum, veluti nos in quolibet fere Ordinario Eñorum PP. cœtu morem habuimus petendi Officiorum propriorum approbationes, atque pro obtinenda concessione in medium causas, atque motiva a Benedicto XIV. afferentes, responsum sæpe votis nostris plaudens habuimus, et merito in vim consuetudinis, et regulæ traditæ a citato Pontifice; quibus concurrentibus, gratia quomodo negari possit, mente non concipio, multo magis quia in præsentiarum agimus non de novo approbando Officio, sed restituendo in statum pristinum, et saltem ampliando ad Postulantium Dioceses, et Religiosas Familias, si ad Universam Ecclesiam non videatur, quod maxima pars Postulantium vellet.

11. Atque non parum ad hoc juvat adnexum præsens Summarium num. 2., responsiones continens ad omnes propositas difficultates ejusdam Theologi, cui S. M. Pontifex Leo XII. munus commiserat, ut inde quid decernendum esset, judicaret, at morte præventus sensum suum aperire nequivit. Præter has responsiones habemus sub num. 3. Sum. expositionem gravissimi Interpretis super numerum determinatum Septem Angelorum. In Sum. demum additionali præsto est num. 1. Dissertatio de Cultu Septem Angelorum elucubrata à R. D. Secundo Heredia, Missionario Apostolico: In num. 2. extat appendix alterius auctoris, seu Postulatoris, ubi plures rationes glomerantur, et auctores refelluntur, et in fine prima ejus Postulatio additur. Quæ omnia referre curavimus, ut tandem aliquando quisquis cordatus vir intelligat, in illis nominibus nihil mali contra Ecclesiam, et mores contineri, et objectiones productas fuisse solutas. Et præter hoc, aliquibus dignis Postulatoribus sponte sua visum est exponere, non esse in nominibus difficultatem, quod probant exemplis Sanctorum naturæ humanæ quatuor Coronatorum, et Adaucti. Sed nec ipsi, nec documenta in Summario relata vim faciunt, ut Officium cum Nominibus concedatur, sed id sapientiæ Sacræ Congregationis committitur.

12. Tertio num. Sum. additionalis adduntur novæ Postulatoriæ, partim ad litteram extensæ, partim relatæ, et per litteras

ras distinctæ, quarum prima sub littera A. constat ex testimonio Secretariæ S. Congregationis Concilii, ad quam in Visitatione ad limina ab Illmo Episcopo Squillacen. directa fuerat, et inde ad hanc S. Ritum Congregationem remissa; quæ satis in hoc probatur quam spontanea sit. Nec minus sub littera B. contenta intimam persuasionem probat dignitatis et utilitatis cultus Septem Angelorum, quam Illmus Episcopus Maronen. ostendit in Postulatione manu propria scripta, post perlectas ceteras impressas tot hominum dignitate, doctrina, et virtute præstantium, ex quibus, tum auctoritate, tum ipsorum validissimis rationibus in sua opinione se ipsum confirmatum esse fatetur. Sed longum esset de præfatis omnibus impressis, et de reliquis in hoc numero contentis amplius dicere, cum unaquæque earum peculiari consideratione digna sit, quam Sapientiæ Emorum PP. relinquimus.

13. Ex his omnibus, Patres Sapientissimi, cum pateat causam nostram spernendam non esse, oramus humillime, ut hodierna die *pro gratia* respondere dignemini; et si forte multis ejusdem S. C. gravati negotiis, responsum expectamus. = *Proponatur in proxima.*

Quare etc.

Joannes Rosatinus

6.

SUMMARIUM

BEATISSIMO PADRE

La devozione degnissima verso li Sette Angeli che stanno avanti al Trono di DIO fu motivo che presso la Sacra Congregazione de' Riti se ne domandasse l'approvazione dell'Officio e Messa, che sino ai tempi nostri era in uso in Palermo; ma nella Congregazione ordinaria del 16. Dicembre 1826. fu risposto *negative*, che fu confermato con la clausula *amplius* nella Congregazione del 27. di Settembre 1828. a motivo (per quanto seppesi poi) che niun Vescovo, ma solo un privato n'era il Postulatore, il quale per altro ha risposto a tutte le difficoltà che gli sono state opposte. Non mancarono dopo le desiderate petizioni di Cardinali, Arcivescovi, Vescovi, e Capi di Religiose famiglie, dimostranti l'ardente brama di ottenere la detta approvazione, e dilatare tal culto dei sette Angeli. Stampate pertanto queste postulatorie con breve memoriale ritornossi di nuovo in Congregazione il giorno 17. Luglio 1830, senza che la Causa fosse posta in foglio, e credè far rimanere la cosa come era, ordinando che ulteriormente non si ricevesse simile istanza, su di ciò però si reclamò alla santità di Pio VIII. il quale prevenuto dalla morte non potè comunicare alla Postulazione alcuna determinazione. A fine quindi di non vedere inutili li pii desiderii di tanti ragguardevoli Postulatori, si prega la SANTITA' VOSTRA a degnarsi di far risorgere tal Causa coll'ordinare che sia esaminata in piena Congregazione di Cardinali e Consultori addetti ai Sacri Riti; ovvero deputare una Congregazione particolare composta di Cardinali addetti al S. Officio e Sacri Riti, o come meglio crederà la S. V. levando la detta clausula *amplius etc.*, e qualunque risoluzione contraria etc.

Alla Santità di Nostro Signore
PAPA GREGORIO XVI.

Dalla Udienza di Nostro Signore dei 13. Giugno 1831.

Alla S. Congregazione dei Riti.

Per gli entroscritti Oratori.

Num. 1.

Nova instantia ad
Sanctissimum Do-
minum Nostrum
Gregorium XVI.,
nomine plurimo-
rum Ecclesiae Pas-
torum, pro instan-
tatione et extensio-
ne cultus Septem
Angelorum cum Of-
ficio et Missa pro-
priis.

Remissio instantiae
ad S. R. Congreg.
ex Audientia SS^{mi}
die 13. Junii cur-
rentis anni 1831.

Num. 2.
Quædam difficultates, ob quas Causa Septem Angelorum negata erat cum clausula *Amplius* sub Pontificatu S. M. Leonis XII. jussu ejusdem Sanctitatis Suae in hac quaestione tradita primo Postulatori die 4. Octobris 1828. ad quas ipse respondit,

Responsiones Postulatoris ejusdem ad præfatas difficultates sibi propositas, et S. M. Summo Pontifici Leoni XII. tradita,

Sequitur Animadversio, hoc modo probata.

ANIMADVERSIO

S E U

Q U Æ S T I O

Num approbandum sit Officium et Missa Septem Angelorum, quæ Panormi recitabantur, cum additione historica ad VI. Lectionem?

C O N C L U S I O

Æconomia, et prudentia Ecclesiæ postulant, ut ex omni parte instantia rejiciatur.

R E S P O N S I O

Approbari possunt Officium et Missa Septem Angelorum, quæ Panormi recitabantur, cum additione historica ad VI. Lectionem.

C O N C L U S I O C O N T R A C O N C L U S I O N E M O P P O S I T A M

Æconomia, et prudentia Ecclesiæ non obstant, ut instantia concedatur.

Probat. In celebrandis festivitibus duo sibi proponit Sancta Mater Ecclesia, nempe cultus Dei, et æmulatio suorum filiorum, quos stimulat ad reddendas Deo grates, et sectanda Christi vestigia, si nostræ salutis mysteria celebrat, si vero Sanctorum festivitates, ad illorum humilitatem, charitatem, patientiam, ceterasque virtutes imitandas. Quæ diximus patet ex S. Augustino, quæ ait: „Triumphalis Beati Martyris dies nobis anniversaria celebritate recurrit, cujus glorificationi sicut congaudet Ecclesia, sic ejus proponit sequenda vestigia. „ Et alio loco ait „ Solemnitates enim Martyrum exhortationes sunt „ martyriorum: ut imitari non pigeat, quod celebrare delectat. „ Et alio loco inquit „ Si nobis

„ bis proponatur imitandus Deus , respondet hu-
 „ mana fragilitas : Multum esse ad se imitari
 „ eum , cui non potest comparari. Si deinde ipsius
 „ Domini nostri Jesu Christi ad imitationem no-
 „ bis proponatur exemplum , tamen et hic adhuc
 „ respondet humana fragilitas : Quid simile ego
 „ et Christus ? Ille etsi caro , tamen Verbum ca-
 „ ro. Ad tollendas igitur omnes excusationes in-
 „ fidelis infirmitatis lapideis tabulis construenda
 „ erat via , qua securi ambularemus. Petrus erat
 „ quod tu. Paulus hoc erat quod tu. Si piget imi-
 „ tari Dominum , imitare conservum. Præcessit
 „ agmen servorum , sublata est excusatio pigro-
 „ rum „ . Hic finis Ecclesiæ in celebrandis Sanc-
 „ torum festivitibus ita Fidelibus notus erat , ut
 „ S. Johannes Chrysostomus ita loqui non dubita-
 „ verit „ Nemo est , qui nesciat , Martyrum glo-
 „ rias ad hoc divino consilio a Dei populis fre-
 „ quentari , ut et illis debitus honor dicetur , et
 „ nobis virtutis exempla favente Christo mons-
 „ trentur „ .

Probatur. Hæc duo , nempe cultus Dei , et æmu-
 latio Fidelium inveniuntur in institutione Offi-
 cii et Missæ Septem Angelorum ante Dominum
 Astantium , simulque validissima ipsorum inter-
 cessio , quia (sicut ex P. Cornelio a Lapide in pri-
 mo Summario Causæ pag. 4. et 5. adducitur)
 „ qui in aula Regis habet gratiam et favorem
 „ Principum intimorum Regi , habet et gratiam
 „ ipsius Regis. „ De quibus nostris Septem An-
 „ gelis ante Deum Astantibus postea statuit contra
 Bezam „ non solum assistere Deo , sed etiam no-
 „ bis præesse et succurrere , ac , ut magis ope
 „ sua succurrant , eam a nobis esse imploran-
 „ dam Quocirca plane congruit , ut Pas-
 „ tores Ecclesiarum , et Fideles quique , horum
 (relate ad exempla ab ipso Cornelio allata de cul-
 tu ipsorum in Sicilia , Neapoli , Venetiis , Ro-
 mæ , aliisque Italiæ urbibus , præsertim Panor-
 mi in templo Septem Angelorum ab inventionem
 ibi facta ipsorum Imaginum an. 1516. , et Romæ
 in S. Maria Angelorum in Thermis ob instan-
 tiam Antonii Duca a Pio IV. erecta) , imo S. Jo-
 „ hannis , qui a septem hisce Spiritibus gratiam
 „ et pacem septem Ecclesiis Asiæ efflagitat , exem-
 „ plum imitantes , hosce septem Archangelos ,
 „ velut Principes aulæ cælestis , Ecclesiarum

Sequitur Responsio.
 hoc modo probata.

4
 „ omnium Præsides, Dei ministros, hominum
 „ mediatores et præpositos, peculiari cultu cre-
 „ bro venerentur, colant, et invocent,, (pag.
 „ 6. ejusdem Sum.) Et quæcumque ex S. Au-
 „ gustino afferuntur, servata proportionem in fa-
 „ vorem Sanctorum Angelorum afferri possunt, di-
 „ cente S. Gregorio Magno homilia 34. in Evan-
 „ gelia: „ Superest, ut ipsi quoque homines, qui ad
 „ celestem patriam redeunt, ex ejus agminibus
 „ aliquid illuc revertentes imitentur. Distincte
 „ namque conversationes hominum, singulorum
 „ agminum ordinibus congruunt, ut in eorum
 „ sortem per conversationis similitudinem de-
 „ putentur. Nam sunt plerique, qui parva ca-
 „ piunt, sed tamen hæc eadem parva pie an-
 „ nunciare fratribus non desistunt. Isti itaque
 „ in Angelorum numerum currunt,, Et omis-
 „ sis, quæ de ceteris ordinibus S. Doctor sequitur,
 „ hinc parcendum Oratori est, si parva, quæ de
 „ cultu Septem Angelorum ex Catholicis Scriptori-
 „ bus capit, ea proponere non desistat, et oppo-
 „ sitis rationibus pro parvitate sua respondere, li-
 „ cet sibi gemendum sit, quod tam indignus sit,
 „ ut de Sanctis Angelis loquatur, atque ideo Ora-
 „ torem dignum desideraret pro tali causa loquen-
 „ tem. Sed cum alter id non faciat, tamen licet
 „ indignus id facere curabit, et si aliquid boni in
 „ eo fecerit vel dixerit, hoc magis Dei miserationi
 „ et gratiæ tribui poterit; quod autem mali in-
 „ veniatur, id tam bonæ Causæ obstare non de-
 „ bet. Quod ergo animadversiones ex S. Augustino,
 „ et S. Johanne Chrysostomo pro Martyrum glo-
 „ riis et festivitibus recte citant, id etiam ex
 „ S. Gregorio pro Sanctorum Angelorum gloriis et
 „ festivitibus respondemus.

Sequitur Animadv. *Alqui Ecclesia satis consuluit honori Dei, ejusque Angelorum in duabus festivitibus S. Michaelis Archangeli. Orationes enim, Hymni, et Antiphonæ harum festivitatum communia sunt omnibus Angelis, et manifeste patet, ipsam istis diebus velle non solum honorem reddere S. Michaeli, sed omnibus Angelis. Insuper addidit festa Sanctorum Angelorum Custodum, S. Gabrielis, S. Raphaelis, et omnium Sanctorum die 1. Novembris, quo die solemniter omnium Angelorum meminit. In Missali Romano Missam votivam SS. Angelorum posuit, et aliquibus regionibus festum S. Angeli Regni tutelaris indulxit.*

Licet

Licet Ecclesia satis consuluerit honori Dei, ejusque Angelorum in festo S. Michaelis et omnium Angelorum die 29. Septembris, et in festo Apparitionis illius die 8. Maii, sicut hoc non obstitit ut amplius consuluerit in festo Sanctorum Angelorum Custodum, pro aliquibus locis antea concesso, et postea a Clemente X. ad universam Ecclesiam extenso et præcepto; similiter nihil obstare debet, ut Officium Septem Angelorum, usque ad nostra tempora Panormi recitatum, ad universam Ecclesiam extendatur, et eorum festum Panormi a pluribus Summis Pontificibus Indulgentiis plenariis honoratum, (ut in prima propositione Causæ retulimus) et nunc etiam in Kalendaris Siciliæ adnotatum, aliis etiam in locis celebretur. Nec obstare debet, ut jam in hymnis illarum duarum festivitatum laudentur et invocentur omnes Angeli in communi, sicut non obstitit quod S. Gabriel, et S. Raphael habeant peculiare invocationes in his hymnis, ut ipsis etiam propria Officia assignarentur, quæ satis extensa sunt non obstantibus similibus objectionibus, quæ aliquando ab aliquibus factæ sunt contra extensionem, uti patet in Instructione modernæ editionis Decretorum S.R.C. quam amplius in prima propositione pag. 6. et 7. et in ejus Summario additionali pag. 41. simulque in Summario secundæ propositionis pag. 92. 93. et 94. confutavimus, et non probatam esse diximus. Sicut etiam nihil obstat, ut plura festa et Officia propria in honorem Beatissimæ Mariæ Virginis statuta recte sint, quod ipsa simul cum omnibus Angelis in præfatis festivitibus invocetur in hymno: „ Virgo dux pacis, genitrixque lucis = Et sacer nobis chorus Angelorum = Semper assistat, simul et micantis = Regia cæli. „ Nec hæc mentio, et invocatio ibi addita Sanctorum omnium obstitit, ut festum omnium die 1. Novembris, et festa plurima propria plurimorum Sanctorum, et aliquorum etiam repetita festa per annum celebrentur. Et similiter, sicut etiam festa Angelorum Regnorum, ab objectionibus adducta, et alia in eis non contenta, pro aliquibus locis concessa sunt, non obstantibus communibus ipsorum invocationibus in supradictis generalibus festivitibus; et festum quoque Sanctorum Septem Angelorum concedi potest, qui cum ante Deum peculiariter

astent, peculiari cultu digni esse videntur, ut ex privilegio Apostolico pro prima institutione ipsorum cultus in Thermis patet pag 45. et 46. Sum. additionalis primæ propositionis Causæ. Et sicut rationes præfatæ instructionis an. 1698. contra extensionem cultus S. Gabrielis Pium VI. sa: mem. non detinuerunt, ut et ipsius Archangeli, et S. Raphaelis festa, in correctione S. Pii V. prætermissa, Romæ restitueret, (sicut Clemen-tem X. nihil detinuerat pro extensione cultus Angelorum Custodum) ob quorum extensionem magna ex parte possemus dicere: Misericordiæ Domini, quia non sumus consumpti: in tam ingentibus nostri temporis periculis et perturbationibus; sic etiam congruum esse videtur, ut pro gratitudine ex acceptis beneficiis, et pro necessitate aliorum obtinendorum festum SS. Septem Angelorum Principum concedatur, et extendatur, et ubi abundavit gratia, superabundet obsequium erga mundi mediatores et præpositos ante Deum astantes. Ecclesia Cordubensis præter festa S. Gabrielis 18. Martii, S. Michaelis 8. Maii et 29. Septembris, et S. Raphaelis 24. Octobris, Sanctorumque Angelorum Custodum 2. Octobris, habet insuper festum proprium S. Angeli Custodis Regni et Diœcesis Cordubensis 10. Martii (et similiter novam concessionem a Sanctitate Sua S. Angeli Custodis Regni Hispaniæ pro die 1. Octobris), aliudque festum proprium S. Raphaelis Archangeli pro die 7. Maii, et tandem privilegium Apostolicum antiquum recitandi Officium ejusdem S. Raphaelis per singulos menses, ob singularia beneficia, quæ ex ejus Custodia erga Civitatem Cordubensem accepta credit, et quotidie accipere non desinit. De cujus singularibus beneficiis plura referuntur in his modernis perturbationibus, et apud pios doctosque homines a longo tempore invaluit pia persuasio, neminem intra mœnia Civitatis perire a fulmine; quod Postulator ita esse vidit in tempestatibus ibi occurrentibus, in quibus aliquem extra muros occisum a fulmine, nullum vero intra mœnia, licet juxta aliquas personas unum cecidisset, quod statum supra turrin S. Laurentii contregit. In Monasterio Regali Matritensi, præter cetera SS. Angelorum festa Matriti communia, celebratur aliud festum S. Angeli Custodis ipsius Monasterii, a S. Pio V. concessum, a quo

pura

7
plura beneficia accepta referuntur, ut in Sum-
mario secundæ propositionis Causæ num. 17. pa-
tet. Nihil ergo obstare debet quod Ecclesia satis
consuluerit honori Dei, ejusque Angelorum, in
festis supra relatis, et in Missa votiva SS. Ange-
lorum in Missali Romano contenta, ut amplius
etiam consulat, et abundantius Dei honori ejus-
que Angelorum provideat restituendo ad ipsum
Missale Romanum Missam Septem Principum
Angelorum ante Deum Astantium, quæ jam an-
tea per plures annos ibi fuerat usque ad refor-
mationem S. Pii V. (ubi eandem permansuram
esse credendum est, si tunc Antonius Duca vi-
xisset), et quam ad nostra tempora simul cum
Officio Panormi pervenisse videmus, ubi plura
beneficia ipsorum intercessione et patrocinio per-
hibentur, ut ex historia Monasterii Septem An-
gelorum a Mongitore scripta patet, et experien-
tia hoc ipsum confirmat. Simulque ratio et aucto-
ritas multorum Scriptorum, et sacrarum li-
terarum Interpretum, numero præsertim 16.
novi Summarii additionalis jam adductorum, eum-
dem cultum Septem Angelorum summo opere com-
mendant, unde nostro tempore convenire posse
videtur, in quo multiplicatis intercessoribus mul-
tiplicata beneficia obtineantur.

*Cum igitur Ecclesia Angelorum cultui satis con-
suluerit, ejus æconomia et prudentia requirunt,
ne eorum festivitates ob duas rationes augeantur.
Prima, quia ipsa consequi non potest secundum
finem, ad quem intendit, dum festa Sanctorum
suis filiis celebranda proponit. Quomodo Christi-
fideles imitari Angelos possunt, cum naturam ab
ipsis diversam possideant? Quomodo eorum actio-
nes sectari, si illas ignorant, et illas tantum te-
nent, quas Sacra Scriptura manifestavit? Secun-
da ratio, ne aperiat via temere postulanti-
bus. Si modo Officium et Missa permittatur Septem
Angelorum, qui adstant ante thronum Dei, exur-
get alius, qui deprecabitur Missam et Officium
vigintiquatuor Seniorum, qui sunt in circuitu thro-
ni. Dein exhibunt alii, qui enixe flagitabunt no-
va Officia. Hic exquiret illa Cherubinorum, hic
alius vero illa Seraphinorum, hic Archangelo-
rum, hic alter Principatum etc. Existimantes
vero nonnulli hæc Officia non satis esse, Mis-
sam de novem Choris Angelorum postulabunt,
ut modo sub uno die festivitas omnium Sancto-
rum celebratur, et deinde festum S. Urielis; festum*

Sequitur Animad.

Sealtielis, festum Jehudielis, festum Barachielis, et dicent, si nunc Officium fit de S. Michaelis, de S. Gabriele, de S. Raphaelis, cur istis Angelis, qui sunt socii eorum, et stant pariter cum illis ante thronum Dei, denegatur? Ex hactenus dictis abunde patet, æconomiam, et prudentiam S. Matris Ecclesiæ postulare, ne festa Angelorum augeantur.

Sequitur Responsio. Satis consuluerat Ecclesia, exempli gratia, cultui S. Hieronymi cum ejus festo die 30. Septembris. Attamen id non obstitit, ut aliud quoque festum ejus translationis cum Indulgentia plenaria in Sancta Maria Majore statutum sit, quod in marmore ibi annunciatum ita legimus: „ Pius Episcopus Servus Servorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Multas Sanctorum celebritates extra natalitios dies Sancta Romana Ecclesia collendas instituit, ut eorum memoriam vel tempore opportuniore, vel veneratione ampliore recoleret. Qua nos etiam ratione permoti solemnitatem translationis Beatissimi Hieronymi etc. „ Ubi videmus etiam, multas festivitates Sanctorum institutas, quæ SS. Angelorum supra relatas recte etiam statutas esse, et recte alias statui posse confirmant. Nec obstant duæ oppositæ rationes; nam quoad primam jam responsum est ex auctoritate S. Gregorii, qui imitandos Fidelibus omnes Angelorum Ordines proponit homilia 34. in Evang. ubi non solum imitationem proponit, sed etiam non imitantibus minatur addens: „ Væ autem animæ, quæ in se de his bonis, quæ enumeravimus, minime aliquid recognoscit. Eique adhuc væ deterius imminet, si et privatam se donis intelligit, et nequaquam gemit. Pensemus ergo accepta electorum munera, et virtutem qua possumus, ad amorem tantæ sortis anhelemus etc. „ Et de imitatione Septem Angelorum, ante Deum Astantium, celeberrimus Missionarius nostri temporis Servus Dei P. Didacus a Gadibus, virtutem præsentis Dei omnibus proponit in numero 13. marii Sum. ultimi pag. 161. cujus Novena ibi adducta hanc luculentius virtutem, et alias Sanctorum Septem Angelorum ad Fidelium utilitatem proponit, quæ brevitatis causa in Sum. præfato omittuntur. Et si Angeli in gratia confirmati sunt, et Sanctus Petrus, a S. Augustino propositus, confirmatus erat, et si ipse conservus, et Angeli quoque conservi sunt, sicut unus ex
eis

e's S. Joanni dixit in Apocal. cap. 22 v. 8. et 9. Cecidi, (ait Sanctus) ut adorarem ante pedes Angeli . . . Et dixit mihi: Vide ne feceris: conservus enim tuus sum, et fratrum tuorum prophetarum, et eorum, qui servant verba prophetiæ libri hujus: Deum adora,,. Et si tandem majorem facilitatem aliquis objiciat in imitandis virtutibus Sanctorum naturæ nostræ, (licet eorum aliquæ non inferiores sint virtutibus Angelicis) et ideo magis festivitatis Sanctorum naturæ nostræ, quam Sanctorum Angelorum concedendum sit; sed cum tot festa Sanctorum naturæ humanæ statuta sint, et quotidie augeantur, quid impedit ut festum saltem Septem Angelorum tam paucis reliquis festis Angelicis augeatur? S. Bernardus Monachis suis dicebat,, Altissima est professio vestra, cœlos transcendit, par Angelis est,, Cum ergo tot Sancti Monachi colantur festis propriis, quorum professio par Angelis fuit, cur aliud festum Septem Angelorum paucis festis Angelorum non addatur? Secunda ratio nihil obstat, ne aperiatur via temere petentibus, quia rationabilis concessio hujus festi Septem Angelorum non aperit viam ad alia quæ temere peti possint, et si petantur negari possunt. Vigintiquatuor Seniores numquam habuerunt Officium aut Missam, sicut Septem Angeli a tempore antiquissimo obtinuerunt. Nec Cherubini, nec Seraphini nec Principatus, nec novem Angelorum Chori, nec pro ipsorum peculiaribus festis aliqua enixa instantia facta esse videtur ab anno 1516. hoc est, per tria secula, in quibus Septem Angeli in Sicilia, et aliquando Romæ et aliis in locis cultum cum Missa et Officio habuerunt. Non ergo magis timenda est nunc talis instantia pro Angelis ex institutione festi Septem Angelorum, quam ex institutione alterius festi cujuscunque Sancti naturæ nostræ timendum esset, ne aliquis peteret peculiare festum SS. Confessorum, alius SS. Martyrum, alter SS. Apostolorum, aut SS. Virginum, licet contra nullam ex præfatis festivitibus aliquid indignum objici posset. Et talis causa offerri posset, ut aliqua ex talibus festivitibus concederetur, sicut S. Pius V. concessit Regali Monasterio Matritensi Monialium Excalceat. festum Angeli Custodis Monasterii, qui Jehudiel esse dicitur num. 17. Sup. secundæ propositionis Causæ. Et nemo hanc concessionem

fuisse credidit contra œconomiam et prudentiam Ecclesiæ, nullusve per duo secula cum dimidio (per quæ tale festum ibi celebratur) Officia petiit SS. Urielis, Sealtielis, aut Barachielis, nec novem Ordinum Angelorum ut modo festivitas omnium Sanctorum sub uno die celebratur (sicut animadversiones timent), præsertim cum hæc festivitas omnium Sanctorum novem etiam Angelorum choros, omnesque cœlestes Spiritus comprehendat et celebret (sicut ipsæ animadversiones observarunt). Præterea Sacrosanctum Concilium Tridentinum sess. 22. de Sacrificio Missæ cap. 3. de Missis in honorem Sanctorum docens eas offerri soli Deo, qui illos coronavit, subdit, (Ecclesia) Deo de illorum victoriis gratias agens eorum patrocina implorat, ut ipsi pro nobis intercedere dignentur in cœlis, quorum memoriam facimus in terris,, Et canone 5. ejusdem Sessionis,, Siquis dixerit imposturam esse Missas celebrare in honorem Sanctorum, et pro illorum intercessione apud Deum obtinenda, sicut Ecclesia intendit: anathema sit,, Et sessione 25. de invocatione Sanctorum docet,, bonum atque utile esse suppliciter eos invocare, et ob beneficia impetranda a Deo per Filium ejus Jesum Christum Dominum nostrum, qui solus noster Redemptor et Salvator est, ad eorum orationes, opem, auxiliumque confugere,, Unde patet Ecclesiam in Missis et festis Sanctorum, præter illos duos fines in objectionibus propositos (nempe cultus Dei, et æmulationis suorum filiorum, qui in festis quoque Angelorum inveniuntur), alium quoque finem habuisse, nempe gratias Deo agere pro virtutibus, et victoriis illis Sanctis concessis, et per ipsorum intercessionem et patrocinium, quorum gratam memoriam agit, divina beneficia obtinere. At talis intercessio et patrocinium præcipue inveniuntur in Sanctis Angelis, dicente S. Bernardo in sermone de festivitate Sancti Michaelis:,, Hic est funiculus triplex, quo de excelso cœlorum habitaculo ad consolandos, ad visitandos, ad adjuvandos nos atrahitur supereminens charitas Angelorum, propter Deum, propter nos, propter se ipsos. Propter Deum utique, cujus tanta erga nos misericordiæ viscera ipsi quoque imitantur. Propter nos, in quibus propriam similitudinem miserantur. Propter se ipsos, quorum ordines ia-

staurandos ex nobis toto desiderio præstolantur etc.
 „ Et in omnibus Missis a Deo petimus : Jube hæc
 perferri per manus Sancti Angeli tui in sublime
 Altare tuum in conspectu divinæ Majestatis tuæ,
 ut omni benedictione et gratia repleamur. Hanc
 autem intercessionem, et hoc patrocinium præ-
 cipue in Septem Angelis inveniri pie doctèque
 probat Servus Dei P. Didacus a Gadibus, Missio-
 narius Apostolicus in Hispania nostri temporis
 (cujus causa Beatificationis proponenda est) in
 præfata Novena S. Raphaelis, Cordubæ Custo-
 dis, ex qua aliquid propositum est num. 13. no-
 stri ultimi Sum., ubi pag. 161. ex versione
 Græc. apud Calmet verba illius Sancti ad Tobiam
 sic habent „ Ego sum Raphael, unus ex Septem
 Sanctis Angelis, qui offerunt orationes Sanctorum,
 et ingrediuntur in conspectu gloriæ Sancti „ Quod
 plane concordat cum Vulgata a vers. 11. cap. 12.,
 Non abscondam a vobis occultum sermonem.
 (ait ipse Sanctus Raphael ad Tobiam) Quando
 orabas cum lacrymis, . . . ego obtuli orationem
 tuam Domino. . . . Et nunc misit me Dominus
 ut curarem te, et Saram uxorem filii tui a dæ-
 monio liberarem. Ego enim sum Raphaël An-
 gelus, unus ex Septem, qui astamus ante Do-
 minum . . . vos autem benedicite Deum, et nar-
 rate omnia mirabilia ejus „ Quod convenit cum
 pluribus aliis Sacræ Scripturæ locis, et præsertim
 Apocalypsis, maximeque cap. 5. v. 6. „ Vidi :
 et ecce in medio throni, et quatuor animalium,
 et in medio seniorum, Agnum stantem tamquam
 occisum, habentem cornua septem, et oculos se-
 ptem: qui sunt septem spiritus Dei, missi in omnem
 terram „ Et Zachariæ cap. 4. ex version. Syriaca et
 Arabica, „ Isti sunt septem oculi Domini, qui intuen-
 tur universam terram „ et juxta Vulgat. v. 10.
 hujus capitis „ Septem isti oculi sunt Domini,
 qui discurrunt in universam terram „ Quos, et
 alios varios Scripturæ textus, cum multis inter-
 pretationibus in favorem Septem Angelorum num.
 16. Sum. ultimi ex P. Andrea Serrano habemus,
 simulque convincentem expositionem de nume-
 ro eorum Septenario fixo, et non de multitu-
 dine indefinita contra P. Alcazar et alios a pag.
 174. usque ad 177. inclusive. Sed omissis mul-
 tis, quæ de ipsorum Angelorum sublimitate et
 præstantia, simulque de peculiaribus muneribus
 ipsis communiter attributis, quæ tam in hoc nu-
 mero

mero 16. quam in num. 13. superius dicto habentur ; ipse liber Tobiae satis superque ostendit, quam efficax sit intercessio, quam potens patrocinium, quam sublimis charitas S. Raphaelis missi ad auxilium Tobiae, cujus orationes ipse Deo obtulerat ante Deum astans, ut inde satis superque pateat, idem sperandum nobis esse de Septem omnibus Sanctis Angelis (e quibus ipse dixit se unum esse) ante Deum astantibus, qui sicut ipse offerunt orationes Sanctorum, et mittuntur in omnem terram, quam ut oculi Domini intuentur, et in universam discurrunt (juxta Sacram Scripturam) ut Ministri praecipui Dei ad dispensanda similia beneficia, et divina munera explenda. Ex quibus et aliis plurimis rationibus abunde patet, oeconomiam et prudentiam Ecclesiae non obstare, ut hoc festum SS. Septem Angelorum, licet nunquam antea admissum esset, nunc statueretur, praeter fines cultus Dei et imitationis Angelorum, pro singularibus auxiliis et beneficiis eorum intercessione validissima obtinendis in nostris calamitatum temporibus, quem etiam finem Ecclesia habet in festivitatibus decernendis juxta temporum id exigentium varietates. Multoque magis cum hac celebritas per tria secula in Sicilia utiliter viguerit, ubi paucis abhinc annis Officium proprium intermissum restitui et extendi oportet, cum juxta Ecclesiae ritum bene compositum sit, tantumque praetermissum, quia de ejus approbatione Apostolica sine causa dubitatum est, quam approbationem non defuisse credendum est ex multis in propositionibus Causae adductis, et si illa defuisset, sperandum est ut obtineatur cum in dubiis melior sit conditio possidentis, et favores sint ampliandi ad fovendam pietatem Panormitanae civitatis, quae hos Septem Angelos ut Patronos veneratur, et cujus Erius Archiepiscopus ostendit desiderium approbationis Officii cum Missa in ejus epistola ad Postulatorem in primae propositionis Summario contenta, in qua eum hortatur ad approbationem Apostolicam obtinendam, unde Advocatus credidit, talem epistolam vim Postulationis ipsius Eminentissimi Archiepiscopi habere, et ideo in Summario eam posuit simul cum praefatis Officio et Missa ab ipso Praesule in ea epistola missis. Et praeterea Monasterium Panormitanum Septem An-

Angelorum Postulationem mense Martio misit ad idem Officium cum Missa iterum recitandum, cui concedere justum est ut cum eis suos Tutelares sicut antea celebret, quos modo cum Officio et Missa tantum de communi Sancti Michaelis et omnium Angelorum celebrat. Nam cum in ejus Septem Angelorum Ecclesia per tria secula ipsorum cultus publicus non sine hujus Sanctæ Sedis approbatione ad nostra usque tempora permansisset, nihilque in eo superstitionis aut erroris notatum esset, sed e contra plura beneficia ob talem cultum in eo Monasterio accepta referat Historia ejusdem foundationis a Canonico Mongitore anno 1726. edita, cum præfata epistola Eminentissimi Cardinalis Archiepiscopi accepta, non solum in eo Monasterio, sed Romæ restitui oportere videtur, sicut post foundationem Ecclesiæ in Thermis S. Mariæ Angelorum Antonius Duca, Rector Ecclesiæ Panormitanæ Septem Angelorum, a Pio IV. petiit, ut in primo supplici Libello ad S. S. die 9. Martii 1826. dictum est, et postea hoc anno amplius confirmatum in fragmento supplicis Libelli ipsius Antonii Duca in Vaticano invento, et num. 11. ultimi Summarii contento. Et quis dubitabit eum Pontificem cultum Septem Angelorum cum Officio et Missa, ab Antonio Duca petitum pro die 7. Septembris vigilia Nativitatis Reginæ ipsorum concessurum fuisse, si Reformationem Breviarii et Missalis a Concilio Tridentino præscriptam facere potuisset, qui tam mirabile templum in Thermis ad petitionem ejusdem erexit, ob rationes ab ipso Antonio per triginta annos ad omnes Summos Pontifices et S.R.E. Cardinales allatas pro cultu Septem Angelorum? Quod ergo ille Summus Pontifex egisset, et morte præventus omisit, quodque Antonio Duca mortuo, qui postulationem ad illius Successorem S. Pium V. facere non potuit, in hujus Reformatione prætermissum est, id nunc forsitan Dei providentia ad nostrum Summum Pontificem Leonem XII. reservavit, cujus pietate dignum, et Ecclesiæ utile videtur, ut in præsentium temporum necessitatibus ampliora a Domino auxilia per ampliorem Septem Spirituum ante ipsum adstantium cultum impetrentur. Nunc enim præcipue Angelica custodia opus est, ex cujus subtractione P. Leonardus Lesius multa mala evenire ait, de perfect. divin. lib. 13. cap.

10. ita inter alia scribens : „ Itaque divinæ justitiæ decreto sensim hæc protectio subtrahitur , et diabolo , qui ante veluti ligatus erat , vires relaxantur ad vindictam , nimirum ut per sua membra , hoc est per impios vel hæreticos bella moveat , aut seditiones concitet , præsidia evertat , magnamque confusionem rerum inducat Si quid boni consilii ab aliquo suggeritur , ab alio captiosis ratiunculis evertitur Denique dum omnes suis student commodis , nec ulli bonum publicum est cordi , omnia ad extremam perniciem vergunt etc. „ Et quis scit , si hæc vel similia mala , quæ ex moderna omissione Officii et Missæ Septem Angelorum evenire possint , ejus restitutione auferantur , sicut ex omissione Officii parvi B. Mariæ Virginis plura mala cuidam Monasterio evenerunt , quæ non nisi eo restituto cessasse S. Petrus Damianus S.R.E. Cardinalis ac Doctor testatur ? Sanctus enim Damianus epistola 32. lib. sexti ad suos Eremitas S. Barnabæ hoc exemplar non de alio antiquo tempore refert , sed ut testis oculatus quæ vidit , quæ tractavit , de quibus consilium illi Monasterio dedit ut Officium restitueretur , testatus est , addens hanc generalem doctrinam ex illo peculiari exemplo : „ Qui ergo facile seniorum suorum statuta convellunt , ista considerent : et ne divini furoris super eos gladius veniat , non sine causa formident. „ Nam si cultus Septem Angelorum , qui Panormi initium habuit , unde Romam et alia in loca extensus est , et saltem in illo Orbis angulo et insula Siciliæ cum Officio et Missa propriis usque ad nostra tempora pervenerat , nunc amplius eis careat sub obtentu dubitationis de eorum approbatione Apostolica , et ea petita non obtineatur ; postea facile etiam dubitari poterit , utrum vel cum Officio et Missa de SS. Michaelis et omnibus Angelis (sicut nunc dicitur eos ibi coli) celebrari debeant , et tandem in oblivionem cadere Septem Angelorum cultum , qui per tria secula Panormi utiliter floruit , ex quorum patrocinio , saltem ibi peculiari cultu implorato , firmissimum præsidium et Sicilia et omnis Ecclesia obtinuit , sicut Monasterium S. Vincentij , S. Damianus refert , firmissimum præsidium ex Officio parvo B. Mariæ Virginis habuisse , quo sublato ob speciosas rationes a quodam Monacho propositas , illa mala evenere , quæ ,
restit-

restituto illo Officio ex Sancti ejusdem consilio, cessarunt. Ut enim dici solet: turpius ejicitur, quam non admittitur hospes: sic iste cultus Septem Angelorum, Panormi per tria secula permanens, dolendum est ut ejiciatur vel etiam de ea Ecclesia, cujus Sancti Septem Angeli titulares sunt, et de ea quoque civitate, cujus Patroni per secula habiti fuerunt, et unde talem celebritatem obtinuerunt, quæ usque ad remotas Insulas Orientis pervenit, sicut in Summario ultimo Causæ a pag. 95. adnotatur. Non enim idem est rejectio Officii Seraphinorum, (si proponeretur modo id, quod numquam concessum est, licet concedi posset) ac rejectio Officii Septem Angelorum, quod jam longissimi temporis possessionem obtinuerat, et quorum cultus celebris ab antiquo est, ut probari potest ex ipso P. Carolo Guyeto, cujus auctoritas sæpe de Angelis citatur in opere sapientis Lambertini de Beatificatione et Canonizatione Sanctorum. Ille auctor in *Heorteologia, sive de Festis propriis Locorum et Ecclesiarum, questione 5. An Beatis Angelis conveniat Ecclesiarum esse Patronos?* (et consequenter Officia Patronorum ipsarum habere) respondet „ recte ac secundum antiquissimum Ecclesie usum pie omnino Beatis Angelis dedicari Ecclesias, quarum ipsi sint Patroni, perinde ac suarum Sancti alii etc. „ Nam (sicut antea idem „ auctor dixerat) quod suo nos patrocinio foveant „ ac tueantur, innumeris Scripturæ, SS. Patrum, „ Conciliorum, ac Theologorum testimoniis certum redditur „. Et licet Theodoretus ex Laodicensi Concilio damnatum esse morem, asserat, Oratoria extruendi S. Michaeli (quod similiter Concilium Lambertini affert contra nomina), sed ipse Guyetus ex eodem textu Theodoretici colligit, eam prohibitionem fuisse contra superstitionem eorum, qui Simonis hæresim sectantes Oratoria extruerent aut frequentarent, ut Michaeli, aliisque Angelis divinum cultum impenderent (quod simul ad Lambertini respondendum potest, aliter enim etiam nomina Michaelis et Raphaelis prohiberentur). „ An vero possent (sequitur Guyetus) seorsim dedicari aliquæ Ecclesie Seraphicis omnibus, aliquæ Cherubicis, et aliquæ aliis inde n. Ordinibus? Respondet: Nihil id implicare quidem. „ Verum „ cum

768mina A 71110pe2

„ cum id non sit ex usu moreque Ecclesiæ, auc-
 „ tor minime essem, ut induceretur, nisi ac-
 „ cedente Superiorum consensu, uti Romæ (ad-
 „ dit) ad *Thermas Diocletiani* anno 1561. (ut
 „ auctor est Antonius Spinellus tractatu de festis
 „ ac templis Deiparæ) *dedicata est a Pio IV. Pon-*
 „ *tifice Maximo Ecclesia S. Mariæ Angelorum,*
 „ *id sollicitante impensius Antonio quodam Du-*
 „ *ca Sacerdote Siculo, viro admodum pio, qui*
 „ *multis visionibus excitatus, et confirmatus, quam*
 „ *Panormi erga SS. Septem Angelos ante conspe-*
 „ *ctum Dei astantes, repertis casu in quodam per-*
 „ *vetusto templo jam inde ab anno 1516. eorum*
 „ *insignibus ac nominibus, pietatem observari*
 „ *perspexerat, eandem quoque Romam traduce-*
 „ *re ac promovere omni conatu studuit; nec de-*
 „ *stitit, donec rem totam non sine aliquo etiam*
 „ *prodigio ad exitum perduxit.* Quod autem An-
 „ tonius, post dicatam Ecclesiam a Summo Pon-
 „ tifice Pio IV. in Thermis, et cum ea illum locum,
 „ SS. Martyrum sudoribus honoratum, a profana-
 „ tione purgatum et consecratum, ab ipso Ponti-
 „ fice petiit, ut „ Officium Septem Angelorum jam
 „ confectum, et Missa ipsorum (jam antea ap-
 „ probata) auctoritate Sanctitatis Suae celebren-
 „ tur VII. Septembris etc. „ ut in Sum. ultimo
 „ num. 11. pag. 149., id tunc ad exitum non per-
 „ ductum, mortuis eo Summo Pontifice et An-
 „ tonio Duca, nihil obstat ut nunc perducatur,
 „ et tandem illud pium opus compleatur ad ma-
 „ jorem Dei gloriam, et Ecclesiæ utilitatem in po-
 „ tentissimo Septem Angelorum patrocinio abun-
 „ dantius obtinendo, et multiplicata ipsorum in-
 „ tercessione ante Deum astantium, per amplio-
 „ rem eorum cultum, quod quidem œconomix et
 „ prudentiæ Ecclesiæ non obstat videtur, nec ul-
 „ la ipsius lege aut consuetudine prohibitum, ut
 „ in prima propositione Causæ pag. 4. probatum
 „ est, et in secunda propositione pag. 1. rogatum
 „ est, ut præ manibus habeatur.

Sequitur Animadv.

*Si igitur festivitates quorumcumque Angelorum non
 sunt multiplicandæ; multo magis Missa et Officium
 Septem Angelorum non est concedendum. Peti-
 tio ita frivolis et futilibus rationibus innititur, ut
 si omnes refellere vellem, liber multo major il-
 lo, qui exhibetur, a me conscribendus esset. Bre-
 viter et per summa capita illas perstringam, et
 ex meis dictis patebit, omnino tale Officium esse
 lon-*

longe amandandum. Si hoc non fiet, Ecclesiæ Romanæ decus obscurabitur, et hæreticis motivum dicendi præbebitur, ipsam Criticæ leges non cognoscere.

Licet ex hactenus dictis pateat, nihil obstare festivitatem SS. Angelorum augendis; tamen respondendum est, cum hæc tam pauca sint, parum multiplicari posse, Officio et Missa Septem Principum Angelorum restitutis, quorum restitutio et extensio nullam necessitatem inducit alia etiam noviter instituendi et extendendi. Petitio ultima ab Advocato facta est festinanter ob ejus infirmitatem, et instantiam temporis, unde examinare oportet primam propositionem Causæ, historiamque repertæ tabulæ Panormi, tunc distributam, ejus Summaria, et hoc novum, in quibus non deficiunt rationes alicujus ponderis, quæ, in nova brevi petitione idem Advocatus rogavit, ut præ manibus haberentur, ne jam dicta repetere necesse esset, simulque in ea petitione in memoriam revocavit præfatam historiam, distributam in prima propositione, a docto pioque P. Octavio Cajetano scriptam, et a P. Petro Salerno editam, quorum præclaræ auctoritatis commendatio ibi additur ex Bibliotheca Scriptorum Societatis Jesu. Nec apud omnes eæ rationes tam parvi habitæ sunt, ut non aliqui Eminentissimi Cardinales sequuti essent sententiam Eminentissimi Ponentis concedendi Missam, et quod ad Officium cum nominibus pro majore examine id ad R. P. D. Promotorem Fidei remittendi: licet ob alias rationes, quas Postulator nescit, negata tandem petitio fuit, non enim omnes petitiones negantur in rebus, quæ ex gratia pendent, quia male fundatæ sint. Et juxta varias opiniones quædam rationes, aut alicujus ponderis, aut nullius reputantur, quæ tamen simul cum aliis rationibus et auctoritatibus aliquid probant apud quosdam, licet ab aliis despiciantur, nam unusquisque in sensu suo abundat. Ex: gr. plures sunt, qui parvi faciunt revelationes, quas etiam aliqui *phantasticas deceptiones* appellare ausi sunt, (teste B. Henrico Susone in prologo ad Horologium Sapientiæ) qui, ut ipse ait, *scientias solummodo, et advenientes tropicas, vel propositiones dubias sequuntur tamquam demonstrationes certas.* E contra vero ipse B. Henricus tales revelationes valde commendat, et doctus P. Alphonsus Ciacconius in quodam opusculo,

Se quitur Responsio:

18
seculo, post alias rationes theologicas, in confirmationem suæ sententiæ quasdam revelationes adducit, de quibus ait, licet non recipiendas esse ut Scripta canonica, aut Decreta synodica, sed venerandas summopere esse, et plus fidei ipsis adhibendum, quam aliis scriptis, quæ aliqui citra hæitationem recipiunt, et ut constantissima probant. S. Theresia cap. 8. *Fundationum* ait: se nescire unde venerit oppositio aliquorum contra visiones et revelationes. Beatus Alphonsus de Ligorio in sua *Theologia Morali* revelationes privatas pro defensione Immaculatæ Virginis Conceptionis affert ex auctoribus doctis, inter quos adducit Vazquez ita dicentem: „Revelationes figmenta muliercularum appellare, re vera temeritate non vacat. „ Et paulo ante dixerat: „ S. Bonaventura cautius de Revelationibus sui temporis locutus est, non audens reprehendere celebrantes illud festum propter factas Revelationes „ Petrus. Canisius ab ipso quoque Ligorio adducitur scribens: „ Neque tamen aspernamur, si quæ extent Revelationes, quæ bonorum fidem merentur, et Conceptionis doctrinam confirmant, cum scriptum sit: Spiritum nolite extinguere etc. „ Sed quidquid de ceteris rationibus sit, quas Animadversiones refellere omitunt, veniamus ad sua summa capita, quæ proferunt, ut Officium longe amandandum persuadeant, ne Ecclesiæ Romanæ decus obscuretur, et hæretici exprobrare possint, quod criticas leges ignoraverit. Cum e contra forsitan timendum sit, ne hæretici objiciant ei calumniantes aliquam levitatem et inconstantiam, si nunc ita despici videant quod antea in magno pretio habitum fuit, et si possibile posset probare talem mutationem factam esse ob rectiorem scientiam criticam, saltem ignorantiam nostris Majoribus objicient in eo ipso quod nos illis sapientiores credimur, et forsitan de ipsis dubitabunt in rebus majoris momenti, licet non parvi momenti sit cultus Septem Angelorum, nec cum eo unquam creditum obscurari decus Ecclesiæ Romanæ, quæ e contra valde illustrata est in Pontificatu sancti: me: Pii IV. qui Concilium Tridentinum absolvit, et approbavit (paulo post foundationem S. Mariæ Angelorum in Thermis Diocletiani), unde tam insigne decus Ecclesiæ Romanæ eluxit, et ipse Missam Septem Angelorum ab Antonio Duca
dispo-

dispositam confirmavit (ut num. 10. Summarii ultimi habetur), et de ipso sperandum erat ut Officium quoque cum Missa pro die 7. Septembris petitem concederet. Nec constat, quod hæretici aliquid Romanæ Ecclesiæ exprobrassent de fundatione, et tam solemnî dedicatione templi in Thermis cum imaginibus et nominibus Angelorum.

Concilium Romanum sub Pontifice Zacharia habitum faletur, tria tantum nomina Angelorum Christianifidelibus nota esse. E contra in hoc Officio alia quatuor illorum nomina continentur, et vocari dicuntur Uriel, Sealtiel, Jehudiel, et Barachiel, et hæc nomina firma rataque ab Ecclesia concupiscitur. Sed rogo, quomodo hæc nomina Patribus Concilii Romani, et aliis viris doctrina et sanctitate præditis ignota, postea patefacta sunt? Nomen Urielis responderetur, innotescit, quia in libro apocrypho Esdræ legitur, et in scriptis Sanctorum Ambrosii, Isidori, Bedæ, Bonaventuræ, et in lamina inventa in sepulchro Mariæ uxoris Honorii Imperatoris, uti narrat Cancellieri. Licet ægre, tamen hoc nomen, ne rigidus videar, concedam. Sed pro nominibus aliorum trium Angelorum quæ probatio adducitur? En præcipua et unica, quæ in medium profertur. Anno 1516. Panormi, uti ajunt, in templo S. Angeli tabula picta in pariete detecta fuit, in qua effigies B. Mariæ Virginis visebatur, et circa illam Angeli Septem cum eorum nominibus. Viri intelligentes judicarunt, hanc seculo XII. fuisse efformatam. Quam conclusionem quæso ex hoc facio trahi potest? Num vera esse Angelorum nomina? Sed ut hoc credam, necesse est, ut dicatur mihi, quis illa Pictori, qui efformavit literas, patefecit? Ergo temere mihi credendum erit Pictori ignoti nominis, qui Angelos non agnovit, qui numquam cum illis versatus est, et qui non fuit illis coævus? In pluribus Ecclesiis tabulas depictas et simulacra vidi, quæ oculis intuentium ostendunt S. Martyrem Quiricum morti datum a tribus clavis, unum quorum fixum gestat in capite, et reliquos in summitate scapularum. Ergone putandum est puellum Martyrem a tribus clavis fuisse interemptum, quia in tabulis antiquis sic cernitur? Minime: sed credendum illum e vivis ereptum esse quia Præses ad gradus tribunalis illisit; uti refert Martyrologium Romanum. In Ecclesia S. Angeli

Sequitur Animadv.

geli in foro piscium tabula marmorea anno DCCLV. sculpta invenitur, qua docemur inter alias Sanctorum Reliquias etiam illam S. Michaelis Archangeli in illo templo asservari. Ergo credendum est Reliquias S. Michaelis Archangeli seculo VIII. ibi extitisse? In altari Ecclesiae SS. Quadraginta Martyrum tabula depicta representat S. Petrum de Alcantara planeta indutum Christi corpus S. Theresiae porrigentem, et S. Franciscum Assisiatem, et S. Antonium Patavinum dalmatica indutos illi ministrantes; Putandumne ergo S. Franciscum, S. Antonium, et S. Petrum de Alcantara sibi coetaneos fuisse, et invicem convenisse ad Missam solemnem celebrandam? Valde stultus foret, qui hoc crederet, cum illud Horatii dictum notum sit: lib. de arte poetica v. 9.

Pictoribus, atque Poetis

Quidlibet audendi semper fuit aequa potestas.
Pictura igitur Panormi detecta potest solummodo testificari, cultum SS. Angelorum etiam seculo XII. viguisse, quod nemo inficiatur, sed demonstrare non potest ita Angelos nuncupari, quia ante Pictorem nemo illos cum hujusmodi nominibus accersivit.

Sequitur Responsio.

Sæpius in Causa responsum est ad Concilium Romanum, etiam ex auctoritate aliquorum, qui nomina respuunt, et tamen illi ea contraria esse non judicant. Concilium locutum est de nominibus divina auctoritate constantibus, inter quæ nostra nomina non collocamus, licet etiam de ipsis revelationem fuisse pie creditum sit post illud Concilium, et nihil mirum, si post ipsum innotuit hæc res, sicut aliæ plures innotuerunt, ut in Summario ultimo a pag. 64. continetur. Nomen Urielis diximus innotescere non solum ex rationibus a R. Patre Impugnatore expositis, sed etiam ex Missa S. Gabrielis a Leone X. approbata, quæ extat in antiquis Missalibus cum invocatione Urielis, quod etiam diximus invocatum esse in Officio ejusdem S. Gabrielis apud Breviarium Ordinis S. Francisci usque ad nostra tempora. Num. quoque II. probatur, hoc nomen inveniri in Sacra Scriptura Canonica ut nomen viri, sicut etiam nomina Angelorum Michaelis, et Raphaelis habentur ibi ut nomina hominum. Unde recte hoc nomen R. P. Impugnator concedit; et si hoc concedit, quod unicum ex nostris

tris ultimis quatuor, quod in eo Concilio plerique impugnatores ut demonis nomen damnatum esse objiciunt (licet aliquis e contra a Concilio idem exceptum esse ait, talis enim variatio est circa illius Concilii verbum); quomodo reliqua tria, ab illo Concilio non audita nec cognita, per Patrum ejus Concilii verba (qui nihil de re definierunt) rejicientur? Hæc enim postea per revelationem et ecclesiasticam auctoritatem nobis innotuerunt, aliter enim licet nomen Uriel concedatur, nec etiam probari posset, ut idem unius ex Septem Angelis foret. Sed hoc ex revelationibus innotuit, sicut aliæ res in Ecclesia receptæ sunt, et aliquando innotuerunt, de quibus tamen certam originem assignare indubitanter non possumus, sicut, exempli gratia, de nominibus Quatuor Coronatorum, præfata pag. 64. insinuat. Illi originem noverunt, qui primum rem acceperunt, nobis sufficit pie credere non sine sufficienti fundamento a Majoribus nostris acceptam esse talem rem piam, in qua nihil contra fidem et bonos mores ostenditur, nec ulla falsitas probari potest, ut pag. 65. et 66. Sum. ult. ex piis doctisque auctoribus et criticis alijs quibus exponitur. Nec nos proponimus hæc nomina tamquam æqualis auctoritatis ei, quam Michaelis, Gabrielis, et Raphaelis habent, scilicet ex Sacra Scriptura constantem, sed in lectione historica dicimus, quod verum est, in ea tabula Panormitana (quam Animadversiones confundunt cum alia postea Veetii ab Antonio Duca reperta) inventa esse talia nomina et insignia Septem Angelorum, unde eorum devotio utiliter accensa est, et extensa. Nec illa tabula est unica ratio nostra, sed illius convenientia cum revelationibus B. Amadei et alijs auctoritatibus et rationibus, quæ Majores nostros compulerunt ad ea nomina pie accipienda, et etiam in Missa invocanda. Nec contra illam tabulam exempla aliarum picturarum afferantur, de quarum convenientia aut inconvenientia nunc nobis sermo non est, et jam pag. 5. hujus secundæ propositionis dictum est, Panormitanam tabulam non nisi a doctis piisque viris in ea antiqua Ecclesia positam existimari, quidquid in alias picturas minus convenientes dici posset. Non quod ego picturas in Animadversionibus propositas rejiciam, nec eas mihi explicandas proponam,

nec inscriptionem marmoream existentem in Collegiata et Parochiali Ecclesia S. Angeli in foro piscium de Sancti Michaelis Reliquiis seculo VIII. reprobem; cum antea legamus de S. Benedicto, S. Archangeli Reliquias misisse ad S. Maurum, idest de panno a S. Michaeli super Altare in Gargano posito. Sed mitto hæc, quæ non pertinent ad rem nostram cum vel etiam picturæ minus convenientes (quæ utinam non invenirentur!) nihil minuant auctoritatem nostræ tabulæ a tot piis doctisque viris approbatæ, inter quos P. Octavius Cajetanus, in Causa citatus, ait: *Eam non nisi a divina mente promanasse existimandum est, ipsamque in exteras Provincias fama conspicuam pervenisse, eamque omnes admirari, et revereri.* Numquid enim si S. Sebastianum sagittis confixum, si S. Acatium crucifixum, si S. Joannem Baptistam decollatum videamus, non licebit inde etiam veritatem ipsorum martyriorum roburare, nec alias sacras picturas in historiæ et cultus argumentum adducere, quia sint quædam picturæ allegoricæ, et aliæ ad eam licentiam tendentes, quam tamen Horatius non sine ea exceptione pictoribus et poetis concessit: *Sed non ut placidis coeant immitia, non ut = Serpentes avibus gementur, tigribus agni, = Quodcumque ostendis mihi sic, incredulus odi.* Et multo magis, quam ille paganus, Ecclesia licentiam pictorum cohibuit in Concilio Tridentino sessione 25., ut sine approbatione Episcopi nemini liceret sacras Imágenes ad venerationem Fidelium exponere. Et si qui abusus irrepsissent, eos prorsus aboleri ab Episcopis idem S. Concilium voluit, cum domum Dei deceat sanctitudo. Pictura igitur Panormi detecta, si seculo XII. tribuatur, non solum probabit cultum Angelorum illo seculo viguisse (ut Animadversiones dicunt), sed etiam ipsum cultum cum nominibus, in ea tabula ipsis Angelis apposis; sed saltem constat a tempore inventionis an. 1516. a doctis piisque viris, et a Superioribus Ecclesiasticis Ecclesiæ Panormitanæ cultum Septem Angelorum cum nominibus illis approbatum esse, et inde postea Romanam inductum, et etiam cum Missa approbata receptum; quæ licet (sicut Missæ S. Gabrielis, et S. Raphaelis) in Reformatione S. Pii V. prætermitteretur, potest a Summo Pontifice Leone XII. nunc restitui (sicut illæ a Pio PP. VI.

sanctæ mem. restitutæ fuerunt Romæ post longum temporis intervallum). Et si nomina Septem Angelorum, in ea Missa invocata, obstare possent, ut cum illis nunc restitueretur, nihil tamen ipsa obstant in Missa Panormitana, in Causa proposita, in qua nomina non sunt. Sed ut defendamus id, quod a Majoribus acceptum et approbatum est, et usque nunc reprobatum ab Ecclesia non fuit; in favorem etiam nominum loquimur, de quibus licet nesciamus certa evidentiâ, unde Pictor, qui ea in tabula scripsit, ipsa didicerit, nobis sufficit, ut jam auctoritate Ordinaria Panormi anno 1516. accepta sint, et post decreta Concilii Tridentini circa Imagines (quod earum approbationem et reformationem Episcopis commisit), et post decreta Urbani VIII. ibi Septem Angelorum cultus cum nominibus permansisset (cum ibi, plus quam centum annos ante ea decreta, receptus esset), et in eo Sacello Metropolitanæ Ecclesiæ Panormitanæ ipsa nomina transcripta ex Ecclesia Septem Angelorum, quod Sacellum Panormitanus Archiepiscopus D. Didacus Aedo fundavit, juxta Patrem Alberghini in Manuali Qualificatorum S. Officii. Qui ideo in eo opere ait, talia nomina non prohibita esse a Concilio Romano, quod ibi contra alia ignota nomina Angelorum citat; et de nostris asserit, ea revelata fuisse B. Amadeo, quæ etiam alteri ante B. Amadeum revelari potuisse, addit P. Octavius Cajetanus pro defensione horum nominum in historia repertæ illius Panormitanæ tabulæ, ad Eminentissimos Cardinales in prima propositione Causæ distributa, et in secunda in memoriam revocata, ad quam defensionem R.P. Impugnatorem remittimus.

Sed contra hæc sic reponitur. Franciscus de la Peña, qui anno 1581. scripsit historiam, nos certos reddit, jussu B. Angeli Martyris Pictorem ea nomina exarasse. Queso dicatur mihi, a quibus Franciscus hoc didicit, quia nullum scriptorem fide dignum recenset? Ergo inconsiderate credendum erit illi, qui per tria secula distat a B. Angelo? Si hoc Antonio Duca, qui anno 1564. diem suum obiit, ignotum fuit, qui totis viribus cultum Septem Angelorum procuravit, et rationibus, visionibus, et mediis omnibus, ut finem assequeretur, per annos ferme triginta usus fuit, quomodo credere possum innotuisse Francisco? Sed

Sequitur Animadv.

concedere etiam volo, Pictorem jussu B. Angeli nomina Angelorum scripsisse. Dicatur vero mihi, quis nomina illorum B. Angelo manifestavit? A quibus didicit? Potuit ille, respondetur, eorum nomina divinitus cognoscere. Potuit ergo cognoscere, sed non cognovit. Et in re tanti momenti suppositioni adhaerendum erit? Non agitur de parva re, sed de maxima, nempe de solemniter sancendis nominibus Angelorum, quæ Patres Concilii Romani, cæterique Fideles usque ad tempus, quo vixit Pictor, non noverunt.

Sequitur Responsio.

Franciscus de la Peña S. R. R. Decanus eo tempore Romæ vixit, quo templum S. Mariæ Angelorum in Thermis Diocletiani a Pio PP. IV. felicis recordationis dicatum est, ubi nomina inscripta, et defensa ab Antonio Duca contra obtrectatores suos ante eundem Pium IV., ibi in honore permanebant anno 1581. (scilicet post S. Pium V. et sub Gregorio XIII.), in quo illud documentum inter suos libros invenitur; ubi in quadam informatione ad Legationem Regis Catholici hoc asseritur, quod ab aliis etiam intelligere potuit, et minime id Antonium Duca fugisse credendum est, cum multa illius scripta deficiant, in Archivio Carthusiæ incenso perdita, et vix fragmentum (num. 11. Summ. ult. contentum) inventum sit. In quo fragmento supplicis Libelli cum de antiquitate Panormitanæ tabulæ loqui cæpisset, ubi de ejus origine tractandum esset, reliquum fragmenti deficit. Atque inde asseri non potest, Antonium Duca ignorasse, quod Panormi a pluribus credebatur, sicut affert in præfata historia P. Octavius dicens: „Plerique ædificatum quidem templum „Angelis Septem Principibus, descriptionis vero „ejus auctorem Divum Angelum, qui Martyr „anno 1220. fuit, omnino arbitrantur: utpote „virum Deo apprime addictum, et arcanorum „notione præstantem. Dictum neque affirmaverim, neque rejecerim. Sed enim tanti operis „molitio, et expressa tam vario cultu, mysticisque insignibus et pigmentis simulacra non „nisi a divina quadam mente promanasse, existimandum est. „Non ergo Antonium Duca fugit, quod plerique Panormi omnino arbitrabantur, nec doctus piusque P. Octavius hoc rejecit, utpote rem S. Angelo dignam, quæ non nisi a divina quadam mente promanasse a doctis piis-

piisque viris existimata est, qui Picturam anno 1516. ut sacram et omni veneratione dignam receperunt, ex quibus primus fuit R. Dominus Thomas Belloroso, Vicarius Generalis Ecclesiasticus, amplissimis muneribus functus, et scientia præditus præsertim in S. Dionysii Areopagitæ doctrina de Angelis, duobus viris comitatus, altero Canonico, altero Jurisconsulto, ut P. Octavius, et Canonicus Mongitore referunt. Ipse etiam docte de Septem Angelis scripsit, quorum cultus tunc Ordinaria ibi auctoritate receptus fuit, postea etiam Romæ auctoritate Ecclesiastica, quam pro Clemente VII. absente ejus Legatus Cardinalis Antonius de Monte exercebat. Non enim agitur de re modo noviter recipienda, pro qua tot inquisitiones tam rigidæ faciendæ sint, sed de re jam olim recepta, quando nobis credendum est jam debitum examen ante approbationem præcessisse, sicut prudentes critici in alijs rebus existimant receptis a Majoribus nostris, de quibus judicandum est, non sine sufficiente fundamento, licet nobis ignoto, eas suo tempore recepisse. Et qui eas res, olim receptas, impugnare postea vult, earum falsitatem cum omni evidentia probare debet, ut possessionem piæ credulitatis auferat, pro qua præsumptio legitimi juris adest, cum nullum damnum, sed e contra devotio populi Christiani inde accesserit, quod non nisi divino quodam motu evenit; aliter enim nulli boni fructus ex illius tabulæ inventione prodiissent, qui in fundatione illius Monasterii Panormitani Septem Angelorum, et Romani Carthusianorum, et in augmento pietatis provenisse patet, sicut in Causa explanatur super num. 8. non obstante Concilio Romano, et nescientia Fidelium antiquorum usque ad tempus Domino placitum, et beneplaciti Dei, sicut accidit circa Immaculatam B. Mariæ Virginis Conceptionem, quæ olim non sicut hodie omnibus nota fuit, licet multi olim sapientes et prudentes extitissent, et PP. Concilii Romani veneratione digni sint: Quis enim novit sensum Domini, aut consiliarius ejus fuit, qui quædam a sapientibus et prudentibus abscondit, et revelavit ea parvulis, quoniam sic fuit placitum ante se? Videatur quod in Summario ultimo dictum est a pag. 64. et juxta ipsorum criticorum regulas patebit differentia inter aliquam rem noviter

viter accipiendam, et inter aliam jam olim acceptam. Nam de re jam accepta, juxta Arnoldum ibi citatum, *parum attendendus est animus argumentis objectis adversus illam, satisque erit ea solvere responsis probabilibus, quæque dumtaxat esse possunt, absque eo quod quidquid asseritur, evincere oporteat, ita revera esse, quemadmodum responsum est.* Et doctissimus atque piissimus P. Franciscus Xaverius Gonzalez e Minimorum familia, ibi etiam citatus, in approbatione Defensionis Actorum S. Laureani contra quosdam doctos impugnatores (quam Defensionem, ejusque approbationem, quæ ipsos ad retractationem compulerunt, poterit R. P. Impugnator legere) inter alia omni attentione digna ait: „ Certe nec debet esse, nec est regula ad
 „ distinguendas traditiones pias, et bene fundatas, a rumoribus popularibus, et vulgi erroribus, ut qui eas possident ipsarum originem
 „ demonstrent, adducant probationes principii
 „ immemorabilis, et documenta ad eas sustinendas exhibeant, quæ perspicue ostendant legitimam illarum in Ecclesiam introductionem;
 „ sed e contra ut eas impugnantes hoc faciant, et firmissimis argumentis convincant injustitiam
 „ possessionis earundem. Nam possessionis hujus privilegium est, eos, qui gaudent illo, cogi non posse, ut jus suum rationibus confirmant; ipsorum etenim est, qui de illo controversiam movent, in medium adducere monumenta constantissima, quibus possessio hæc, et juris legitimi inde orta præsumptio destruat
 „ tur „. In quo fundata videtur Constitutio Urbani PP. VIII. in favorem cultus immemorabilis Sanctorum, quæ regula a pari cultui Septem Angelorum applicari potest. Cum ergo hæc nomina Angelorum, olim a Majoribus accepta, longissimi temporis possessionem obtinuissent, quando Urbani PP. VIII. decreta exierunt, et exinde sicut alia ad cultum Sanctorum spectantia in honore permansissent; non sufficit ad eam possessionem perturbendam, ut posteriori tempore illam interrompere conati sint aliqui critici fulti quibusdam locis communibus, argumentis negantibus, levibusque conjecturis, sed afferre debent monumenta constantissima, quibus hæc possessio, atque inde juris legitimi orta præsumptio destruat. Probari ergo a contradictoribus debet,

bet, ea nomini falsa esse, nec S. Angelo, nec alteri Sancto aut homini revelari potuisse; nobis autem sufficit, ut post Concilium Romanum hæc nomina a Majoribus nostris accepta sint, et revelata fuisse aut S. Angelo, aut alteri Sancto credantur cum talibus circumstantiis, quæ Majores nostros compellere potuerunt ad piam fidem adhibendam, sicut in aliis rebus adhibita est, quarum circumstantias, nunc ignotas per longum temporis decursum, haud justum est a nobis petere. Et sicut Cicero pro Archia Poeta ait: „ Est ridiculum ad ea, quæ habemus, nihil dicere; querere, quæ habere non possumus; et „ de hominum memoria tacerere, literarum memoriam efflagitare, etc. „ sic non æquum esse videtur post tot secula a nobis petere, ut probemus, quomodo Pictor illam tabulam cum nominibus in ea Ecclesia posuit, a quibus ea didicit, quis etiam S. Angelo manifestavit ipsa nomina, licet ipse fuisset, qui ea scribere jussit, cum reliquis indagine severiore dignis, si nomina nunc primum accipienda forent, pro nihilo habita auctoritate Majorum, qui ea, olim a se accepta, nobis tradiderunt, et credendum est non sine sufficiente fundamento, licet nobis incomperita et ignoto, eos tunc ipsa accepisse. Quid enim proponitur in lectione historica addenda, quod falsum esse probatum sit? Quis negare potest cum iis nominibus tabulam inventam fuisse anno 1516. ex qua devotio erga Septem Angelos accensa est cum augmento pietatis et Dei cultus, aut quis talia nomina falsa esse ostendit, aut aliquid in ea objecit, cui non satisfactum sit in Causa, etiam ex auctoritate aliquorum Scriptorum, qui nomina respuebant, et eorum tamen licitudinem fatebantur? Quis in lectione historica Officii respuat, quod aliquando in ipsa Missa Romæ ad invocationem Angelorum receptum et approbatum est, et in Orationibus impressis conservatum, quæ ad nos sine prohibitione pervenerunt? Si possumus has hodie licite recitare, sicut alias, quæ auctoritate Superiorum modo imprimuntur; cur nomina, in eis pie invocata per tot secula, e contra nunc vel in lectione historica rejiciantur? Nos habemus de his nominibus possessionem longissimi temporis, fundatam in revelationibus pie creditis, et in Ecclesiastica facultate, ad quam obtinendam

dam eæ revelationes eximintæ sunt per eos, qui tunc eandem potestatem exercebant, quam Superiores hujus temporis exercent, qui eandem Theologiam studuerunt, qui reliquas Literas et Logicæ regulas didicerant, quas nos habemus, et multas auctoritates et rationes insuper, quibus nos caremus ob majorem ab antiquitate distantiam, et decursum temporis, ubi multa documenta, Majoribus nostris cognita, perdita sunt. Sancta Theresia (præter alios) in suis foundationibus capite 8. circa Revelationes ait: se nescire unde illæ apud plures inveniant tantam oppositionem, asserens, quando eas veras esse bene cognosci, et ibi quoque prudentiam exigit ad eas dignoscendas. Ipsa Sancta capite primo *habitationum* 5. (sermone hispano, *Moradas*) *Castelli interioris* ita ait: „ Quando „ est aliqua veritas, dat lucem Dominus magnis Literatis, ut ea accipiatur, quia eos habet „ ad lucem dandam Ecclesiæ suæ, et si hi sunt „ Servi Dei, non obstupescunt (seu mirantur) „ de magnalibus ejus (seu Revelationibus), „ nam bene intellectum habent, Dominum „ multo magis et amplius posse „ (circa mirabilia facere et concedere). Si ergo ista nomina Angelorum a Majoribus nostris magnis Literatis accepta sunt, sicut fuerunt Thomas Belloroso, qui tabulam Panormi invenit, et ad eam illustrandam opus scripsit doctissimum (vid. Monitore de Monasterio Septem Angelorum cap. 26.); Petrus Galatinus et alii, qui Missam Romæ et Venetiis cum nominibus probaverunt; Alphonsus Salmeron, celeberrimus Theologus Concilii Tridentini, qui ipsa nomina, ut tunc debite recepta, in suis operibus sine ulla dubitatione scripsit; et ceteri, quos referre longum esset, inter quos P. Petrus Antonius Spinellus eximie virtutis et doctrinæ, qui sub nomine Aristotelis de Benedictis orationes num. duas Romæ edidit, et de Septem Spiritibus librum scripsit, ut refert Bibliotheca Scriptorum Soc. Jesu; credendum est, Dominum eis lucem dedisse, ut talia nomina ex revelationibus et aliis argumentis ut vera reciperent ad suæ Ecclesiæ utilitatem; nec tam facile statuendum est illos errasse, ut ab eorum doctrina recedamus, et possessionem piæ credulitatis deseramus, quin firmissimis argumentis illos errasse probetur, et ea possessio bonæ fidei

dei contrariis documentis constantissimis destruantur. Non enim idem est, ut modo veritas rei non probari possit multis documentis antiquitatis perditis, ac si talis res ex defectu modernarum probationum falsa sit. Atque ideo res antiquæ communiter difficilis probationis existimantur, juxta doctos Jurisconsultos, cum duo secula transierunt, et ad eas probandas sufficiunt duæ rationes, seu argumenta enunciativa, ex documentis non suspectis deducta. Unde argumenta, ex tot documentis, in Causa adductis, provenientia, sufficere debent ad rem trium seculorum sustinendam in antiqua possessione sua, quam documenta constantissima contraria non destruxerunt. Præsertim cum possessio plus quam centum annos ante Decreta Urbani PP. VIII. numeret.

Sed instant: Nomina eorum revelata fuerunt B. Amadeo Lusitano. Respondeo, hunc vixisse multos post annos, in quibus Pictura exarata erat. Si igitur illa in loco patenti, id est in Ecclesia, exstabat ante ortum ejus, et in illa Angelorum nomina legebantur, quæ anno 1516. vetustate et pulvere obsita purgata et tersa fuerunt, ut verbis Francisci utar, quomodo credere possum, illa isti revelata fuisse? Credere potius debeo, aut illum nomina legisse, aut ab iis, qui legerant, didicisse.

Sequitur Animadv.

Hæc responsio Animadversionum contra Revelationem B. Amadei nihil obstare videtur. Quid enim obstat, si quis antea noverit nomen S. Michaelis alteri revelatum, ut ipsi quoque idem postea reveletur? Imo ex Revelatione posteriori amplius confirmaretur prior. S. Gabrielis nomen olim Danieli ostensum erat, et postea ipse S. Gabriel illud iterum Zachariæ manifestavit. Legat R. P. Impugnator quod ex Raptu 5. B. Amadei in Summ. ultimo adducitur num. 12. et videbit, ibi haberi non tantum nomina, sed etiam quid unusquisque Angelus, proprio nomine ab alio distinctus, contra dæmonas in prælio in Cælo dixerit, ex quo Raptu aliquis doctus, in honorem Sancti Raphaelis scribens, ipsius verba in dæmonas extraxit, tamquam ex probato fonte ea hauriens. Id autem non poterat B. Amadeus nisi ex revelatione, sibi facta, cognoscere, cum alibi non apparet. Legat P. Octavium Cajetanum, cujus effigies Romæ Superiorum facultate in ære expressa

Sequitur Responsio.

fuit cum epigraphe, qua genere, doctrina, et sanctis moribus perspicuus perhibetur, sicut inter alia multa in ejus commendationem affert Bibliotheca Scriptorum Soc. Jesu, quæ omnia præmittuntur in ejus historia repertæ Imaginis Septem Angelorum, Romæ recusa anno 1826. cum prima propositione Causæ distributa, et in secunda iterum citata ut præ oculis haberetur. Et in hoc probato Auctore inveniet: „ Quoniam „ vero pictura Septem Angelorum, Panormi inventa cum subscriptis nominibus, antiquior „ est B. Amadeo; eadem nomina alteri ante „ B. Amadeum revelari potuere. Quod si velimus, „ hæc nomina a piis doctisque viris excogitata fuisse, excerptaque ex SS. Angelorum officiis, illa „ exinde firmata sunt Revelatione B. Amadei, „ quam viri religiosissimi, iidemque doctissimi „ recepere, neque Ecclesia rejecit. „. Licet ergo B. Amadeus antea nomina cognovisset ex tabula Panormitana, quæ ex alia Revelatione alteri facta, vel ex consensu Fidelium a doctis piisque viris accepta, Pictor ibi scribere potuit; ipsa postea nomina ex nova Revelatione, sibi facta, confirmata nobis B. Amadeus reliquit, Sed potuit etiam fieri, ut ipse B. Amadeus de nominibus Angelorum, alteri revelatis, aut alio loco receptis nesciens, ea ut sibi revelata scripsisset; sicut Antonius Duca nihil de ejus Revelationibus noverat, quando Romam venit tantum ex inventione Panormitanæ tabulæ commotus, et Romæ amplius confirmatus est ex Revelationibus B. Amadei. Et cum postea Antonius Duca tam ex Panormitana tabula, quam ex Revelatione B. Amadei, et ex Missa insuper S. Gabrielis a PP. Leone X. approbata, et tunc Romæ recitata, nomen Angeli Urielis cognosceret, de ipso etiam Angelo visionem habuit, quam ex Patre Tromby num. 6. Summarii ultimi dedimus: nihilque huic visioni obstare debet, quod jam antea de ipso Uriele aliunde noverat, immo ex iis etiam, quæ antea noverat, ad novam visionem, sibi factam, intelligendam adjutus est, ut ipse Antonius in ea visione testatur dicens: „ L'Angelo più appresso con l'Arcangelo Uriele, io „ lo conobbi, perchè s'assomigliava ad uno che „ io aveva fatto dipingere di forma rossa li tempi „ pi passati. „ Visio enim de ipso Angelo sibi appa-

apparente ad similitudinem illius, quem ex aliis notionibus antea pingi fecerat, amplius ipsum Antonium in anterioribus illis notionibus de ipso Angelo confirmavit, et similiter ei accidere potuit de ceteris Angelis, quos simul cum eo, sibi tunc apparente, colebat. Sed et visio solius Urielis in cognitione de ceteris ipsum Antonium confirmare aliquo modo potuit, nam si in cultu omnium Septem Angelorum error esset, non ei revelatio fieret de uno, ex quo de ceteris ejus Sociis etiam confirmari posset; vel saltem ille unus ex eis, sibi apparens, de errore circa ceteros ipsum Antonium docuisset, ut minime cultum falsum promoveret. Et tandem effectus templi, in Thermis Dioclectiani statuti, ejus visionem pro ipso templo statuendo probavit, juxta argumentum ex Deuteronomio desumptum, pag. 42., et 43. Summarii ultimi expositum: ubi etiam sententia Evangelica additur: *Ex fructibus eorum cognoscetis eos.* Et pagina 104. ipsius Summarii argumentum affertur ex bono fructu hujus cultus tam Panormi in fundatione Monasterii Septem Angelorum ex Ordine S. Francisci de Paula in parva Ecclesia pene derelicta, quam Romæ in fundatione S. Mariæ Angelorum cum Religioso Carthusianorum Monasterio, ubi antea cum scandalis locus, SS. Martyrum sudoribus sacrat, profanabatur; siquidem ex fructu arbor dignoscitur, juxta ipsum Evangelium. Et tandem veritas visionum Antonii Duca in ipsius sepulchro adnotata est, ut res eo tempore omnibus manifesta; et nomina, ab ipso defensa, tunc ibi, et ferme per seculum permanserunt.

Sed instant: nomina eorum bis etiam Romæ Antonio Ducæ patefacta fuere, qui teste Pancirolo agebat, Urielem in aditu terreni Paradisi a Deo positum fuisse, ut ingressum omnibus impediat. Sealtielem vero, Jehudielem, et Barachielem illos fuisse, qui Abraham apparuerunt, illique dixerunt, in semine ejus omnes gentes esse benedicendas. Respondeo, neque semel, neque bis eorum nomina Romæ Antonio Ducæ revelata fuisse, nam bene noverat quippe qui in Panormitana Ecclesia S. Angeli officio Rectoris functus fuerat, sed locum tantummodo fuisse ostensum, in quo ædificare posset Ecclesiam in honorem Septem Angelorum. Ejus ergo revelatio non versatur circa nomina Angelorum, sed circa locum, in quo Ec-

Sequitur Animadv.

clesia construenda erat. Erravit ergo dum dixit, vocari Urielem Angelum illum, qui a Deo in aditu Paradisi positus fuit, nam vocatur Sadoc, et illi, qui Abrahæ apparuerunt, non nuncupantur, ut ille agebat, sed nomina eorum sunt Azaria, Jesodoc, Zaram, et hæc mea assertio idem pondus habet, quod illa Antonii Ducæ. Si nomina Urielis etc. illi revelata fuerunt, ego respondeo, et mihi pariter nomina Sadoc etc. revelata fuerunt. Si vero aliunde patuerunt, et mihi pariter ex puris fontibus notuere. In libris, qui in prioribus seculis typis traditi fuerunt, tot miracula et visiones leguntur, quæ si nunc legibus non rigida sed benignæ criticæ subjiciantur, non miracula et visiones, sed chimæ et figmenta videbuntur. Igitur sicut qui amant sibi somnia fingunt, teste Virgilio, ita Antonium Duca, qui devotionem Septem Angelorum totis viribus Romanam inferre satagebat, et ad illam sæpe cogitabat, indubitanter credendum est, fervidos mentis suæ conatus loco cælestium visionum tenuisse.

Sequitur Responsio.

Antonius Duca quomodocumque nomina nosset, iis certe in cultu Septem Angelorum publice utebatur, et a nemine prohibitus fuit, immo nomina ante Pium PP. IV. defendit, et conservavit. Sed ejus Visiones non referunt Urielem in aditu Paradisi a Deo positum. Hoc Pancirolus non Antonio, sed cuidam Sacerdoti attribuit, dicens pag. 53. Summarii ultimi: „Ad un santo Sacerdote furono da Dio comunicati li nomi loro (en revelationem Sacerdoti non nominato tributam). Il primo vuole, che sia quello, che fu posto, . . . ad impedire il passo del Paradiso etc. „ (en circumstantiam, quæ non plane revelata asseritur, nam potuit ea addi ex ipsius ratiocinio et opinione). Inde loquitur de Antonio Duca post illam stationem Urielis ad Paradisum assertam, quæ licet ab alio cum sufficiente fundamento alteri Angelo tribueretur, sed similes opinionum varietates apud plures habentur circa Angelos: utrum ex, gr. Michael vel alter fuerit, qui Judith in castris Assyriorum commorantem, et illuc euntem, et inde revertentem custodivit, quin talis diversitas aliquid minuat de veritate rei circa custodiam Angelicam, nec de opinione bona Interpretum, diversimode sentientium circa circumstantiam Angeli ad id munus deputati. Licet ergo R. P. Impugnator hanc

hanc circumstantiam falsam esse probaret, quod non facit cum solis assertionibus contrariis de revelatione sibi facta, et scientia ex puris fontibus tam circa Urielem quam circa alios Angelos a se ipso acquisita; nihil contra ipsorum nomina convinceret, ab Antonio Duca omnibus annuntiata, ab ipso constanter in cultu Septem Angelorum nemine prohibente adducta, et in loco templi bis ipsi revelato inscripta, defensa, et per ejus vitam, et post mortem ipsius fere per seculum permanentia. Et quomodo duas revelationes de loco ad talem cultum deputato divinitus accepisset, si in ipso cultu falsitas nominum esset? Quæ nomina nos non diximus fuisse ei revelata (licet revelari etiam ipsi potuissent), sed tantum dicimus quomodocumque ipsa accepisset, iis certe semper publice in cultu Septem Angelorum statuendo usum esse, in eo a nemine prohibitum, sed rem ad effectum perduxisse post revelationes de templo extruendo, quas in conspectu omnium publicavit, ut templum extrueretur, in quo nomina inscripta post eorum defensionem reliquit. Addat similes circumstantias R. P. Impugnator pro revelationibus, et cognitionibus, quas ex puris fontibus hausisse se asserit pro nominibus, quæ citat ut nostra res tam probata evertatur, et septem nostris nominibus exactoratis, ea nova nomina statuantur ab Animadversione, et afferatur pro ipsis aliquis Auctor comparandus sapienti P. Alphonso Salmeron, Concilii Tridentini Theologo, et omni eruditione præstanti, qui Septem nostra nomina suis scriptis inseruit, sicut alii plures Catholici et docti Scriptores fecerunt. Quidquid sit de aliis visionibus, et miraculis in libris, quæ in generali rejiciuntur in Animadversionibus, et chimæræ et figmenta reputantur, (quæ tamen non sine debito examine a nobis ita esse fatebuntur) et quidquid sit de Virgilii testimonio pro pœsi, (quod pro sacris rebus cum S. Hieronymo repelimus) sicut Postulator in instantia sua pro Septem Angelis nunquam ullam revelationem in somniis nec extra somnia habere meruit; sic nullo modo credit, Antonium Duca fervidos mentis suæ conatus loco cælestium visionum habuisse, et pro talibus visionibus publicasse, et a piis doctisque viris fuisse creditos, et tandem a Summo Pontifice Pio IV. tam venerabile templum extru-

extructum, et dicatum coram omnibus Cardinalibus S. R. E. et tota Curia et Populo Romano, quos omnes Antonius Duca ad eam fundationem ex revelatione sibi facta tam publice invitavit, et excitavit, sicut in documento numeri primi Summarii ultimi patet, de licentia Locumtenentis Vicarii Urbis edito anno 1555., et in Vaticano asservato. Immo e contra miratur, quomodo R. P. Impugnator inferat et concludat, indubitanter hoc credendum esse, *Antonium Duca fervidos suæ mentis conatus loco cælestium visionum habuisse*; nam necesse esset, ut omnes etiam illius temporis Superiores eodem fervidos mentium conatus pro visionibus tenuissent, ut tales Antonii conatus secundarent post tam longam a multis contradictionem factam, et diuturnam retardationem, in qua per se ipsos fervidi mentis conatus corruissent, si non quadam Dei gratia sustinerentur ad rem piam stabiliendam scandalis de illo loco sublati, ubi templum extructum est, et Monasterium fundatum. Sed rogo tamen R. P. Impugnatorem, ut animadvertat; Si in principio hujus objectionis respondet, nomina Antonio Duca non fuisse revelata, sed locum hujus templi, scilicet nomina in Revelationibus Antonii non inveniundo, et locum templi in eis inventum non negando; de qua re nunc in fine ejusdem objectionis concludit, de Antonio ipso indubitanter credendum esse, quod tamquam somniator fervidos conatus mentis suæ pro cælestibus visionibus tenuisset? Ergo jam nec visiones de nominibus, nec de loco templi nobis conceduntur, quas tamen ex aliqua parte antea concesserat, et omnes auctores documentorum Summarii testantur. Et quomodo talem conclusionem, nulla ratione probatam, sed nuda assertionem statutam, admittendam esse putat contra tot documentorum testimonium, quod ipse aliqua ex parte primum concedere videbatur? Juxta tales regulas criticas sine difficultate rejicerentur omnes revelationes et miracula, quæ Animadversiones pro figmentis habent in libris priorum seculorum, nec remanerent nobis Evangelia, (ut verbis P. Tello utar pro defensione Actorum S. Laureani) si fides divina nos de Evangeliiis, firmiter securos non redderet. Sed tamen Ecclesia eas etiam revelationes illorum librorum, „ suscipit et legi permittit, non quod de-

„ terminet, talia de necessitate salutis esse cre-
 „ denda, sed quia proficiunt ad commovendos
 „ affectus pios Fidelium, et in ædificationibus
 „ ipsorum; dum in talibus nihil de certitudine
 „ scitur esse falsum, quamvis etiam nesciatur
 „ illud certitudinaliter esse verum, quod opor-
 „ tet credere, nec ut tale credendum proponi-
 „ nitur,; ut ex docto et pio Gersone ait sapiens
 Lambertini lib. 2. cap. 32. de Beatificat. et Cano-
 nizatione Sanctorum.

Sequitur Animadv.

Sed instant: Scriptores magni nominis, quorum verba in Summario referuntur, sermonem habere de cultu Septem Angelorum. Respondeo: itur quo itur, non quo eundum est. Quidam scripsit, Constantinum a S. Silvestro Romæ baptizatum fuisse. Per plura secula a doctissimis viris fides illi adhibita fuit, et hæc fabula in lectionibus secundi Nocturni etiam nunc narratur. Quidam ait, corpus S. Francisci incorruptum et consistens permanere, et turba maxima Scriptorum per plura secula illum sequuti fuerunt, et Sancti effigies pluries excusæ sunt, quæ oculis intuentium illum stantem representant. Quam auctoritatem igitur vindicare sibi possunt Scriptores illi, qui post Antonium Duca vixerunt, qui temere eum secuti fuerunt, et, quod ille scripsit, crediderunt?

Sequitur Responsio.

Nec magis probatur responsio Animadversionum contra nostros Scriptores magni nominis: itur quo itur, non quo eundum est, cum exemplis ex historia Constantini a S. Silvestro baptizati, et corporis S. Francisci incorrupti aliquando inventi; cum enim talis historia defendi possit, et adhuc sub iudice lis sit: Nil agit exemplum, litem quod lite resolvit. Si historia prima S. Silvestri fabulosa demonstrata esset cum ea certitudine, cum qua Animadversiones eam appellant fabulam, minime in Breviario subsisteret. Sed quis adhuc, illam historiam fabulam esse, probavit, aut Melchiorem Canum, aliosque doctissimos viros, illam defendentes, sufficiente evidentia convicit, ut e Breviario tolli posset? Sancti Francisci corpus per omne illud tempus miraculosam incorruptionem obtinuit, in quo Deo placuit illud incorruptum, et consistens conservare; quod cum antiquis notum esset, recte illud scripserunt, et S. hujus stantis effigies excusæ sunt, quæ præter veritatem antiquæ incorruptionis possent etiam signi-

significare, quod stat pro nobis orans peculiari instantia et intercessione. Unde celeberrimus Missionarius in Hispania Servus Dei P. Didacus a Gidibus aliquando de eo concionem faciens dixit: Tertiam partem eorum, qui salvantur, per intercessionem S. Francisci salvari. Si nostris temporibus Deo placuit, ut ipsius Corpus inveniretur, jam tali privilegio consistentiæ et incorruptionis carens; hoc non obstat veritati antiquæ ipsius Sancti Corporis consistentiæ et incorruptionis, ab antiquis Scriptoribus assertæ, usque ad tempus nobis ignotum, in quo Deo placuit, ut illud miraculum cessaret, sicut Romæ cessavit fons olei, qui olim in S. Maria Transtiberim tam celeberrimus fuit, et alia antiqua mirabilia, olim satis cognita, cessarunt. Ad hæc Postulator addit, se Assisii in Sacristia Conventus S. Francisci obtinuisse librum recensum Fulgionii anno 1824 de inventione corporis Sancti, ubi articulo V. *Indagini sopra lo stato del corpo di S. Francesco dalla morte fino al giorno del ritrovamento*, clauditur hujus rei discussio cum sententia cujusdam Medici, existimantis, resolutionem Sancti corporis non esse antiquam, „ *Il deduce poi dall'essere stato trovato scheletro formato, e per alquanti giorni essersi in questa situazione mantenuto, benchè esposto all'aria, ed aria tale etc.* Quod ergo argumentum ex hoc Animadversiones deducere possunt contra Scriptores antiquos, et Imagines, quando corpus Sancti consistens permanebat, ita ipsum exprimentes? Sed licet in his duobus exemplaribus, quæ a nobis negantur et rejiciuntur, antiqui docti Scriptores, Breviarium, et Imagines errassent; inde inferendum est, etiam sapientes Scriptores in nostra re, ab iis diversa, erravisse? Tunc omnis auctoritas Scriptorum rejiceretur, et ad Pyrrhonismum quodammodo veniremus in multis rebus, pie et utiliter creditis, et vix aliqua Acta Sanctorum antiquorum in capia fide permanerent, quæ utilis fidelibus fuit, ut cum quodam Sapiente nostrorum temporum loquar. Unde autem id concludere, quod sequitur, hæc Animadversio possit, plane nescio: „ Quam auctoritatem igitur vindicare sibi possunt Scriptores illi, qui post Antonium Ducem vixerunt, qui temere eum secuti fuerunt, et, quod ille scripsit, crediderunt? „ Nam doctus D. Franciscus de la Peña S. R. R. Decanus, ex
cujus

cujus libris quædam documenta in Summario habemus, Romæ vixit tempore Antonii Duca, et dicationis Ecclesiæ S. Mariæ Angelorum in Thermis Diocletiani. P. Alphonsus Salmeron, Concilii Tridentini Theologus, et in Hebraica et Græca lingua peritus, eodem tempore vixit, cujus verba de Septem Angelis pag. 79. Summ. ultimi referuntur, testando foundationem ipsius templi, et nomina Septem Angelorum exprimendo. Petrus Galatinus, in Hebraica lingua doctissimus, et interpres Apocalypsis, non solum tempore Antonii Duca vixit, sed etiam Missam ab eo compositam cum nominibus approbavit jussu Cardinalis Legati, et nomina in expositione Apocalypsis posuit. Ubi ergo sunt Scriptores posterioris temporis, qui temere scripserunt Antonium Duca secuti? Si aliqui hos et alios Auctores doctos ejusdem temporis prudenter secuti sunt, in omnibus rebus idem accidit, et rectius illi fecerunt scribentes quod a tam probatis Auctoribus, Antonio Duca coævis, didicerunt, quam contradictores, qui sine vera rei notitia scribentes rem tenebris involverunt, et cultum Septem Angelorum sine causa exauctorarunt. Magis, quam his Auctoribus, standum est P. Octavio Cajetano Societatis Jesu, qui Panormi, ex documentis ibi extantibus suo tempore, historiam Inventionis tabulæ Panormitanæ scripsit, et defensionem doctam nominum addidit, et ipse non multo post Antonium Duca vixit. Nam viginti annos post foundationem S. Mariæ Angelorum in Thermis Soc. Jesu nomen dedit, et coævus Antonio Duca cognoscere potuit, et ab eis rem vere discere. Thomas Belloroso, Vicarius Generalis in Ecclesia Panormitana Antonio Duca coævus fuit, vir valde doctus, amplissimis muneribus functus, qui Imaginem Septem Angelorum invenit, et ut eam dilucidaret doctum opus scripsit. Unde videtur, Animadversiones minime in plena rei cognitione esse fundatas, sed magis eo tendere, ut per eas amplius Causa nostra elucescat, et auctoritatem habeat.

Sed instant: Antonius Duca Clementi VII., Pio IV., Cardinalibus, aliisque summis viris scripturam porrexit, in quibus Septem Angelorum nomina recensebantur: Romæ et alibi libri, in quibus de Septem Angelis et eorum nominibus mentio fiebat, cum approbationibus Superiorum typis traditi fuer-

Sequitur Animady:

fuere. Respondeo: Nicolaum Machiavellum Clementi VII. librum suum dedicasse: tot volumina, non resistantibus, sed Superioribus probantibus, excusa fuisse, quæ postea in Indice librorum prohibitorum detrusa fuerunt. Dicatur nunc quale argumentum huic Causæ favens a dictis desumi potest?

Sequitur Responsio. Hæc instantia non ita a nobis fit. Antonius Duca, non constat, quod aliquam scripturam Clementi VII. porrexerit, sed in ejus absentia, jussu Cardinalis Legati, una cum Hieronymo Machabeo viro docto, qui postea fuit Episcopus Castrensis, Missam Septem Angelorum composuit cum nominibus ipsorum, ejusque approbationem obtinuit ab ipsius Summi Pontificis Legato Romæ post revisionem Petri Galatini Pœnitentiarum S. Petri, et Hebraicæ linguæ periti; atque Magistri Dionysii Laureti a Benevento Ordinis Servorum B. M. V. qui postea fuit S. R. E. Cardinalis. Hæc Missa Romæ celebrabatur per omnes Pontificatus posteriores, et 1555. impressa fuit simul cum scriptura directa ad Sacrosanctum Cardinalium Senatum, ubi etiam extat revelatio, a Deo accepta, pro templo in Thermis extruendo, ad quod in fine etiam est exhortatio ad Senatum, Populumque Romanum. Hæc typis Romæ mandata sunt de licentia Locumtenentis Vicarii Urbis Pauli IV. nusquam prohibita sunt, finem optatum tandem obtinuerunt, et effectum habuit prophetia in fundatione illius templi. Videantur num. 1. Summarium ultimi ex testimonio Bibliothecæ Vaticanæ sine ulla nota prohibitionis, et in scriptura illa adnotetur, ab Antonio Duca omnibus prædicari cultum Septem Angelorum cum nominibus a Siculis populis præstitum. Num. 2. extant Orationes ipsorum Angelorum cum nominibus, Romæ recusæ anno 1595. in libello cui titulus est: *Nomina Sanctorum omnium, qui habentur in Martyrologio* (opera P. Petri Antonii Spinelli sub nomine Aristotelis de Benedictis, sicut in ejus vita in Bibliotheca Scriptorum Societatis Jesu videri potest) et ad Congregationem Annuntiatae dicato, cum relatione anterioris approbationis Ecclesiasticæ, sine prohibitione hodie in Bibliotheca Angelica Romæ permanentes. Et ipsas affert Summarium alibi sæpius recusas de licentia Superiorum, et a Theologis etiam contrariæ sententiæ honoratas, e quibus

bus doctus P. Jacobus Granados fatetur „ merito
 „ a doctis Theologis existimari, non sine Reli-
 „ gione hæc nomina retineri posse: sufficiente
 „ auctoritate imposita esse, et cum nihil super-
 „ stitiosum, aut Sanctis Angelis indignum redo-
 „ leant, non est cur ab omnibus usurpari non pos-
 „ sint „ (pag. 69. Sum. ult.). Adsuntne tales circum-
 „ stantiæ in libro Machiavelli, et in ceteris prohibitis?
 Quomodo ergo, cum exemplis quorundam ope-
 rum prohibitorum, ad opus nunquam prohibi-
 tum, et talibus circumstantiis ornatum, respon-
 deri potest? Nunquid omnia, cum Ecclesiastica
 approbatione edita, rejicienda sunt, quia aliqua
 ex eis postea prohibita sint, et quia Machiavel-
 lus Clementi VII. librum dedicasset, quem igno-
 ro, sed nunquam mihi probabitur, cum licen-
 tia Locumtenentis Vicarii Urbis ipsum editum es-
 se Romæ, sicut scriptura Antonii fuit? Prohibi-
 ta hæc unquam in Indice librorum prohibito-
 rum, aut alibi invenitur? Missa, in ea conten-
 ta cum nominibus, non secuta est in auctori-
 tate sua? Non confirmata refertur postea a Pio IV.
 in documentis in Vaticano inventis, et in Sum-
 mario contentis inter libros R. P. Domini Fran-
 cisci de la Peña S. Romanæ Rotæ Decani, ac
 S. et Universalis Inquisitionis Consultoris, qui eo
 tempore vixit? Non extat etiam Missa Septem An-
 gelorum (in fine post eam nominibus adnota-
 tis) apud Missale Romanum Venetiis excusum
 anno 1563., sicut videri potest in variis Biblio-
 thecis, et in Summario additionali primæ pro-
 positionis Causæ? Non adnotatus fuit effectus
 prophetiæ circa foundationem templi in Thermis,
 per eam scripturam expetitam, in sepulchro An-
 tonii Duca, sicut tot Auctores referunt, cum aliis
 pluribus circumstantiis, ad commendationem
 præclaram Antonii, et templi fundati pertinenti-
 bus? Quid tale in Machiavello, et libris prohi-
 bitis invenitur, ut ex justa comparatione argu-
 mentum in nostram Causam desumatur?

*Sed instant: Benedictus XIII. Indulgentiam pecca-
 torum largitus fuit Ecclesiam S. Mariæ de Ther-
 mis visitantibus, et Reverendissimus D. Hanni-
 bal ex Comitibus de Genga, nunc Leo XII. li-
 brum approbavit, in quo B. Virginis effigies ex-
 tat, quam in Thermis veneramus. Respondeo:
 quenam res ex dictis inferri potest? Num isti
 nomina Angelorum rata habuerunt? Hæc est que-*

Sequitur Animadv.

slio,

stio, quæ firmiter tenenda est, nec cum alia confundenda. Si enim de cultu Virginis, de cultu Angelorum agatur, aut isti sint numero septem, aut quinquaginta, aut millia millium, Christifideles quamvis eorum nomina nesciant pie venerantur. Quid ergo mirum, si Benedictus XIII, Indulgentias concessit visitantibus insigniores Deiparæ imagines, et si Reverendissimus D. Hannibal de Genga excudi posse librum testatus est, in quo exprimebantur Virginis effigies a Capitulo Vaticano corona aurea donatæ, in quarum numero etiam illa visitur, quæ in Thermis colitur?

Sequitur Responsio. Neque hæc nuda instantia est circa cultum solius B. Mariæ Virginis, aut Angelorum in communi, quæ ex documentis, cum approbatione Benedicti XIII. et Leonis XII. editis, a nobis affertur. Nunquam Romæ a tempore Paganorum talis oppositio facta est contra cultum B. Mariæ Virginis et Angelorum in communi, ut non solum visiones ad ipsum statuendum necessarie essent, sed etiam ultiones Dei privatæ et publicæ propter contradictorum persecutionem, quæ omnia cum aliis, omni ponderatione dignis, in eis documentis inveniuntur. Imago illa B. Mariæ Virginis non cum quinquaginta, aut millibus millium Angelorum, sed cum Septem Angelis depicta manet, et unicuique eorum inscriptione apposita, quæ ipsius Ministerium seu Officium designat, cujus significatio per nomina exprimitur. Nam de nominibus istis, (ut ex P. Cornelio in Summario primo attulimus pag. 10.) parva est difficultas et quæstio, cum de re et personis constet. Angeli enim inter se non habent nomina, . . . sed ea assumunt pro ratione ministerii, quod apud homines obeunt etc. Hæc ergo Imago, quam in Thermis veneramus, non tantum exhibet B. Mariam Virginem, sed eam Septem Angelis stipatam et circumdatam, cum eorumdem ministeriorum inscriptionibus; unde parva difficultas et quæstio est circa ea ministeria, usque nunc ibi permanentia, iis nominibus designanda, quæ in Panormitana tabula indubitanter inventa sunt, ex cujus inventione compertum est devotionem erga Septem Angelos percrebuisse, et causam dedisse ad Monasterium Septem Angelorum Panormi extruendum cum auctoritate Summi Pontificis, et recitatione quotidiana-

tidiana ibi (cum eadem auctoritate Apostolica)
 duarum Missarum in honorem Immaculatæ B.
 Mariæ Virginis Conceptionis , et in honorem Sep-
 tem Angelorum (in quorum Missa num. 1. Sum.
 ultimi nomina extant). Et inde tandem , ut cons-
 tat ex duobus præfatis documentis , templum
 S. Mariæ Angelorum Romæ fundatum est , et
 magna solemnitate a Pontif. Max. Pio IV. dica-
 tum , ut simul cum Septem Angelis Reginam
 Angelorum veneremur ,cujus honorem ipsi sum-
 mopere desiderant , et nos edocent stantes cir-
 cum ipsius Imaginem , Jesum omnium Domi-
 num in manu sua tenentis. Dubitari potest , an
 R. P. Impugnator hæc duo documenta bene
 perspexerit. Nam Indulgentia concessa fuit a Pon-
 tifice Max. Benedicto XIII. ad instantiam aucto-
 ris primi documenti , seu concionis Romæ habi-
 tæ ab ipso , in qua foundationem templi refe-
 rens , inter alia dicit : „ se eam extraxisse ex hi-
 „ storia manuscripta a Matthæo Catalani „ (un-
 de patet eo tempore hanc historiam in pretio
 haberi ; et in ipsa historia nomina defensa ab
 Antonio referuntur) , ex qua se tantum aliqua
 referre: *Io compendio, accenno, et omettere miracula ,*
quia omnis illa fundatio miraculosa fuit: E non rac-
conto miracoli , perchè l'erezione in Chiesa di que-
ste Terme è tutta miracoli. Refert inde inven-
 tionem Panormitanæ tabulæ , compositionem
 Missæ , visiones Antonii , contradictionem fa-
 ctam , ultiones Dei inde secutas , templum tan-
 dem erectum et a Pontifice dictum , Antonium
 et Pontificem in eo sepultos , et ad epitaphia se-
 pulchrorum legenda invitat. Unde patet , eo tem-
 pore epitaphium Antonii existere , in quo Visio-
 nes adimpletæ legebantur. Pro hac concione si-
 mul cum reliquis edenda voluntis præcessit
 Summi Pontificis Benedicti XIII. sæpius Auctori
 significata ob utilitatem , quam ex illius concio-
 nibus , a Sanctitate Sua auditis , sperabat. Unde
 hæc causa ab ipso Auctore allata est ad Indul-
 gentiam impetrandam , quæ a Summo Pontifice
 concessa fuit , et ideo recte adducitur in com-
 mendationem hujus documenti , simul cum li-
 centiis Præpositi Generalis Societatis Jesu , et Re-
 verendissimi P. Magistri S. P. A. juxta Concilium
 Tridentinum requisitis. Secundum documentum
 nostri temporis habet approbationem Præsidis

Academiae nobilis Ecclesiasticae, et Sanctitatis Suae feliciter Regnantis, in qua non tantum testatur Sanctitas sua, librum excudi posse (ut ajunt Animadversiones), sed ipsum continere „ una „ breve ed esatta notizia di ciascuna Immagine, „ nè ho trovato in essa cosa, che si opponga „ alla Fede, od al buon costume: ho anzi ammirata la religiosa e commendabile pietà di chi „ ha compilata questa divota raccolta, e saggiamente illustrata, di modo che giudico, che „ potrà servire a maggiormente propagare il culto „ delle medesime sacre Immagini, pubblicandola „ colla stampa. „ In hoc ergo nostri temporis documento, tanta commendatione publicato, extat eadem historia, quam in alio temporis Benedicti XIII. Unde liquet, ejus historiae auctoritatem usque ad nostra tempora pervenisse. In hoc etiam postulationes Dei in privatos homines relatas, additur: „ Dio flagellò ancora il pubblico etc. „ Et in principio dixerat de hac fundatione templi in Thermis: „ ammirerà chi legge (la storia) un tessuto „ non interrotto di miracoli, per mezzo de' quali „ li piantò il Signore questo trofeo della sua Madre nelle Terme Diocleziane. „ Et aliquid horum accidisset, si superstitiosus cultus Angelorum cum nominibus ab Antonio promoveretur? Et tandem post commendationem factam memorabilis, ut ait, *Sacerdotis Antonii Duca*, Romanos hortatur Auctor ad reparandos illorum errores, qui illi Sacerdoti restiterunt, cultum, quem promovebat, perturbantes et impediennes; „ Voi Romani „ no ritessendo la serie narrata, compensare l'errore de' vostri Antenati. Frequentate quel sacro „ Altare, dite a quella Santissima Vergine; Non „ dimittam, nec derelinquam. Josue cap. I. v. 5. „ Sed liber, major exhibito in Causa, conscribendus esset, si ceterae rationes favorabiles, ipsam confirmantes, ex his duobus documentis iterum adducerentur et ponderarentur, simulque ex reliquis documentis in ipsa Causa adductis, quae Scriptores nomina impugnantes ignorarunt. Sed concludamus cum P. Cornelio: *De nominibus parva est difficultas, et questio* Nihil autem mirum quod hoc persuaderi non possit, si documenta non bene perpendantur, vel forsitan non legantur nisi per brevem supplicem Libellum illa referentem, et cursim numerantem. Si enim bene perpen-

pendantur, in ipsis responsio ad animadversiones
invenietur, quas ideo breviter tandem rejiciemus.

Sed instant: Multis in Baptismate nomina Urielis, Sequitur Animadv.

et Barachielis imposita fuerunt, quæ si non es-
sent in albo Sanctorum descripta, Episcopi non
permisissent. Respondeo, multos Fideles nomini-
bus Pyrrhi, Hannibalis, Napoleonis, Pantasi-
leæ, etc. etc. etc. nunc vocari, quorum nomina
perperam in Martyrologio Romano quis quæret:
ergo putandum est Episcopos annuisse, ut istis
nominibus Christifideles vocarentur?

Hoc argumentum recte a P. Octavio adducitur, Sequit ut Responsio.

inter alia, ad probandum, non esse nomina dæ-
monum nostra quatuor ultima nomina Septem
Angelorum, cum interdum ipsa aliquibus in Ba-
ptismate imponantur, quod nullo modo per-
mitteretur, si dæmonum nomina hæc forent.
Quod argumentum Advocatus in ultimo sup-
plici Libello ita reproduxit: „Usus nonnullarum
Ecclesiarum nostra Angelorum nomina, velu-
ti illa in albo Sanctorum descripta, agnoscit,
et recipit in Sacramento regenerationis. Quod
nullo fieret modo, neque ab Episcopis per-
mitteretur, si reprobata nomina forent. De quo
afferri possent moderna exempla nostri tem-
poris, ad quod etiam pervenit nomen Urielis
in Officio S. Gabrielis in Breviario Ordinis
S. Francisci usque ad novum anno 1785. edi-
tum. Et certe hoc argumentum aliquam vim
habet ita expositum cum reliquis multis a P. Octa-
vio, et in Causa nostra adductis: nam certum
est, hæc nomina nostra imposita esse ut nomina
Angelorum, in aliquibus Ecclesiis velut in albo
Sanctorum accepta, non in contraventionem Ec-
clesiasticæ ordinationis, ut Christianis Sanctorum
nomina imponantur. Quod sufficit pro Causa no-
stra, quin necesse sit inquirere, utrum aliqua
ex nominibus, quæ Animadversiones afferunt,
sint nomina Sanctorum, quorum non omnia in
Martyrologio inveniantur, sicut, exempli gra-
tia, S. Saturius Patronus civitatis vulgo Soria jux-
ta Numantiam antiquam in Hispania, in qua
multi Saturii nomine insigniuntur. Et si aliqua
nomina, quæ Sanctorum non sint, hodie inve-
niantur, hæc forsitan extra Baptisma imposita es-
se possunt. Sed quidquid de hoc sit, nomina
quatuor Angelorum aliquibus imposita, sicut no-
mina Sanctorum eis data sunt, et ad hoc re-

spondere debent Animadversiones, et ad nomen ex his quatuor, scilicet Uriel, in Breviario S. Francisci conservatum, ad quod nihil respondent, nec ad alia argumenta, quæ istud simul roborant et confirmant, licet per se solum minus valeret.

Sequitur Animadv.

Sed instant: Recitata fuit Missa, in qua nomina Septem Angelorum legebantur. Respondeo, hanc compositam ab Antonio Duca non fuisse approbatam neque a Pontifice, neque a S. Rituum Congregatione, quæ nondum erecta erat, sed a Cardinali Antonio a Monte, qui Antonio Duca familiariter utebatur. Postquam vero Missale Romanum ex Decreto Sacrosancti Concilii Tridentini fuit restitutum, et S. Pii V. jussu editum, Missa Septem Angelorum apposita non fuit, quia in illo extat Missa votiva non septem, sed omnium Angelorum.

Sequitur Responsio.

Neque hæc præcipua instantia ita nuda a nobis proponitur, neque responsio satisfacere videtur. Missa, debita cum licentia approbata, cum nominibus, non solum Romæ, sed Venetiis et Panormi recitata fuit a tempore Clementis PP. Septimi usque ad Reformationem Breviarii et Missalis a S. Pio V. factam, et tunc cessavit sicut aliæ plures, quæ nullum vitium habebant, (ex quibus aliquæ postea restitutæ sunt) ob regulas generales illius Reformationis, cum non haberent antiquitatem superantem ducentos annos. Sed nomina Angelorum inscripta in S. Maria in Thermis permanserunt, et in variis imaginibus Angelorum, et in orationibus ipsorum, quæ variis in locis recusæ sunt, quarum reimpressionis Romanæ anno 1595. (id est post erectam Sac. Rit. Congregationem) num. 2. Summarii ultimi testimonium extat ex Bibliotheca Angelica sine ullius prohibitionis nota. Atque ideo quicumque eas orationes cum Septem Angelorum nominibus recitare potest, sicut ceteras alias Orationes, quæ Romæ nunc de licentia Superiorum eduntur. Nomina ergo Septem Angelorum conservant hodie antiquam possessionem suam legitimam ex illa Auctoritate Ecclesiastica, cum qua in ea Missa approbata sunt ut invocarentur. Cardinalis Antonius de Monte Romæ Legatus in absentia Summi Pontificis Clementis Septimi eandem legitimam auctoritatem ab ipso Pontifice Maximo S. Petri Successore habebat, quam nunc quæcumque alia

alia Sacra Congregatio, aut Cardinalis, aut Superior Ecclesiasticus haberet, quibus Summus Pontifex in aliqua absentia suam plenam potestatem ad tales res approbandas modo committeret, sicut olim Clemens PP. Septimus Cardinali de Monte commiserat. Quod Antonius Duca ad familiam illius Apostolici Legati pertineret, nullam exceptionem legitimam inducit contra illius Missæ approbationem. Antonius Duca non sponte sua, sed ab ipso Cardinale jussus, Missam composuit unacum Hieronymo Machabeo, qui postea fuit Episcopus Castrensis, per quem ille Cardinalis Antonio Duca voluntatem suam significaverat circa Missam componendam. Hæc Missa composita a duobus illis Sacerdotibus, doctrina et virtute præditis, jussu ejusdem Legati Apostolici revisa fuit a doctis piisque viris Magistro Dionysio Laureri a Benevento, Ordinis Servorum B. M. V. Doctore Theologo, et postea S. R. E. Cardinale, atque a Petro Galatino, ex Ordine S. Francisci, Hebraicæ linguæ peritissimo, Apocalypsis Interprete, et Pœnitentiario S. Petri. Videatur historia manuscripta in Therminis, Octavius Cajetanus, et Summarium ultimum per varios numeros, præsertim t. 10. et 11. Cum hæc Missa Antonius Duca Demonas ab hominum corporibus expulit, juxta præfatam historiam. Hæc Missa Panormi quotidie recitabatur in Ecclesia Septem Angelorum, et approbatum fuit a Paulo III. felicis recordationis, ut quotidie recitaretur in Monasterio Monialium S. Francisci de Paula, in ea Ecclesia postea cum ejus approbatione fundato. (Summarii additionalis primæ propositionis pag. 58. et Summarii secundæ propositionis pag. 87.) Hæc Missa, Romæ semper a tempore præfatæ approbationis recitata, confirmata fuit a Pio IV. recolend. memoriæ, juxta documentum ex Vaticano num. 10. pag. 140. Summarii ultimi. Hæc Missa impressa fuerat de licentia Locumtenentis Vicarii Urbis Pauli IV. et ad omnes S. R. E. Cardinales ab Antonio directa, anno 1555. juxta num. primum Summarii ultimi a pag. 5. ubi extat. Hæc Missa tandem per omnes Pontificatus san. mem. Clementis VII. Pauli Tertii, Julii pasiter Tertii, Marcelli Secundi, Pauli Quarti, Pii itidem Quarti Romæ recitata. Impressa etiam in Missali Romano Venetiis anno 1563. Missa Septem Angelorum in publicis Bibliothecis

cis conservatur, ex quibus in Summario additionali primæ propositionis Causæ adducitur a pag. 73. et licet hæc diversa ab ea prima sit, sed in fine nomina adnotata habet, quia in ea omit- titur Prosa (in qua nomina extabant) juxta mo- rem tunc introductum, ut Prosa omitteretur. Et hanc causam fuisse probabile est, ut in moderna Missa, quæ Panormi nostro tempore recitabatur, (a nobis petita ut in primo Summ. extat num. 3. a pag. 29.) jam nec Prosa, nec nomina inve- niantur. Missa ergo Septem Angelorum post omnes Reformationes saltem ita Panormi manebat, et sicut in ultimo Summario pag. 120. dictum est, Neapoli anno superiore 1827. Officium proprium Septem Angelorum, inter Officia propria pro ali- quibus locis, debita cum licentia excudebatur. Quando enim, vel a quo tale Officium prohi- bitum est, quando a tempore Clementis PP. VII. (ut ibi ex P. Octavio affertur) nunquam ab ho- noribus, festoque Principum Septem Angelorum cultu cessatum esse videtur Panormi, ubi ut Patroni coluntur? In Constitutione Gregorii XIII. Pontificis Maximi, *Pastoralis Officii* 30. De- cembris 1573. quæ in Breviario Romano, pro Regnis Hispaniæ edito, ante impressionem Of- ficiorum propriorum Sanctorum Hispaniæ extat, refertur, S. Pium V. concessisse, ut *Ecclesiæ Hispaniæ possint celebrare Officia propria Sanctorum illius Provinciæ, ejusque mentem declarando* (præ- fatum Gregorium XIII.) *pro Hispaniarum Pro- vinciis, pro Ecclesiis etiam Insularum, et Terræ firmæ Indiarum Regi Catholico subjectarum, de- crevisse, unamquamque Hispaniæ Ecclesiam eo- rum tantum Sanctorum* (nam antea indistincte id fiebat a tempore S. Pii V.), *qui in Breviario* (in Reformatione facta) *non sunt descripti, Officia propria celebrare posse, qui vel illius Diæcesis sunt naturales, vel ejus Ecclesiæ seu Diæcesis sunt Patroni etc.* Panormi ergo in Insula Siciliæ, ad Hispaniam tunc pertinente, quæ Catholico Re- gi subjecta erat, concessa fuit in Reformatione facultas celebrandi Septem Angelos Patronos suos cum Officio proprio, quod Panormi cum Mis- sa impressum anno 1772. et 1773. ab Eminen- tissimo Cardinale Archiepiscopo Postulator acce- pit, (ut in primo Summario a pag. 14.) simul cum ipsius Epistola (pag. 1. ejusdem Summ.) ut approbationem Apostolicam obtineret, (quia ex ejus existimato defectu modo non recitaba- tur). Sed cum prohibitio facta non constet, Nea- poli modo reimp. imitur illud Officium pro- prium

prium Septem Angelorum, quod in anterioribus ultimis editionibus ut probatum inveniebatur. (Videatur quod circa hoc dictum et adnotatum est pag. 33. 34. et 35. Summarii additio-
nalis primæ propositionis Causæ.) Habemus ergo nomina Septem Angelorum in Missa antiqua Antonii Duca approbata, et sine prohibitione ulla extra Missam in orationibus Septem Angelorum conservata, quæ Romæ etiam editæ sunt a docto et pio P. Petro Antonio Spinelli Societatis Jesu. Habemus juxta præsentem ritum, post omnes Breviarii et Missalis Romani Reformationes, Officium et Missam Septem Angelorum, quæ modo imprimuntur Neapoli pro aliquibus locis. Tantum in nostra Postulatione ex historia Monasterii Panormitani Septem Angelorum, simul cum Officio proprio et Missa ab ipso Archiepiscopo accepta, insuper proposita fuit additio historica ad VI. Lectionem ejusdem Officii de Inventione tabulæ Panormitanæ, unde hæc utilis et dignissima devotio erga Septem Angelos ortum habuit, et extensio ejusdem cultus, si Sanctissimo Domino Nostro placeat, ad utilitatem S. Ecclesiæ in præsentibus necessitatibus. Nomina in tabula inventa sunt, sicut historice ibi refertur, devotio ex Inventione augmentum habuit, et nullum damnum, superstitio, aut falsitas in talibus nominibus probata sunt. Si vero non placeat hæc additio, omitti potest, Officio proprio Septem Angelorum permanente sicut nostro tempore permanebat. Et si extensio quoque non placeat, saltem postulatio non displiceat, nec cuiuscumque animum offendant, quod ignorantia Postulatoris, pro utilitate Ecclesiæ se fecisse et postulasse, credidit, et de quacumque offensa veniam petit, si in rationibus exponendis vel in aliis rebus modum excessit.

Ex hactenus dictis clare patet, Missam et Officium Septem Angelorum longe esse amandandum: alioquin ab Ecclesia Romana, magistra veritatis, illa nomina sancirentur, quæ Pictor incerti nominis excogitavit, et quæ B. Amadeus, et Antonius Duca evulgarunt, qui dum somnium somniabant, celestes visiones videre credebant.

Deprecor R. P. Impugnatorem per amorem veritatis, cujus Magistra est Sancta Romana Ecclesia, quamque ideo omnes ejus filii sectari debemus, ut bene animadvertat, si ex dictis talis consequentia clare pateat? Unde patet B. Amadeum, et Antonium Duca somniatores appel-

Sequitur Animadv.

Sequitur Responsio

lari posse, sicut Joseph appellatus est a fratribus suis ob somnium, quod ipsis displicuerat? S. Joseph Domini Nutricius, cujus ille figura fuit, de veritate quoque per Angelum in somnis fuit admonitus. SS. Reges Magi (quorum nomina etiam nota sunt, licet in Sacra Scriptura non constent) in somnis veritatem intellexerunt: et ut alia exempla omittam, vel etiam Pharaon, et Nabuchodonosor, Reges gentium in somnis admoniti fuerunt, et somniorum interpretationem, ut veram a Servis Dei declaratam, acceperunt. S. Augustinus libro tertio Confessionum, caput undecimum posuit de somnio Matris suae circa ipsum, quod rei eventus comprobavit, sed ante eventum ipsa S. Monica sine aliqua hesitatione illud declarabat, „ minime filii tam vicina interpretationis falsitate turbata, sed tam cito vidit, quod videndum fuit, quod filius certe, „ antequam ipsa dixisset, non viderat. Unde „ S. Doctor fatetur, amplius se declaratione somnii per Matrem vigilantem fuisse commotum „ (in qua Dei responsum agnoscit), quam ipso somnio, quo pia Mater divinam consolationem et veram praedictionem multo ante eventum obtinuerat „. Summus Pontifex qui in somnis de S. Francisci virtute admonitus fuit, utiliter credidit, et eum honoravit. Unde ergo talis oppositio Revelationibus B. Amadei, a Sixto PP. IV., cujus confessiones audiebat, et a doctis piisque viris olim honoratis, et Visionibus Antonii Duca, a Summo Pontifice Pio IV. et sapientibus illius temporis similiter honoratis, effectu comprobatis, et in epitaphio ejus sepulchri adnotatis, quod tot docti posteriores honorarunt? De quibus tamen Visionibus, quae, etiamsi in somnis acceptae fuissent, verae esse poterant, sicut illae jam antea dictae, et aliae multae verae fuerunt, non probatur quod in somnis acciperentur a B. Amadeo, aut ab Antonio Duca; sed e contra secunda hujus visio in fine Missae accepta est. De Picturis autem jam dictum est, quod licet aliquae non convenientes inveniantur, (atque utinam inhonestae etiam non essent, quarum tamen Auctores noti sunt) sed Panormitana de Septem Angelis a doctis piisque viris probata est, quicumque ejus auctor fuisset; nam ea pictura doctrinam et pietatem redolet, licet Pictoris nomen ignoretur. In lectionibus Officii pro-

proprii S. Rosaliæ Virginis Panormitanæ, argu-
 menta virtutis ejus ex ipsius iconibus desumun-
 tur, licet Pictoris nomen sileatur. In causis de
 Beatificatione quotidie argumenta ex iconibus
 afferuntur, nec pictorum nomina desiderantur.
 Tandem si ex nova credulitate ignorantiae Picto-
 ris Panormitanæ tabulæ, et despectione Visio-
 num B. Amadei et Antonii Duca, antiqua Missa
 cum nominibus Septem Angelorum, et Officium
 longe amandarentur; ea simul rejicerentur modo
 ab Ecclesia Romana magistra veritatis, quæ olim
 ab ipsa veritatis magistra sancita sunt. Unde vi-
 detur nec nomina, nec Missam, nec Officium
 Septem Angelorum ab Ecclesia Romana rejicien-
 da esse, sed sicut olim in auctoritate manere
 posse. Et si nomina per præsentem oblivionem
 antiquitatis hujus rei (cujus tamen falsitatem
 nemo ostendit) in Officio nunc exprimi non
 placeat, salvo semper honore debito Majoribus
 nostris, qui ea aliquando receperunt, omitti mo-
 do possunt; quo facto Missa et Officium Septem
 Angelorum, sicut Panormi nostro tempore reci-
 tabantur, nullam difficultatem habere debent.
 Postulator primum nomina petiit, si ea Sancti-
 tati Sux concedere placeret; et cum rationes
 contra ipsa vidisset, amplius speravit, ea con-
 cedi posse, pro quibus tot documenta, antea
 ignota, nunc inventa sunt. Ideo Advocatus in
 propositione Causæ nomina absolute petiit in
 lectione historica exprimenda. Quæ dixit pro no-
 minibus, pro honore Romanæ Ecclesiæ dicta
 esse credit, nam semper ac fieri possit, oportet
 ostendere, semper in ipsa veritatem fuisse serva-
 tam in cultu Sanctorum, et non tantum tempo-
 re nostro eam requisitam, sed etiam de antiquo
 tempore id existimari debere, licet injuria tempo-
 rum multa nobis documenta obscuraverit et
 abstulerit, quæ Majores nostros impulerunt ad
 varias res pias accipiendas, quæ nunc, illis do-
 cumentis deficientibus, probari non possunt. Si,
 exempli gratia, eo tempore viveremus, quo cum
 Missa et orationibus Septem Angelorum dæmo-
 nia e multis exire coacta sunt, quæ aliis variis
 remediis restiterant; sine dubio nomina accipe-
 remus in talibus Missa et orationibus contenta.
 Quid ergo mirum, si Majores nostri, qui illa
 et alia signa viderunt, (sicut ultiones Dei in
 profanatores cultus tunc recentes) ea nomina

receperunt? Nobis ergo sufficere debet, videre nomina a Majoribus jam olim accepta, ut ea pia credulitate retineamus, merito credentes, non sine aliquo fundamento, licet nobis incomperito, ab illis recepta et tradita fuisse, sicut ab aliis, post nos venientibus, volumus, ut quæ modo accipiuntur, honorentur, cum ea juxta veritatem accipiamus. Et quæ de hac re Septem Angelorum dicta sunt, de aliis quoque rebus dici possent, non enim omnia, quæ prima fronte rejiciuntur, rejicienda esse sine profundo examine videntur: et si aliquid post tale examen rejiciendum esset, non inde quoque cetera omnia ex tali exemplo rejicienda forent, sed in possessione sua remanere debent, nisi eam injustam esse, evidenter probetur. Sed sine additione proposita Officium cum Missa restitui Panormi, Postulatori pro suis Cappellis, et ubicumque id accipi placeat, concedi posse videtur cum utilitate Ecclesiæ, cujus correctioni et supremo decreto Summi Pontificis omnia dicta humiliter subijcio paratus, quodcumque Sanctitati Suæ videatur, ex iis omnibus retractare.

ADDI.

ADDITIO AD RESPONSIONES

Licet in prefatis Responsionibus omissum sit respondere ad exempla proposita picturarum S. Quirici, inscriptionis Ecclesiæ S. Angeli in foro piscium de Reliquiis S. Michaelis, atque picturæ S. Petri de Alcantara inter SS. Franciscum de Assisio et Antonium de Padua corpus D. N. J. C. divæ Theresiæ porrigentis : tamen hic adjungere placuit aliquid circa talia exempla (quamvis non sit necessarium), ne vel ex iis aliquod sufficiens argumentum desumi posse videatur ad infirmandam auctoritatem tabulæ Panormitanæ Septem Angelorum, quæ a tot viris doctis et piis valde probata fuit, et præcipue ab Ordinario Panormitano : cui de re judicium vel Sacrosanctum Concilium Tridentinum postea reliquit, et ad quem tempore inventionis antiquæ tabulæ sine dubio pertinebat.

Si antiquæ picturæ S. Quirici clavis confixi in pluribus Ecclesiis conservantur, sicut Rev. P. Impugnator eas se vidisse asserit, credendum est ipsas ibi non exactis a S. Gelasio I. PP. reprobatis positas esse, sed aliunde esse probatas et veneratione dignas. Historia S. Quirici juxta Bollandianos ita obscura est, ut mihi videatur de ejus martyrio dici posse, quod S. Antoninus de martyrio S. Ursulæ, et S. Cyriaci Papæ dixit : *indubie martyrium credi debet, reliquum Deo dimitti*. Et si S. Quiricum minime confixum clavis credamus (quod ego nec affirmare, nec negare possum), saltem ita pictum cogitemus, quia imitatus est Dominum, et confessus in morte sua, sicut Apostolo dicere licuit : *Christo confixus sum cruci*. ad Galatas c. 2. v. 19. Pictura enimvero S. Quirici confixi non exprimit eum ita mortuum esse, ut Romano Martyrologio contradicat, et cum hoc conciliari posset. Potuit enim ante illisionem ad tribunalis gradus, in qua mortuum eum esse Martyrologium asserit, clavorum etiam confixionem sustulisse, et vivus per providentiam Dei ad aliam mortem reservari, sicut S. Sebastiano, S. Clementi Ancyrae, et aliis Martyribus concessum est. Potuit etiam S. Quiricus, post mortem in illusione ad tribunalis gradus a Martyrologio Romano relatam, clavis etiam confixus

a tyranno suspendi in implacabile odium, et ad aliis terrorem incutiendum. Sed quomodocumque hoc fuerit quando tales picturæ Sancti in Ecclesiis, quas R. P. Impugnator se vidisse asserit, post damnationem antiquorum ejus Actorum a S. Gelasio Papa conservatæ sunt, pie credi debet tales picturas non ex illis Actis prohibitis, sed aliunde provenisse, aut saltem in prohibitione ceterarum rerum non esse comprehensas; aliter enim prohiberi debere videntur. Sed dum ipsæ non prohibeantur, in nostram picturam Panormitanam recte adduci non possunt, quæ tamen ex solo exemplo alterius picturæ prohibitæ prohibenda minime esset, nisi in ea quoque causa justæ prohibitionis probaretur, quod a nemine probatum est, sed e contra ipsa pictura Panormitana Septem Angelorum a piis doctisque viris, et ab Ordinariis Panormitanis et Inquisitoribus probata et permissa est a tempore inventionis ejus anno 1516. usque ad annum 1726. in quo Canonicus Antoninus Mongitore foundationis historiam Monasterii Septem Angelorum Panormitani scripsit, et cum honore de hac pictura loquitur, de cultu ex ejus inventione statuto Septem Angelis, de Monasterio sub eorum titulo cum approbatione Apostolica et obligatione quotidie recitandi duas Missas in honorem Immaculatæ Virginis Conceptionis, et Septem Angelorum ibi ad eorum cultum conservandum fundato, et de Indulgentiis a variis Summis Pontificibus concessis illius Monasterii Ecclesiæ pro festo Septem Angelorum quotannis ibi celebrato, et nunc etiam in Siciliæ Kalendaris adnotato. Ita ut juxta praxim Curiae Romanæ et regulas ejus, sive exempla in opere de Canonizatione Sanctorum a sapiente Benedicto XIV. adductas, et Decreta Urbani VIII. sæpe ibi citata, pictura Septem Angelorum Panormitana, et cultus Septem Angelorum Panormi legitimam cultus possessionem obtinebant, quando Albitii opus, sine licentia editum et consequenter prohibitum, nomina ibi contenta infamavit, sine vera rei cognitione rejecit, et inde cultus etiam ipsorum Angelorum vel sine nominibus apud plures exactoratur, qui quodam præjudicio ducti rem sine causa rejiciunt, cum argumentationibus similibus huic exemplo de picturis S. Quirici, ex quo e contra forsitan aliquo modo causa nostra, et quod in ea de nominibus

dictum est, confirmari possent. Nam sicut S. Quirici nomen in Martyrologio, et S. Quirici seu Cirici in Bollandianis scriptum videmus, et quod magis est, in Actibus Apostolorum cap. 9. Dorcas seu Tabitha nominatur illa mulier a S. Petro resuscitata; sic aliqua nomina variantia nostrorum Septem Angelorum defendi possunt, quæ tamen jam nominari debent, sicut in Orationibus Romæ editis anno 1595., et numero 2. secundæ propositionis Causæ contentis extant, et in Bibliothecis publicis Romæ conservantur absque ulla prohibitione, quia jam ita invaluerunt ex anteriori approbatione Missæ Septem Angelorum Romæ, quæ num. primo ejusdem Causæ extat. Unde minime prohiberi possunt hæc nomina tabulæ Panormitanæ ex exemplo picturarum nondum prohibitarum S. Quirici, licet istæ prohiberi deberent, nec ex exemplis aliarum picturarum, quæ prohiberi possent, et utinam de Ecclesiis et de domo orationis tollerentur, sicut sunt omnes illæ nimis nudæ, contra quas varii docti et pii Scriptores merito loquuntur.

Circa Inscriptionem Ecclesiæ S. Angeli in foro piscium de Reliquiis S. Michaelis Archangeli ibi anno 755. asservatis, nescio quare R. P. Impugnator num credendum esse quærat, eas in eo templo seculo VIII. extitisse? cum multo antea legatur de S. Benedicto Abbate (ut in responsionibus dictum est), ipsum Reliquias S. Michaelis Sancto Mauro misisse. Doctus et pius P. Eusebius Nieremberg Soc. Jesu in tractatu de devotione et patrocinio S. Michaelis Archangeli inter alia dicit, notum esse: „ S. Michaellem consecrasset suam Ecclesiam in Monte Gargano, et reliquisset super Altare pannum, cum quo magna mirabilia facta sunt, et pro insignibus Reliquiis a magnis Sanctis habitus est; atque ideo S. Benedictum misisse aliquid ex eo panno ad S. Maurum, velut si magnum thesaurum cum eo mitteret. „ Reliquiæ, juxta dictionarium latinum Calepini, definiuntur *pauca illa, quæ quæcumque ex re relictæ sunt*; atque ideo pars quæcumque illius panni a S. Michaelle in Ecclesia montis Gargani relictæ, quæ facile seculo octavo in Ecclesia S. Angeli in foro piscium servari poterat, pro Reliquiis S. Michaelis haberi et inscribi potuit. Unde nec istud est in credibile, nec exemplar respuendum a R. P. Impugnatore, et adversus nostram Causam adducendam, tum e contra ex eo exemplari amplius nostra Causa confirmari posset. Sicut enim (ut

in

in responsionibus dictum est) post prohibitionem Concilii Laodicensi extruendi Oratoria S. Michaeli, quando periculum Simonis hæresis eam exigere videbatur (juxta P. Carolum Guyet a Benedicto XIV. de Angelis loquente sæpe adductum), sed postea eo periculo cessante S. Michael apparuit in monte Gargano, ut tam celebre templum sibi in eo ad auxilium Christiani Populi dedicaretur; similiter, licet Concilium Romanum secundum, et Capitularia Caroli Magni, ob periculum hæresis Aldeberti, omnia Angelorum nomina, præter tria in Sacra Scriptura contenta, rejecissent, postea vero illa causa cessante, Septem Angelorum nomina revelata et accepta sunt, et in Missa et Orationibus Romæ approbatis invocata; quæ ideo merito conservari, et defendi possunt non obstantibus prohibitionibus antiquorum temporum, quæ juxta posteriores circumstantias invalidæ remanserunt, si tamen unquam talis prohibitio nominum facta fuit, quæ facta non constat in decisione Concilii Romani tantummodo orationem Aldeberti condemnante cum ejusdem malis actibus. Et cum ejusdem venenum in ditionibus Caroli Magni sparsum esset, decisio Capitularium ipsius tantummodo ad id extirpandum tendebat in præfatis ditionibus, extra quas talia Capitularia non obligabant. Et in ipsis postea ditionibus extra quas talia Capitularia non obligabant. Et in ipsis postea ditionibus eo periculo cessante, jam non ita Capitularia ab Herardo Turonensi collecta prohibitionem Angelorum nominum exprimebant, exceptis tribus in Sacra Scriptura contentis; sed in communi prohibitionem nominum ignotorum tam Angelorum quam Sanctorum naturæ humanæ. Unde sicut postea varia nomina Sanctorum naturæ humanæ vel imposita auctoritate Ecclesiastica vel ex revelationibus cognita accepta sunt (de quibus exemplum S. Cordulæ in ipsis Imperii Caroli Magni ditionibus habemus, in quibus cum antea penitus ignoraretur, B. Helendrudæ apparens, videatur Surius de Sancta Cordula die 21. Octobris in vita S. Ursulæ et sociarum, suum nomen et martyrium ostendit, quæ jam in Martyrologio Romano extant); sic nostra Septem Angelorum quando Deo placuit recepta sunt sive imposita sive revelata, sive imposita et postea revelationibus confirmata existimentur, non obstantibus prohibitionibus antiquis, nec aliqua posteriore

prohibitione vetita sunt, ita ut jure præscriptionis jam gaudeant, et non necesse sit modo quærere quomodo introducta sint, sed qui talia nomina rejicere vellet, constantissima monumenta afferre debet, quibus antiquissimam possessionem, et inde juris legitimi ortam præsumptionem evertat. Quod nullo modo fit ad lucendo Concilium Romanum contra hæreticum Aldebertum, nec Caroli Magni Capitularia contra ejus hæretici reliquias tendentia: cum bene notum sit

Distingue de tempore, et concordabis jura vel si Impugnatori illud Poetæ placet:

Judicis officium est, ut res, ita tempora rerum

Quærere; quæsito tempore tutus eris.

At postea vidi Inscriptionem existentem in Collegiata et Parochiali Ecclesia S. Angeli in foro piscium; et ibi non expresse nominantur *Reliquiæ S. Michaelis*; sed ita legitur: „Hæc sunt nomina Sanctorum quorum beneficia hic requiescunt S. Michaelis etc. „ Abs re non erit hoc loci commemorare quod Benedictus XIV. in opere de Beatificatione et Canonizatione S. lib. 4. part. 2. cap. 28. num. 13. statuit „ Laudabiliter imponi a Cardinali Vicario nomina sacris Corporibus quæ ex Cœneteris Romæ eruantur, cum *Fideles ferventiore studio ferantur erga Reliquias illorum Sanctorum, qui certis nominibus indignantur, quam erga alias, quæ etiamsi sint Reliquiæ Sanctorum, nomine nihilominus carent.* „ Notetur bene quidquid in hoc numero et sequentibus loquitur de nominibus laudabiliter ita impositis Sanctis naturæ humanæ, et invenietur hanc doctrinam applicari posse ad nomina antiquitus recepta Septem Angelorum etiam in Missis eorum Romæ et Venetiis approbatis a Legatis Apostolicis istarum civitatum, et in Orationibus ipsorum postea ibi et alibi sæpe de licentia Superiorum editis, et sine prohibitione Romæ in publicis Bibliothecis permanentibus. Atque etiam S. Isidorus lib. 7. etymol. cap. 5. de Angelis num. 9. ait: „ Quidam autem Archangelorum privatis nominibus appellantur, ut per vocabula ipsa, in opere suo quid valeant, designetur „ Quam doctrinam videtur ex homilia 34. in Evang. S. Gregorii Magni hausisse, sed præter nomina Michaelis, Gabrielis, et Raphaelis a S. Gregorio ibi interpretata, addit insuper nomen Urielis, quod similiter interpretatur sequenti numer. 15. ejusdem cap. hisce verbis

verbis ; Uriel interpretatur ignis Dei , sicut legimus , apparuisse ignem in rubo. Legimus etiam ignem missum desuper , et implesse quod præceptum est , . Unde probabile est , ut S. Isidorus cetera tria quoque nomina Angelorum apposuisset , quæ postremis temporibus innotuerunt , et in Missis Septem Angelorum recepta laudabiliter sunt. Si enim tribus primis nominibus Angelorum ex Sacra Scriptura notis S. Isidorus addidit quartum nomen Urielis , quia tunc satis auctoritatis habebat , et nomen unius ex primoribus Spiritibus existimabatur ; consequens est ut tria ceterorum primorum postea nota similiter addidisset et approbasset , ut omnes Septem primores Spiritus ante Deum peculiariter astantes , et in omnem terram missi , quam sicut oculi Domini discurrunt , peculiaribus nominibus dignoscerentur et invocarentur. Ad quod nihil obstat quidquid Concilium Romanum secundum , et Capitularia Caroli Magni contra Aldebertum et hujus errorum reliquias extirpandas jure olim statuerunt , nec decretum S. Gelasii I. Papæ contra Sripturas apocryphas , quod miror ab aliquo Scriptore moderno pio et docto contra nomen Urielis adduci et immerito applicari , cum nec Leo Papa Decimus in approbatione Missæ S. Gabrielis cum invocatione Urielis , nec ceteri Summi Pontifices ejus Successores usque ad nostra tempora in permissione Officii S. Gabrielis cum eadem invocatione Urielis crediderint tale nomen prohibitum esse nec a Concilio Romano secundo sub S. Zacharia , nec a præfatis Capitularibus Caroli Magni , nec a Decreto S. Gelasii. Et præcipue mirandum hoc est in Faustino Arevalo , qui in nota ad suprascriptum num. 15. prædicti cap. 5. S. Isidori Hispalensis Episcopi , Hispaniarum Doctoris , cujus opera omnia denudò correctæ et aucta recensuit Romæ 1797. typis Fulgòni , ita loquitur pag. 314. tom. 3. „ De Uriele inter Angelos recipiendo antiquissima fuit opinio , quam tamen nonnulli veteres evertere conabantur. Hanc controversiam quantum satis est explicui in notis ad num. 53. Appendicis 5. ad Sedulium „ ; ibi vero pag. 439. hæc ait : „ exploratum est ab Isidoro lib. 7. etymol. c. 5. Urielem inter Angelos post Gabrielem , Michaellem , et Raphaellem collocari. Plura de Uriele Calmetus in dictionario biblico disserit . „ Quæ ,

et reliqua verba non sufficiunt ad certum iudicium proferendum de hac causa. Sed præfatus Faustinus Arevalo, qui summam venerationem erga opera S. Isidori professus est, et a S. Doctore bene noverat nomen Urielis honorari; de ipso minime suspicari poterat, ut tale nomen contra S. Gelasii ordinationem recepisset. Is pro maiore dilucidatione, in nota ad dictum num. 15. cap. 5. S. Isidori, remittit nos ad opus eruditi Cancellieri *De Secretariis veterum Christianorum* pagina 1009. et seqq. quod iam in secunda propositione Causæ refutatum a nobis est pag. 72. et 73. Sed Cancellieri Decretum Gelasii non objicit.

Nec magis aliquid offert contra picturam Panormitanam exemplum aliud, a R. P. Impugnatore adductum, picturæ S. Petri de Alcantara apud Cœnobium Fratrum Hispanorum ejus Ordinis, cujus Ecclesia in honorem SS. Quadraginta Martyrum et S. Paschalis Baylon dedicata est in regione trans Tiberim. Nam pictura illa tantummodo illam ignorantibus offert SS. Petrum de Alcantara, Franciscum de Assisio, Antonium de Padua, et Theresiam reverenter et vestitu honesto Dominum in Sanctissimo Sacramento venerantes, et populi devotionem excitantes per gratiam Spiritus Sancti, qui desuper in Columbae specie visitur. Sed historiam S. Petri de Alcantara callentibus offert devotam et piam visionem, quam in ejus Sancti vita refert Legendarium Franciscanum, Venetiis editum ann. 1722. apud Dominicum Lovisa, lingua italica scriptum sequenti titulo: *Istorie de' Santi, Beati, Venerabili, ed altri Uomini illustri, che fiorirono nell' tre Ordini istituiti dal Serafico Padre S. Francesco, raccolto e disposto secondo i giorni de' mesi in quattro tomi dal P. Fr. Benedetto Mazara Minore Riformato, e in questa terza impressione più corretto, e per l'aggiunta di nuove Vite ridotto in dodici tomi dal Padre Pietro Antonio di Venezia dello stesso Ordine, e Riforma; tomo decimo in cui si riferiscono le Vite che corrono nel mese di Ottobre. Ubi die 19. Octobris extat „ Vita del glorioso S. Pietro d' Alcantara, Portento di penitenza, Confessore, e Padre Spirituale di S. Teresa di Gesù, e suo Coadjutore „ et ibi pag. 254. columna prima hoc legitur: „ Con tutto che tanto aggravato si trovasse in Arenas, pure volle di nuovo tornare in Avila per assi-*

assistere a S. Teresa nella fondazione del primo Monastero della sua Riforma, dove la Santa ascoltando la Messa, che il Santo disse una mattina con somma divozione, vidde, che gli assistevano il Padre S. Francesco colla dalmatica, ed il Padre Sant' Antonio da Padova colla toni-cella di maraviglioso splendore, servendolo all' Altare di Diacono, e Suddiacono, e nell'atto di comunicare la Beata Madre s' inginocchiarono in terra, adorando riverentemente la Santa Eucaristia . . . Dispose dunque felicemente le cose, colle quali Teresa diede principio alla nuova Riforma etc. „ Hoc ipsum etiam referunt Fr. Laurentius a D. Paulo Sveco Ordinis S. Francisci Regularis Observantiæ ex provincia Portugalliæ in vita S. Petri de Alcantara, pag. 147., latine conscripta et Romæ cum licentiis necessariis excusa anno 1659. typis Bernabò, alique Scriptores vitæ S. Petri de Alcantara, quorum elenchum initio dicti sui operis ipse Fr. Laurentius a D. Paulo Sveco accurate percenset. Consuetudo porro et assiduus usus docent quod præclaræ hujusmodi res in Sanctorum vitis relatæ pingantur Sed quoniam S. Petrum de Alcantara R. P. Impugnator in SS. Quadraginta Martyrum Ecclesia depictum sine causa nobis contra Panormitanam Septem Angelorum picturam opposuit, placet ex ipso S. Petro de Alcantara magis ipsam confirmare. Nam P. Petrus de Alva in Bibliotheca Virginali, in prologo ante laudes B. Mariæ Virginis, quas ex B. Amadeo in ipsa affert, notum facit, in Bibliotheca Barchinonis Conventus S. Francisci extare quoddam exemplar Revelationum B. Amadei a S. Petro de Alcantara subscriptum, tamquam jam a S. Inquisitione Hispaniæ revisum, et bonæ doctrinæ existimationem habens, in quibus Revelationibus notum est extare nomina Septem Angelorum; quæ etiam nomina affert ille celeberrimus Confessarius S. Theresiæ (quæ sæpius eum in operibus suis laudat) P. Hieronymus Gracian a Matre Dei, qui devotionem Septem Angelorum (quorum nomina addit) valde commendat in operibus Spiritualibus Martiri editis anno 1616., id est per seculum ab inventione tabulæ Panormi receptum. Unde non tantum S. Petrus de Alcantara ex Revelationibus B. Amadei Septem Angelorum nomina honoravit, sed etiam S. Theresia in Ecclesiæ SS. Quadraginta Martyrum pictura contenta credi licet quod

quod eadem nomina honorasset, quæ et S. Petrus de Alcantara, et P. Hieronymus Gracian, ejus Confessarii, a se laudati, honorarunt; quæque jam plusquam centenariam possessionem obtinuerant, quando hæc opera P. Hieronymi Gracian edita sunt, et quando nondum Decreta Papæ Urbani VIII. recolendæ memoriæ edita fuerant; nam ea nomina Panormi in antiquissima tabula scripta anno 1516. inventa cum honore sunt, et immemorabilem possessionem habebant in eo templo, in quo tunc inventa et amplius honorata sunt. Quod igitur per tot temporis spatium receptum et a Sanctis doctisque viris honoratum est, nunc e contra rejicitur cum picturæ exemplo, a nemine rejectæ, SS. Petri de Alcantara et Theresiæ, quæ SS. Franciscum de Assisio et Antonium de Padua illi assistentes videre meruit, et Sanctissimum Sacramentum simul cum ipsis adorantes, et populo Christiano devotionem erga Sanctissimum Sacramentum inspirantes. Quomodo ergo talibus exemplis et argumentis Septem Angelorum nomina exauctorari possunt? Sed satis ipsa in Causa confirmata sunt, in cujus responsionibus et documentis insuper refutatae inveniuntur non tantum auctoritates contrariæ ibi adductæ, sed plurimum aliorum doctorum hominum, qui hac re non bene examinata, nec præfatis responsionibus et documentis cognitis, in verba novorum Scriptorum ibi refutatorum jurarunt, vel eis crediderunt existimantes quod jam satis eandem rem perpendissent. Sicut exempli gratia pius et doctus Franciscus Antonius Zaccaria in suo opere cui titulus „Storia polemica delle proibizioni de' libri „ Roma 1777. in quo pag. 63. fidem habuit Blanchinio in Causa satis a nobis refutato, et cujus refutationem nesciens ad Blanchinii epistolam nos remittit: necnon Carolus Massini qui in suo opere italice exarato sequenti titulo „Raccolta di vite de' Santi per ciascun giorno dell' anno „ diem 29. Septembris ita inscribit = S. Michele Arcangelo, e tutti gli Angeli = et ibi paragrapho 7. hæc ait „ Insieme con S. Michele la S. Chiesa intende oggi d'onorare e venerare S. Gabriele, S. Rafaele, e tutti gli Spiriti celesti. Gabriele nella lingua Ebraica vuol dire Fortitudo Dei . . . Rafaele significa Medicina Dei . . . Fuori di questi tre, cioè di S. Michele, di S. Gabriele, e di S. Rafaele non sappiamo

Testimonium Fran-
cisci Hieronymi Gracia-
ni et S. Theresiæ
Confessarii expo-
nente cap. I. v. 4.
Apocalypsa. pro nu-
mero determinato
Septem Principum
Angelorum: cujus
singularis commen-
tatio infra videbda
est in annotatione
et Episcopo Gu-
dicens de Ecclesia
et Republica litera-
ria optime merito,
qui tempore Bene-
dicti XIV. Romæ
storiam, ipsique ac-
cepit. (a)

piamo il nome d'alcun altro Angelo, e però si debbono rigettare come superstiziosi e contrari alla dottrina della Chiesa i nomi, che alcuni hanno dati a qualche Angelo particolare „. Massini ergo omnia nomina Angelorum, præter tria in Sacra Scriptura contenta, superstitiosa vocat nulla probatione adducta: ceterique alii qui sine examine hos et alios transcribunt. Sed nihil mirum si communis sit nostrorum temporum doctorum virorum contra nomen Urielis et cetera tria nomina Angelorum præventio, quia sine cognitione tot documentorum scripserunt, quæ modo per Dei providentiam reperta sunt; quæ si Arevalo, Zaccaria, Massini, et ceteri docti Scriptores nostri temporis vidissent, in favorem nostræ Causæ sententias suas protulissent.

Num. 3.

Testimonium Francisci Ribera Soc. Jesu et S. Theresiæ Confessarii exponentis cap. 1. v. 4. Apocalyps. pro numero determinato Septem Principum Angelorum: cujus singularis commendatio infra videnda est in adnotatione ex Episcopo Guadixensi de Ecclesia et Republica literaria optime merito, qui tempore Benedicti XIV. Romæ floruit, ipsique acceptus fuit. (a)

Multo melius sine dubio explicavit Arethas, qui dicit probabilius esse hos Septem Spiritus esse Angelos, qui sunt in conspectu Dei, non ut æquales, sed ut ei ministrantes. At erat huic auctori explicandum, cur Septem Angeli dicerentur, cum omnes Angeli sint in conspectu throni Dei, aut qui essent hi Septem Angeli. Ideo Lyranus, qui similiter sensit ita interpretatus est: A Septem Spiritibus, id est ab universitate Ange-

(a) De eo in Bibliographia critica, sacra, et prophana in tres tomos distributa, authore P. Fr. Michaelis a S. Joseph Ordinis PP. Excalceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum in Romana Curia Procuratore Generali, tum ejusdem Ordinis Superiore Generali, dein Episcopo Guadixensi, edita Matrili 1740. sic habetur in volum. 2. pag. 301. „ Franciscus „ Rivera Hispanus ex oppido Castellæ Villacastin Soc. Jesu Comment. in Prophetas minores, in Epistol. ad Hebræos, et Apocalypsim, de Templo Salomonis, de vita S. Theresiæ etc. obiit 1591. Optimi judicii interpret, et literalis sensus indagator studiosissimus, „ Fama est, a diva Theresia, cujus Confessionibus audiendis diu vacavit, auditum esse Christum dicentem de Ribera: Hic est „ qui germano sensu meas Scripturas ea veritate explicat, quam ipse infundo. „

gelorum, qui ministri sunt nostræ salutis. Vides licet sensit (quod vulgatum est in Scriptura, et quod jam ex Beda diximus numer. 13.) numero septenario universitatem intelligi. Verum hoc probari posset, si semel aut iterum in Scriptura legeremus Septem Spiritus, at cum sæpe legamus, semperque Septem dicantur, non est dubium, certum definitumque numerum indicari. Sunt ergo hi Septem Spiritus Septem Angeli magni et inter cæteros dignitate excellentes, quibus humanæ salutis cura demandata est. Cui sententiæ suffragantur martyr Irenæus, et Alexandria Clemens, ut in c. hujus lib. 4. testatus est Arethas. Clemens quidem libr. 6. Strom. ita inquit: *Septem quidem sunt, quorum est maxima potentia, primogeniti Angelorum Principes, et per quos Deus omnibus hominibus providet, ideoque oculi Dei et Christi dicuntur.* Apoc. 5. *Et vidi, et ecce in medio throni, et quatuor animalium, et in medio seniorum agnum stantem tanquam occisum, habentem cornua Septem, et oculos Septem, qui sunt Septem Spiritus Dei missi in omnem terram.* De quibus etiam Zachar. 4. *Septem sunt isti oculi Domini, qui discurrunt in universam terram.* Et cap. 8. Apoc. legimus. *Et vidi Septem Angelos stantes in conspectu Dei, et date sunt illis septem tubæ.* Et cap. 15 16 17. Septem Angeli memorantur quasi curam habentes universæ terræ, ut suis locis videbimus. Atque ut res fiat quam manifestissima, Tob. 12. habemus: *Ego sum Raphael Angelus, unus ex Septem, qui astamus ante Dominum.* Ex quo jam videmus non dici eos astare ante Dominum, sive esse in conspectu Domini, quasi qui assistunt, et non mittuntur, quomodo illud Dan. 7. solet exponi: *Millia millium ministrabant ei, et decies millies centena millia assistebant ei:* sed adstare et esse in conspectu throni dicuntur, quod presto sunt, ut quocumque Deus voluerit mittere, eant: ideoque dicuntur mitti in universam terram, et discurrere per universam terram. Videmus hoc in Raphael, qui dicit se esse ex Septem qui astant coram Domino, et missus est ad Tobiam. Et Zach. 6. *Isti sunt quatuor venti cœli, qui egrediuntur, ut stent coram Dominatore omnis terræ.* Intelliguntur autem in quatuor ventis quatuor Monarchiæ, quæ suo quæque tempore missæ sunt a Deo, ut per eas supplicium sumeret de iis, quos punire vellet. Et c. 3. ejusdem Prophetæ: *Et dabo tibi ambulantes de iis, qui nunc hic as-*

sistunt, id est, dabo tibi ex hoc Angelorum numero, qui ante me adstant, aliquos, quorum circumvalleris auxilio, et ab omni hostium fraude securus sis, ut ibi exposnit Hieron. Eadem de causa Apoc. 8. Septem Angeli dicuntur esse in conspectu Dei, quibus datæ sunt Septem Tubæ. Tale etiam est illud 1. Reg. 16. *Misitque Saul ad Isai, dicens: Stet David in conspectu meo, invenit enim gratiam in oculis meis*, id est, veniat ut mihi ministret. Ex his intelligitur et ex multis aliis locis, Assistere sive astare in conspectu alicujus, sive Astarte coram aliquo, esse ministrantium. Verum duo maxime adversari videntur nostræ expositioni, et Arethæ, et Lyr. Primum verba ipsa: *Gratia vobis ex pax ab eo qui erat etc.*, non enim gratia et pax expectatur ab Angelis, sive ab Spiritibus creatis, sed ab Spiritu Sancto Creatore. Propterea Cœlius Panon. dicit palam a vero aberrare, qui per Septem Spiritus Septem Angelos intelligunt. Alterum est quod statim sequitur: *Et a Jesu Christo, qui est testis fidelis etc.* nam si per Septem Spiritus intelligatur Spiritus Sanctus Septiformis, merito post eum Christus ponitur, qui ut homo, minor eo est: at si Angeli intelligantur, absurdum est Apostolum gratiam et pacem septem Ecclesiis precari a Septem Angelis, et quidem prius quam a Jesu Christo. Primum facile diluitur, gratia enim et pax expectatur primum a Deo, qui author est gratiæ, deinde a creaturis, quibus Deus utitur instrumentis sanctificationis nostræ, ut a sacramentis, et a ministris sacramentorum. Et quoniam Septem Angeli omnium hominum salutem curant, eamque a Deo assidue petunt, et eorum precibus Deus excitatur ad sanctificandum nos, merito dicit: *et a Septem Spiritibus etc.* Hoc autem si alterius expositionis patronis absurdum forte videbitur, et ipsos tale quippiam dicere necesse est. Nam ipsam personam Spiritus Sancti Septem Spiritus appellari neque probabunt unquam, nec probari poterit, nemo enim ita loquitur: quare dona Spiritus Sancti intelligere debent, quæ magis proprie possunt vocari Septem Spiritus. Tunc ergo ab eis quæremus: quomodo gratia et pax expectanda sit a donis creatis? respondebuntque quia donis hujusmodi sanctificamur. Ita et nos dicemus gratiam et pacem expectari ab Angelis, quod per eorum preces nobis Deus gratiam largiatur. Est altera responsio

satis ad rem accomodata, ut in gratia et pace veram amicitiam siue reconciliationem intelligamus, quæ solemus fratribus nostris precari, ut 2. Machabæorum 1. *Exaudiat orationes vestras, et reconcilietur vobis.* Precatur igitur illis veram amicitiam et pacem cum Deo per remissionem peccatorum et sanctificationem, et amicitiam et pacem cum Septem Angelis, ut semper ab eis diligantur et adjuventur. Indicat hoc communis sermo, redire in gratiam, et ponere in gratia, et nomen ipsum gratiæ, quæ ex eo dicitur, quod grati alicui simus. Hinc toties dicitur in Scriptura: Invenire gratiam coram aliquo. Ad alterum respondendum est, Christi mentionem esse factam antequam Angelorum, quatenus Deus est, in illis verbis: *Ab eo, qui est, et qui erat etc.*, nunc autem loquitur de eo secundum humanam naturam, qua minor est Angelis. Psal. 8. *Minuisti eum paulo minus ab Angelis*, quod ad Christum refert Paul. Hebr. 2. Altera etiam causa est, quod plura de Christo dicere parabat: *Qui est testis fidelis*, et quæ sequuntur, ideo ne iterum repeteret Christum, maluit Angelorum mentionem facere, ut postea sine ulla interruptione de eo loqueretur. Ita Hieronymus in cap. 1. Matth. dixit, prius dictum esse ab Evangelista: Filii David, quam Filii Abraham, quoniam continuo locuturus erat de Abraham, et iterum eum repetere cogeretur si dixisset: Filii Abraham; Filii David. Ordo (inquit Hieronymus) præposterus, sed necessario commutatus.

satis ad rem accommodata, ut in gratia et pace
 veram amicitiam sive reconciliationem intelliga-
 mus, quod solentur statim postea precari, ut
 Machabæorum 1. Reconciliat orationes vestras,
 et reconcilietur vobis. Precatur igitur illis veram
 amicitiam et pacem cum Deo per remissionem
 peccatorum et sanctificationem, et amicitiam et
 pacem cum Septem Angelis, ut semper ab eis
 diligantur et adjuvantur. Indicat hoc communis
 sermo, recte in gratiam, et ponere in gratia,
 et nomen ipsum gratie, quod ex eo dicitur, quod
 grati alicui sumus. Hinc toties dicitur in scriptu-
 ra: Invenire gratiam coram aliquo. Ad alteram
 respondendum est, Christi mentionem esse fac-
 tam antequam Angelorum, quatenus Deus est,
 in illis verbis: Ab eo, qui est, et qui erat etc.,
 nunc autem loquitur de eo secundo humanam
 naturam, quod minor est Angelis. Psal. 8. Minus
 est enim homo minus ab Angelis, quod ad Chris-
 tum referunt. Psal. 8. Altera ratio cur sit
 post plura de Christo dicitur quod: Qui est
 testis fidei, et quod sequuntur, id est, ut
 repetitur Christus, nomen Angelorum incho-
 rem facere, ut postea sicut in interpretatione de
 colloquatur. In Hieronymus in cap. 1. 1. 1.
 dicit, prius dicitur esse ad Evangelium: Filius Da-
 vid, quam Filius Abraham, quodiam continen-
 sationis erat de Abraham, et item cum re-
 putare rogaretur si dicitur: Filius Abraham; Filius
 David. Ordo (scilicet Hieronymus) persequens,
 sed necessario communis.

SUMMARIUM

ADDITIONALE

Quæstio Theologico-Canonico-Critico Liturgica
de cultu Septem Principum Angelorum
juxta stylum S. Thomæ,

De hoc quærentur duo. Primum est : an septem Principibus Angelorum cultus publicus cum Officio & Missa debeat exhiberi, Secundum : utrum debeant nominari,

ARTICULUS PRIMUS.

*Utrum cultus publicus exhiberi debeat
septem Principibus Angelorum.*

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod septem Principibus Angelorum non debeat cultus publicus exhiberi. Quia numerus Septenarius est symbolum universitatis. Ergo idem esset cultum publicum illis septem exhibere, ac cultum exhibere omnibus Angelis.

Præterea non sunt multiplicanda Festa sine ratione: sed jam in Ecclesia fit festum de S. Michael, S. Raphael, S. Gabriele, qui numerantur inter illos septem, & etiam in festo Dedicationis S. Michaelis cultus exhibetur omnibus aliis Angelis : Ergo non debet aliud festum stabiliri pro septem Principibus Angelorum.

Præterea Ecclesia antiquitus non celebrabat festum septem Principum Angelorum, quod quidem fecisset si de illis fuisset conveniens instituere Festum : Ergo non est cur in præsentiarum Ecclesia instituat festum pro septem Principibus Angelorum.

Præterea. Quamvis Ecclesia multiplicet festivitates hominum Sanctorum, hoc ideo facit, ut exemplis Sanctorum, jam in cœlis regnantium cum Christo, excitet fidelium devotionem ad illos imitandos; quæ ratio non militat erga Sanctos Angelos : non ergo est cur ad festivitates, jam ab Ecclesia stabilitas, aliarum Sanctorum Angelorum festivitates stabiliantur.

Num. 1.

Dissertatio de cultu septem Angelorum, scripta a D. Secundo Heredia del Rio, Presbitero, Missionario Apostolico.

Articulus 1.

Utrum cultus publicus exhiberi debeat septem Principibus Angelicis.

Sed

Se d contra est quod dicitur Apocalypsis cap. 1. *Gratia vobis, & pax ab eo, qui est, & qui erat, & qui venturus est: & a septem Spiritibus, qui in conspectu throni ejus sunt.*

Respondeo dicendum, septem numero esse Angelorum Principes, ut contra paucorum opiniones ap-
prime ostendit Cornelius a Lapide in cap. 1. Apocalypsis. Quod ex aliis locis ipsius Libri Sacri, in quibus semper septem expresse nominantur, optime confirmat. Maxime Tob. 12. ubi Raphael Angelus dixit, *esse unum ex septem, qui astamus ante Dominum*, scilicet proxime: hoc enim significat verbum *astare*. Ad cujus evidentiam considerandum est, quod etiam Esther 1. cap. dicitur de Assuero, qui habebat *septem Duces Persarum, atque Medorum, qui videbant faciem Regis, & primi post eum residere soliti erant.* Hi autem Reges, ut observat P. Cornelius a Lapide loco citato, in hoc imitati sunt Deum, Deique providentiam. Nam, ut ait Auctor Libri de mundo ad Alexandrum, & ex eo Apulejus, *majestas & gubernatio Regum Persarum fuit imago Divinae majestatis, & providentiae.* Et idem docet libellus de Regio Persarum Principatu, ex adversariis Barnabae Brisonii.

Ex his autem observat a Lapide, quod in Sacra Scriptura horum septem Angelorum non fiat mentio, nisi postquam Hebraei in captivitate fuerunt, ibique in Aula Regia Persarum, & Medorum Hosce septem primos regni Principes conspexerunt. Tunc enim eis revelatum fuit, instar illorum esse totidem Dei Principes in Aula coelesti. Quod ante id tempus solum revelatum fuerat Tobiae, ut supra dictum est, qui fuerat captivus inter Assyrios; de quibus non constat an septem Principes habuerint in sua regia, Praeterea certum est, plures Catholicos Expositores Regem Assuerum tamquam Dei figuram repraesentare, ut praesertim videre est in eo, quod dixerit Reginae Esther cap. 15. v. 15. *Non enim pro te, sed pro omnibus haec lex constituta est: quod, tamquam Dei verba ad Mariam Virginem prolata, omnes communiter referunt, pro ipsius immaculata Conceptione.*

Nunc autem videndum est, quibus de causis Ecclesia celebret Festa Sanctorum, ut inde colligere possimus, an illae rationes cultui Septem Principum Angelorum adaptari possint. De qua re nul-

Ius equidem melius nos edocere poterit quam Benedictus XIV. in suo præclaro Opere de Canoniz. Sanctor. quod tamquam regula communis ut plurimum æstimatur in Ecclesiastica Romana Curia. Is ergo lib. 1. cap. 13. ait: congruere, expedire, & utile esse Sanctorum Canonizationem aliquandò peragere. Et primo, quia in Sanctis suis Deus laudatur, & dum Servos honoramus, honor redundat in Dominum. Secundo, quia maximopere decet, ut, qui Sanctus est apud Deum, Sanctus etiam ab hominibus habeatur. Et post tertiam rationem, quæ præcipue hominibus Sanctis convenire potest, addit quarto loco: Quia expedit ut apud Dominum nostri multiplicentur intercessores. Nemo vero dubitabit, has omnes allatas rationes septem Angelorum Principibus quam maxime convenire.

Quod vero Septem Principes Angelorum præcipua ratione sint a nobis colendi, apprime colligitur in textu superius allato ex cap. 1. Apocalyps., ubi S. Joannes petit a Deo gratiam nominationem per septem Spiritus, qui in conspectu Throni ejus sunt. Quod quidem recte intelligendum est, ut explicat Cornelius a Lapide in hunc locum, id est, quasi ab administris Dei, non autem quasi ab auctoribus gratiam postulabat S. Joannes, qui enim in aula regia habet gratiam & favorem Principum intimorum Regi, habet & gratiam ipsius Regis. Et hic patet, hos septem Angelorum Principes, astantes ante Thronum Dei, crebrius ab Ecclesia invocandos esse oportere, & peculiari cultu, ut ibi statuit P. Cornelius. Et idem colligi potest ex praxi ejusdem Ecclesiæ, quæ etiam inferiores Angelos petit a Deo nobis in adjutorium, cum in oratione Completorii omnibus Divinum Officium recitantibus in qualibet Ecclesia, vel habitatione injungit dicendum: *Angeli tui Sancti habitent in ea, qui nos in pace custodiant.* Et similiter in Psalmo 90. *Qui habitat in adjutorio Altissimi, qui in eodem Completorio ab omnibus dicitur, Ver. 11. Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis.*

Nec est aliquod inconveniens, quod a primis Ecclesiæ temporibus non fuerit celebratum festum in particulari pro septem Principibus Angelorum. Nam neque aliis Angelis id tunc fieri oportebat, ea vel maxime ratione, quia homines illorum sæculo-

rum multum ad idolatriam erant propensi, & ideo Laodiceum Concilium merito prohibuit Angelorum cultum ob superstitionem eorum, qui Simonis hæresim sectantes Oratoria extruebant, ac frequentabant, ut Michaeli, aliisque Angelis divinum cultum impenderent. Sed tandem ab anno 1516. ipsorum septem Angelorum cultus Panormi institutus est cum Officio, & Missa, quæ Missa etiam in antiquis Missalibus Romanis extat.

Ad primum ergo dicendam, quod quamvis verum sit, septenarium numerum aliquando esse symbolum universitatis, non tamen ideo illud symbolum his septem Angelorum Principibus convenire potest, tum quia pauci sunt, qui ita de ipsis interpretentur, ut videre est apud citatum Alapide, tum etiam quia septem Angeli in Apocalypsi semper ac nominantur, non nisi ut septem individui intelliguntur, ut patet ex cap. 11. v. 15. ubi dicitur: *Et septimus Angelus tuba cecinit.* Et ex cap. 16. ubi septem Angeli nominantur Divinæ justitiæ administri, ubi vers. 17. dicitur etiam: *Et septimus Angelus effudit phialam suam in aerem.* Similiter cap. 17. v. 1. dicitur: *Et venit unus de septem Angelis qui habebant septem phialas.* Quæ quidem loquendi ratio in omnibus convenit cum ratione loquendi qua usus fuit Angelus Raphael, cum Tobiae dixit, se esse *unum ex septem*, ut supra dictum est.

Ad secundum dicendum, non esse absque ratione, ut festum septem Principibus Angelorum celebretur, quamvis aliquibus ex illis jam alia festa in Ecclesia sint instituta, sicut etiam praxis Ecclesiæ nos edocet, quæ die 11. Februarii concessit omnibus Ecclesiis Servorum B. V. Mariæ, celebrare festum in communi septem BB. illius Ordinis Fundatorum, quo non obstante, eidem Ordini concessit in particulari B. Alexii Falconerii celebrationem festi die 17. ejusdem Mensis, qui fuit unus ex septem Fundatoribus. Pluribus etiam Religiosis Ordinibus concessit festum omnium Sanctorum eorumdem, quamvis in particulari concesserit festa pro singulis eorum, & etiam die prima Novembris iidem celebrentur cum omnibus aliis Sanctis. Et nonnumquam unius ejusdemque Sancti celebrantur quolibet anno plura festa, veluti dies translationis, canonizationis, mortis, & alia hujusmodi.

Ad tertium dicendum, non fuisse conveniens, quod Ecclesia antiquitus celebraret festum septem Principum Angelorum, ob rationem superius adductam ex Concilio Laodicensi. Nec est inconveniens quod pri-

primis Ecclesiae saeculis non celebrarentur festa pro aliquibus Sanctis, quae post multa transacta saecula instituta fuerint. Ut enim docet Eminentissimus Cardinalis Gotti (in veritate Religionis Catholicae) (a) loquendo de veterum patrum sententiis de Assumptione B. Virginis: *Quoad Ecclesiam Latinam, & Graecam, dato, quod anceps, & dubia aliquot saeculis haeserit, novis tamen luminibus a Deo illustrata omnem dubitationem deposuit. Non enim omnes veritates eodem tempore ab Ecclesia declaratae sunt, sed eo tempore, quo Spiritui Sancto visum est. Et plane nos edocet Bened. XIV. laudatus* (in operum in 12. volumina distributorum tom. 10.) (b) festum Desponsationis Beatae Mariae non fuisse institutum in Ecclesia ante Saeculum 15., vel 16.

Ad quartum dicendum, quod ut supra dictum est, aliae etiam sunt rationes adductae a Benedicto XIV. pro festis Sanctorum instituendis, quae quidem apprime conveniunt festo septem Principum Angelorum; maxime vero illorum intercessio, quam omnes illorum devotione flagrantes, experti sunt. Inter quos Apostolicus P. Antonius Ruiz de Montoya, Apostolus Paraguariae nuncupatus, Soc. Jesu; qui cum non posset fidem introducere in Provinciam Tayaoba, licet per duas vices incassum tentaverat, tandem hoc fuit assecutus postquam per septem hebdomadas exercitiorum cum septem horis orationis in honorem septem Principum Angelorum sese disposuit; ut ipse Servus Dei scripsit ad P. Nicolaum Duram suum Provincialem (c) cujus epistola habetur lib. 2. capit. 16. ipsius vitae. Quod quidem quamvis non constaret aliunde quam ex epistola ejusdem P. relata, fidem facere debet; ut enim docet citatus Benedictus XIV. lib. 3. cap. 10. *absonum profecto esset, fidem non praestare his, qui Servi Dei de se ipsis retulerunt.*

A 3

AR.

(a) *Traet. 4. cap. 41. num. 18.*

(b) *Lib. 2. cap. 1.*

(c) Anno 1627. ut habetur parte 2. cap. 1. libri P. Andreae Serrano (de septem Principibus Angelorum) Soc. Jesu, & Procuratoris Generalis Missionum in Provincia Philippinarum Lingua Hispanica conscripti (secunda editione Brusellis anno 1707. Philippo V. Hispaniarum Regi dicata).

ARTICULUS SECUNDUS.

*Articulus 2.
Utrum septem Prin-
cipes Angelorum
nominandi sint.*

*Utrum septem Principes Angelorum
debeant nominari.*

Ad secundum sic proceditur. Videtur quod septem Principes Angelorum non debeant nominari. Primo, quia nec de tribus, qui veniunt nominati in Sacra Scriptura, scilicet Michael, Gabriel, & Raphael, satis constat quod sint ex illis septem.

Præterea nomen Uriel non invenitur nisi in libris 3. & 4. Esdræ, qui sunt apocryphi: & in Concilio Romano, sub Papa S. Zacharia facto, damnatus fuit Adelbertus hæreticus, qui cum illo nomine, & aliis (diversis a nostris) Dæmones invocabant.

Præterea alii tres, qui Scaltiel, Jendiel, & Barachiel appellari dicuntur (qui tamen non nominabantur ab hæretico Aldeberto) in nullo Scripturæ libro reperiuntur.

Præterea quædam Imago, quæ Panormi inventa est cum præfatus Principibus Angelorum, eorumque nominibus, nullam videtur habere auctoritatem, & in opere Benedicti XIV. de Servorum Dei Beatificatione, & Canonizatione reprobari videntur, & cum (ut ibi legitur) Romæ introducta fuissent in Ecclesia Sanctæ Mariæ Angelorum a Pio Præsbytero Antonio Duca, Siculo, ibi postea deleta sunt.

Sed contra est quod ait Cornelius a Lapide: *De Nominibus hisce parva est difficultas, & quæstio, cum de re, & personis constet* (sup. capit. 1. Apoc.)

Respondeo dicendum, quod nihil videtur dubitandum de existentia septem Principum Angelorum juxta ea, quæ supra dicta sunt. Quod quidem antiquitus in Ecclesia bene compertum fuit, cum celeberrimus Clemens Alexandrinus in sua Alexandrina Cathedra publicus Professor, scriptum reliquerit lib. 6. *Strom. septem sunt quorum maxima est potentia primogeniti Angelorum Principes*; quæ Alexandrini auctoritas de septem Angelis a pluribus doctis & piis cum honore refertur. Circa nomina autem plures inveniuntur Auctores, qui renuunt illos deberi nominari, quodam præcipue timore perterriti, ne scilicet hæretici irrideant Romanam Ecclesiam, si talia nomina rata habeat, Quia vero hæretici doctiores merito negare non

7

videntur San. Mem. Pontificem Benedictum XIV. sapientiam simul, & sanam criticam habuisse, ideo videndam nobis est, utrum ex principiis illius Operis doctissimi de Servorum Dei Beatificatione, & Canonizatione talia nomina admitti possint, nec ne; cum certum sit, in omni scientia quædam principia contineri, & regulas, seu canones, ex quibus scientia procedit, ut bene sibi constet.

Hæ ergo sunt regulæ, quas circa nomina Sanctorum affert laudatus Benedictus: Cap. 28 lib. 4 n. 13 ait: = Nomen imponi, si ex signis constet, corpus vel reliquias esse alicujus Sancti Martyris, nec ulla adsit notitia nominis, quo Martyr ille fuit appellatus. Imponitur autem hoc nomen a Cardina Vicario; & id laudabiliter fit = Et adducit Ferrandum disquisit. Reliquiar. (lib. 1. cap. 5.) dicentem: = quod experientia usuque quotidiano videamus, *Fideles multo minori affectu, studio, ac pietate affici, & ferri erga Divorum illorum exuvias, quorum nomina mortales latent, quam erga eas, quæ certis nominibus indignantur: potentius enim nobis nota & certa, quam obscura, ignota, & incerta, solent movere animos, ideoque major Divinæ gloriæ, atque Cælitum cultus, & venerationis plerumque accessio fit. Quid, quod hujusmodi certa nomina incertis Sanctorum lipsanis aptandi ratio nec præter Ecclesiæ Catholicæ institutionem, nec contra ejusdem consuetudinem ullo pacto est? Esto simile nihil a Deo super hac re, Christove Servatore sit institutum; satis est, quod suis in terris Vicariis, & Administris id definiendum reliquerit, quod e majori sua gloria, & Amicorum suorum cultu prudenter ac rite judicaverint* **FACTITANDUM**. Et Num. 14 ait idem Benedictus, hunc morem fuisse antiquissimum in Ecclesia, quod aliquibus confirmat exemplis, & auctoritate Baldelli, Ferrandi, & Mabillo-nii. = Et N. 15 docet, cum ipsis Auctoribus, & Guyet = nomina, Sanctis ignotis imponenda, debere esse appellativa, in quibus nulla dari possit deceptio, & ideo non licere nomen v. gr. S. Petri Apostoli, vel aliud simile imponere Sancto ignoto. = Et Num. 16 tandem docet = hoc modo cessare objectiones, quæ in contrarium opponi possent =.

Jam vero veniendo ad Angelorum nomina, scimus, quod hoc illis applicari etiam possit, imò etiam aliquis Angelus, qui suo nomine notus est, non-

numquam alio nomine in ipsa Scriptura est insignitus, ut cum dixit Raphael Tob. V. v. 18. *Ego sum Azarias*. In quo quidem nefas est mendacium suspicari; sed potius apparet, quam parva sit difficultas de nominibus, quæ præter ea, quæ sint propria cujusdam personæ, eidem etiam rationabiliter applicari possunt. Nec enim in festis Ecclesiæ celebrandis semper habetur ratio de dogmatibus fidei stabiliendis, sed sufficit si devotio fidelium accendatur, & cultus Dei modo minime superstitioso stabilatur. Quod autem veritas etiam servetur in nominibus Angelorum, quæ ab aliquibus ut incertæ rejiciantur, patet etiam in nomine a Raphaelē sibi mutato, quia *Azarias* interpretatur *Auxilium Dei*, quod quidem non minus cuilibet ex aliis sex Angelorum Principibus convenire potest, quam nomina Fausti, & Candidi, & Victoris convenire possunt omnibus Sanctis ignoti nominis, quibus talia imponi decrevit S. Rituum Congregatio die 23 Junii anni 1670 juxta statutum fel. record. Clementis IX, qui statuerat, ea sola nomina illis adhiberi, quæ omnium Sanctorum communia sunt atque appellativa, ut docet laudatus Pontifex Benedictus præfate cap. 28 num. 15. Quod adhuc amplius confirmari posset ex eo quod Ecclesia in benedictione incensi ad Offertorium in Missa solenni nos docet, ut dicamus: *Per intercessionem S. Michaelis Arcangelis stantis a dextris altaris incensi*, cum tamen antiquitus diceretur, *S. Gabrielis*, ut docet laudatus Benedictus libro 4. part. 2. capitul. 50. numer. 5. in quo quidem ego video praxim Ecclesiæ, quæ non semper pro quodam ministerio eundem Angelum invocat, cum alium etiam substituere ad tale ministerium possit. In quo quidem elucere videtur illud Cardinalis Cajetani dictum in expositione cujusdam articuli S. Thomæ „ In moralibus non datur acrobologia phisica „ Quia & in ipsa Sacra Scriptura semel & iterum dicitur Deus sedere super Cherubin, cum tamen *Throni sint sedes Dei* „ Sic quippe in illa Superna Civitate specialia aliquorum sunt, quæ tamen sint communia omnibus, ut docet Sanctus Gregorius Magnus, hæc ex Sacra Scriptura memorans, homilia 34. in Evangelia. Licet ergo incertum nobis esset (quod forsitan majoribus certum fuit) utrum unicuique ex septem Angelis speciale ipsius ministerium tribuatur, & invocetur per nomina ipsis a majoribus tributa; certum tamen est, posse ea ministeria ipsis

Angelis tribui, & per nomina, eadem ministeria exprimentia, ipsos Septem Angelos invocari præsertim quando sive ex revelationibus, sive ex plurium Fidelium consensu, talia nomina accepta, seu imposita (sicut alia Sanctorum naturæ humanæ fuerunt) per antiquissimum temporis spatium invaluerint, & jure præscriptionis gaudeant, & nihil superstitionis, aut Sanctis Angelis indignum in se habeant, sed e contra pietatem redoleant, & ad majorem erga tam sublimes spiritus devotionem excitare possint, juxta interpretationem nominum a pluribus Catholicis Scriptoribus allatam.

Nam interpretatio, quam adhibet Cornelius a Lapide de quatuor nominibus non expressis in Scriptura Sacra, omnino videtur conformis regulis adhibitis a laudato Benedicto: *Uriel* enim appellatur ille Angelus, qui homines *Dei cognitione illuminat, & amore inflamat*: *Sealtiel*, qui pro hominibus orat, illosque ad orandum excitat: *Jehudiel*, qui homines ad confessionem, & laudem *Dei exhortatur*: & *Barachiel*, qui beneficia *Dei nobis procurat*, nosque ad *Dei benedictionem, & gratiarum actionem impellit*. Quæ quidem ministeria (post *virtutem, fortitudinem, & medicinam Dei*, quibus insigniuntur *Michael, Gabriel, & Raphael*) mirifice significant officia, quæ erga Dei cultum, & hominum utilitatem maxime convenire possunt. Quæ interpretatio convenit cum aliis, quæ a Catholicis Linguae Hebrææ interpretibus fieri solent. Et præterea celeberrimus P. Salmeron in tractat. 3. de S. Gabriele illa quatuor nomina, tamquam suo tempore recepta, tradit; nec non doctissimus linguae Hebrææ Galatinus de Mandato Antonii de Monte, Romæ Legati Apostolici Clementis VII. in sua absentia, Missam recognovit, & approbavit, quam Antonius Duca ipsius Cardinalis Legati hortatu, imo & jussu composuerat, in cujus prosa, seu sequentia septem nomina cum suis ministeriis expressa reperiuntur (ut videre est in quodam scripto typis edito in Bibliotheca Vaticana, & in Archivio Monasterii S. Mariæ Angelorum de Urbe). Evidens ex his omnibus est, nullum esse inconveniens, ut iterum illa Missa cum nominibus celebrari possit; non secus ac officium ipsorum septem Angelorum proprium, quod ipse Archiepis-

copus Panormitanus Octavianus (a) Præconius composuerat pro usu Ecclesiæ Panormitanæ (ut refert doctissimus Pater Octavius Cajetanus Soc. Jesu in historia repertæ Imaginis septem Angelorum in Urbe Panormo). Quin obstare possit quod illa omissa fuerint post Breviarii & Missalis castigationem a S. Pio V. Pont. Max. jussam ; quemadmodum , non obstante omissione Officii & Missæ Sanctorum Gabrielis & Raphaelis , postea admissa fuerunt in aliis Catholici Orbis Ecclesiis , & tandem etiam Romæ tempore Pii VI. Et ita existimavit D. Mathæus Catalanus in Historia foundationis S. Mariæ Angelorum , tantum excipiens , pro instauratione talium Officii & Missæ , modum antiquum compositionis ipsorum , qui adaptari deberet ad novum modum , in reformatione S. Pii V. stabilitum (vel aliud Officium cum Missa concedi potest).

Nunc autem observandum est , quod ut docet laudatus Benedictus XIV. lib. 1. cap. 6. Episcopi jure suo in suis Diœcesibus cultum publicum aliquando poterant stabilire , & postmodum ad alias Ecclesias extendebatur , & tandem ad ipsam Urbem Romam , accedente aliorum Episcoporum , & denique ipsius Summi Pontificis approbatione. Quod quidem circa hos septem Angelos evenisse , facile infertur ex dictis ; & ex ipsa septem Angelorum imagine , quæ adhuc remanet cum suis ministeriis in Ecclesia S. Mariæ Angelorum de Urbe : Ministeria autem & nomina synonyma sunt , ut ex doctrina S. Gregorii Hom. 34. in Ev. satis nota , nec non 2. 3. 9. 108. S. Thomæ docentis , quod si ministeria Angelorum dignoscerentur , possent illis a nobis nomina imponi , satis compertum est.

Ad primum ergo dicendum , quod satis constat de tribus primis nominibus septem Angelorum. Nam de nomine Michaelis in eo , quod dicitur Dan. cap. 10. *Ecce Michael unus de principibus primis* : similiter de nomine Gabrielis in eo , quod ipse S. Gabriel dixit Luc. cap. 1. *Ego sum Gabriel , qui asto ante Deum*. Et tandem de nomine Raphaelis ex eo quod supra habitum est : *Sum Raphael Angelus unus ex*

se-

(a) Invenitur hujus Archiepiscopi subscriptio in Concilio Tridentino die 4 Decembris his verbis expressa: *Ego Octavianus Præconius Franciscanus Messanensis , Archiepiscopus Panormitanus definiens subscripsi manu propria.*

septem qui astamus ante Dominum: ubi notandum est illud *astamus*, quod convenit cum illo *asto*, quod dixit Angelus Gabriel.

Ad secundum dicendum, quod nomen Uriel non solum comprobatur ex libris 3. & 4. Esdræ (quæ licet sint apocryphi magnam habent auctoritatem); sed etiam ex auctoritate Ss. Ambrosii & Isidori, & Alberti Magni, & S. Bonaventuræ & aliorum, & ex Missa S. Gabrielis a Leone X. approbata cum invocatione *Urielis*, quæ invenitur in Bibliothecis publicis Barberina, & Cusanatensi de Urbe; & ex Breviario Ordinis S. Francisci, in cuius Officio de S. Gabriele *Uriel* extitit usque ad tempus Pii VI. Nec enim, ut dictum est supra, agitur de eo, quod sit dogma fidei, sed de eo, quod sufficit ad præfatorum septem Angelorum nomina invocanda in Missa & Officio. Hæreticus autem Adelbertus ex eo fuit damnatus, quod sub *prætextu* (alias *obtentu*) Angelorum *dæmones* invocabat, quæ sunt expressa verba Concilii; alias nomen quoque *Michael* invocabat, quod certo reprobari non potest, sicut nec nomen *Sabaoth*, quod pariter invocabat. Sed multi sunt auctores, qui Concilium Romanum ita explicant, ut nominibus septem Angelorum obstare non debeat, unde nihil ex eo res exauctoratur.

Ad tertium dicendum, quod alia tria nomina, licet in Sacra Scriptura non inveniuntur ut Angelorum propria nomina, sed in ipsa sincopata extant ut nomina hominum privatorum, sicut etiam ex nominibus præfatis Angelorum *Michael*, *Raphael*, & *Uriel* in Scriptura inveniuntur aliquando ut nomina privatorum. Unde nihil mirum, si hæc tria nomina & nomen *Urielis*, in Sacra Scriptura hominibus tributa, sed Angelorum ministeria exprimentia, ad septem Angelos invocandos adoptata sint; nec nova dici possunt, licet ea quoque revelata fuisse pie creditum sit, & in revelationibus B. Amadei, olim in pretio habitis quando puræ existebant, inveniuntur. Sed licet revelatio de talibus nominibus denegetur, ea tamen, ex Angelorum ministeriis, tam sublimioribus Angelis imponi potuerunt, qui in omnem terram missi sunt tamquam oculi, & corona agni providentia ejus in regimine mundi, & inimicorum ipsius debellatione. Et quando per labores pii, & docui Antonii Duca, Presbyteri, & Rectoris Ecclesiæ Septem Angelorum Panormi, ipsorum cultus cum nominibus Romam in vectus est, ipse omnes objectiones, & difficultates, tunc Romæ

exortas, ita solvit, & diluit jussu Summi Pontificis Pii IV., ut Angelorum Septem effigies cum ministeriis & nominibus in Imagine Reginae Angelorum, in hujus Ecclesia ab ipso Summo Pontifice, cum magno omnium ordinum concursu, dicata, per saeculum in honore permanserint, nec ipsa post illam defensionem aliquis ex posterioribus Summis Pontificibus prohibuerit, usque dum Albitius, antiquitatis hujus rei, & fundamentorum inscius, talia nomina ex illis Angelis deleri curavit, (ut ipse dixit libro de inconstantia in Fide) nullo tamen decreto Superiorum ibi adducto pro deletione, sicut pro aliis rebus decreta affert. Unde ea sine sufficiente auctoritate deleri curare potuit, sicut curavit de editione talis operis sui sine licentia Ecclesiastica, qua de causa prohibitum est, & auctoritatem non meretur. Sed tamen inscriptiones, ministeria indicantes, in ea Imagine adhuc remanent, quæ per talia nomina exprimuntur, nec enim ipse quidquam contra ministeria, sed contra nomina tantum locutus est, non animadvertens, quod acceptis ministeriis, nomina inde Angelis imponi possunt, & ministeria & nomina fere ut synonyma existimari. Et cum utraque saltem ab anno 1516. inventionis Panormitanae tabulae invaluisse, in eorum defensionem applicari licet, quod tradit sapiens Benedictus XIV. de casu excepto, & de annorum numero centenario lib. 3. cap. 22., & 23. in suo opere doctissimo de Canonizatione. Quantum vero ex illo tempore devotio erga septem Angelos accreverit, & extensa per orbem sit, patet ex variis documentis, quæ longum esset referre, inter quæ sufficit, quod supra dictum est de servo Dei, & Apostolico P. Antonio Ruiz, de quo (libro 4. cap. 5. ipsius vitæ) legitur, quod quolibet die in hebdomada particularem orationem faceret ad unumquemque eorum, quorum nomina in orationibus tunc impressis invocabantur, quæ orationes sæpe usque ad nostra tempora variis in locis impressæ sunt de licentia Superiorum, unde præscriptionis jure gaudent.

Ad quartum dicendum, quod Imago præfata Panormitana non est cur ita despiciatur, cum multi docti, & pii auctores de ea cum honore magno locuti sint, attentis omnibus circumstantiis, quæ illius temporis superiores moverunt ad eam cum reverentia accipiendam, & ad populorum devotio-

tionem excitandam, ita ut P. Octavius Cajetanus, Societatis Jesu, & magnae pietatis, & doctrinae, qui documenta antiqua Panormi perpendit, ut historiam illius repertae imaginis scriberet, non cunctetur dicere, quod sive S. Angelus Martyr Carmelita, juxta aliquorum opinionem, sive quicumque alter ipsius Imaginis auctor fuisset, eam non nisi a divina quadam mente promanasse existimandum sit, atque ideo in exteris etiam gentes famam ejusdem gratam pervenisse, & admirationem conciliasse. Nec aliter a Superioribus Panormitanæ Ecclesiæ approbata esset, nec nomina Romae accepta in Missa post revisionem doctissimorum hominum, Petri Galatini, & Magistri Dionisii e Servitarum familia & S. R. E. postea Cardinalis, nec a doctissimis Theologis tradita, sicut fuit ille celebris, in Concilio Tridentino, Alphonsus Salmeron e Societate Jesu, P. Hyeronimus Gracian S. Theresiæ Confessarius, cujus lules in ipsius Sanctæ operibus extant, & ab aliis magnæ auctoritatis similiter nomina traduntur. Nec solum talia nomina ex Panormitana tabula cognita sunt, sed ex revelationibus B. Amadei, quando ipsæ puræ existimabantur, & in pretio Romæ habebantur, & confirmata sunt ex institutione Capellæ in Septem Angelorum honorem cum nominibus in celebri Monasterio Montis Casini, de qua testificatus est doctissimus Abbas P. Benedictus de Castel de Sangro approbans eadem nomina anno 1550., ut legitur in Historia manuscripta foundationis S. Mariæ Angelorum de Urbe apud PP. Carthusianos, & in tomo 10. Annalium illorum Ordinis, a P. Benedicto Tromby Neapoli editorum. Quanta autem fuerit eo tempore auctoritas præfati Abbatis Benedicti de Castel de Sangro patet ex Bibliotheca Casinensi cum de ejus doctis operibus tractat, tamquam unius ex præcipuis sui sæculi sapientibus. Simulque videri potest in Bibliotheca Scriptorum Societatis Jesu, quanta fuerit auctoritas P. Alphonsi Salmeron, quantaque etiam P. Petri Antonii Spinelli, qui sub nomine *Aristotelis de Benedictis* pium libellum Romæ edidit pro usu Congregationis Annuntiatae in Collegio Romano, in quo leguntur Orationes Septem Angelorum cum nominibus per septem dies hebdomadæ distributæ, & in prologo antiquæ approbationes ipsarum, & editio earundem cum licentia Superiorum Romæ & alibi sæpe facta. Insuper ipse de septem Spiritibus

bus scripsit opus, quod manuscriptum Neapoli reliquit, ut testatur Cornelius a Lapide super cap. i. Apocal. Nec parva est auctoritas ipsius Canonici Thomæ Bellorosi, qui erat Vicarius Generalis, ac Vicesgerens Cardinalis Surrentini Archiepiscopi Panormi, quando ibi Imaginem Septem Angelorum reperit, & dignam veneratione judicavit, & ipse de Septem Angelis opus scripsit, de quo testatur præfatus Octavius Cajetanus, simulque de ipsius litterarum curriculo Romæ cum profectu bono confecto, & muneribus præcipuis inde obtentis, præsertim juxta Legatum Apostolicum ad bellum contra Turcas tempore Alexandri VI. Summi Pontificis Et præterea noviter in Vaticana Bibliotheca inventus fuit Codex ex libris D. Francisci de la Peña, Sacræ Romanæ Rotæ Decani, & magnæ simul auctoritatis, qui vixit eo tempore Romæ, in quo fundata fuit Ecclesia S. Mariæ Angelorum in Thermis, cujus mirabilem foundationem narrat, & nomina Angelorum, ut tunc ibi accepta, refert, simulque approbatam esse ipsorum Missam a Sa: Me: Pii IV. asserit, in qua, ut supra dictum est, sunt eadem septem Angelorum nomina. Quæ omnia sapiens Benedictus XIV. non viderat, quando suam opinionem adversus nomina ostendit, contra ipsa principia præfata operis sui, quia rem non ex instituto serio perpenderat, sed præcipue auctoritate ductus, seu deceptus, Cardinalis Albitii in opere sine licentia edito de inconstantia in fide, supra memorato & refutato non animadvertens, quod licet non admittantur nomina ut propria & revelata, possunt accipi ut appellativa imposita juxta principia operis sui circa Sanctos, & ideo recte tradi a Catholicis Scriptoribus, quos fatetur ea tradidisse. Et licet ibi etiam adducat Concilium Laodicenum, sed videtur id quoque ex alterius auctoritate adduxisse, & non, per se ipsum, Concilium examinasse, nam in eo Concilio non prohibita sunt nomina Angelorum, sed Oratoria (a) ipsis Angelis dicata ob periculum hæresis Simon-

(a) Hæc responsio adducitur, juxta Theodoretum, a P. Carolo Guyeto citatum, quem Benedictus XIV. sæpe citat. Sed in libro Italico cui titulus est: = Motivi per i quali ogni Cristiano dee esser = devoto del gloriosissimo Principe S. Michele ec. =

monis, qui Angelos idolatrice colebat, quo postea periculo cessante apparuit S. Michael in Gargano, & ibi & alibi Oratoria S. Michaeli & Angelis extructa sunt ad rationabile obsequium & cultum Deo per Angelorum intercessionem præstandum. Idque similiter dicendum de Capitularibus Caroli Magni, quæ ex Balutio citat contra nomina Angelorum præter tria in Sacra Scriptura contenta, Michaelis, Gabrielis, & Raphaelis, nam ita tunc statutum est ob reliquias Adelberti hæretici extirpandas, qui cum notis, & cum ignotis nominibus dæmones invocabat, quo postea periculo cessante, jam ipsa Capitularia ab Herardo Turonensi collecta (apud eundem Balutium) tantum in comuni loquuntur contra ignota nomina Angelorum & Sanctorum naturæ humanæ. Unde sicut ea nomina Sanctorum Benedictus XIV. ignota in hoc sensu non existimat, quæ in suo opere Sanctis recte imposita probat; sic etiam nec ista Angelorum nomina reprobare potuit, a tot piis doctisque Catholicis tradita & in Missa & Divino Officio aliquando accepta, & postea in orationibus sæpe impressis conservata. Itaque quidquid sapiens Benedictus ex aliorum auctoritate obiter, & sine pleno examine contra nomina nostra affert, non contra ista eadem nomina, satis nota, sed contra alia ignota adduci debet, sicut prudenter facit P. Alberghini in Manuali Inquisitorum, ubi alia ignota nomina Angelorum reprobat, & de his nostris septem exceptionem fecit, quia Panormi recte

A 8

ipsa

impugnatur Theodoretus, & inter alia pag. 148. legitur: = I Vescovi dell' Asia non diroccarono = gl' Oratorj da essi (e non dagli Eretici) eretici, a S. Michele, ed agli Angeli in quella = Provincia, come erroneamente suppone Teodoretus ove si onoravano: tanto più, ch' egli = stesso afferma che vi duravano ancora a suo = tempo. = Quidquid tamen de hoc sit, certum est, Concilium Laodicenum non prohibuisse nostra septem nomina Angelorum; & inutile est citare quæ olim Concilia juxta temporum diversas circumstantias statuerunt, ad evitandas res pias postea statutas, quæ nullam causam prohibitionis posterioribus Conciliis; aut Summis Pontificibus dederunt, quin e contra ab his permissa sunt.

ipsa statuta cognoverat, & in Ecclesia Septem Angelorum scripta eadem tradidit, & in Capella Cathedralis a quodam Panormitano Archiepiscopo extracta, sive imposita, aut revelata, sive imposita & revelata simul (ut P. Octavius docet) talia nomina fuissent, quæ tunc jam privilegio antiquissimi temporis, & immemorabilis possessionis, & præscriptionis jure gaudebant, quod quidem privilegium & jus ipse etiam Benedictus reveretur; & decreta Sanctæ Memoræ Urbani VIII. Et hic tandem in memoriam revocandum est quod ipse Sapiens Benedictus lib. 3. cap. 42. dixit = Nec = obstare debere sanctitati, aut famæ alicujus Ser- = vi Dei, si aliqua de eo ab Auctore, licet gra- = vi, scripta fuerint; dummodo vel revocatis ad = examen scriptis, deprehendatur, ab eo judicium = præcipitanter latum fuisse de Servo Dei, non = ponderatis circumstantiis, quæ erant ponderan- = dæ, vel ex aliis documentis deprehendatur, re = ipsa non subsistere quæ ab ipso fuerunt narra- = ta =. Quod quidem in hac causa & Sapienti Benedicto, & Docto Cardinali Albitio, & aliis contradictoribus applicari potest. Nam quæ de septem Angelorum nominibus dicta sunt, (plurimis tamen omissis quæ afferri possunt) satis illorum causam in tuto collocant. Et si non sufficerent, nemo negabit Summo Pontifici auctoritatem illis nomina, antiquitus accepta, confirmandi, & noviter imponendi, cum suus Vicarius nova nomina Sanctis ignotis aptare possit, & cum S. Adactus nomen, ipsi ab antiquis Christianis impositum, conservet, licet ignoretur quod fuisset ipsius proprium, & cum Sancti quatuor Coronati, & alii plures, quorum antea nomina ignorabantur, nunc per nomina postea revelata, vel imposita dignoscantur, cumque Sancti Reges Magi, & alii Sancti ex Sacra Scriptura noti, in qua tamen nomina non habent, nunc vero in Ecclesia nomina obtinuerint. Q. O. S. C. S. R. E.

Appendix alterius auctoris ad præcedentem dissertationem.

**Num. 2.
Appendix.**

Vita S. Pauli Eremitæ, ex relatione & testimonio S. Antonii Abbatis in Ecclesia accepta est. Quid mirum si ex relatione & testimonio B. Amadei, qui sanctitate & prophetiæ dono notus olim fuit, nomi-

mina Septem Angelorum accepta aut confirmata essent? Nam & si in aliis rebus, tractu temporis, ejus revelationes vitiatæ existimantur, sed hæc nomina ex illis accepta sunt, quando in honore erant Romæ a doctis & piis hominibus, apud quos, præter codices revelationum B. Amadei, nomina Septem Angelorum per traditionem piorum hominum conservabantur, qui B. Amadeo contemporanei, & ejus temporis proximi erant, quando Missa Septem Angelorum cum nominibus probata Romæ fuit.

Quin etsi permitteretur (quod concedere nequaquam intendimus) interpretatio paucorum, jam satis refutata, de numero indefinito in tot textibus Sacrae Scripturae, semper septem Angelos hoc definito numero cum honore recolentibus; tamen certum est, inter omnes Angelos septem primarios inveniri (cum non omnes Angeli æquales sint, sed a minoribus usque ad supremos eorum gradus majoris dignitatis esse, Theologi doceant), quos quidem colere nobis liceret, & pro præfatis ministeriis piis Angelorum ipsos invocare, & cum nominibus talia ministeria exprimentibus, & aliquando in Missa Romæ approbata contentis, & in ipsa Alma Urbe & alibi sæpius de licentia Superiorum impressis in orationibus septem Angelorum, in quibus nihil offensionis inventum, & probatum est, quod aliquam prohibitionem ab anno 1516. inventionis Panormitanæ tabulae usque ad nostrum tempus habuerit, sed tantum contradictionem ab aliquibus, rei seriem, & antiquitatem nescientibus, quibus facile responderi potest. Et licet Sapiens Benedictus XIV. huic contradictioni adhærere videatur tractando de septem nominibus Angelorum, quæ ipse ibi tradi fatetur a Catholicis Scriptoribus; sed non satis in hoc, ex aliorum auctoritate ibi adducto, rem per se ipsum examinavit, quæ tamen ex regulis ipsius Sapientis operis circa Sanctorum nomina probari potest, ut supra ostensum est. Et experientia constat, ex quo hæc nomina Septem Angelorum, a doctis Catholicis scriptoribus merito tradita, ab aliis autem rem nescientibus contradicta, apud plures ex tali contradictione, uti incerta, dubia, & suspecta ex auctorata fuerunt, ipsum quoque cultum Septem Angelorum etiam sine nominibus decidisse. Quod quidem si præfati contradictores, & Sapiens Benedictus, eos secutus, satis perpendissent, & ra-

tiones pro septem Angelorum nominibus, & occulta ipsis documenta vidissent; a tali profecto contradictione abstinuissent, & sicut alios Sanctos naturæ humanæ, quorum nomina propria aliquando latuerunt, & nunc forsitan latent, utiliter nominari cognoverunt, ita etiam Septem Angelos nominari probavissent; in quorum nominibus nihil mali apparet, & ad eorum devotionem promovendam conveniunt. Unde licet nunquam talibus nominibus Septem Angeli cogniti adhuc fuissent, ipsis tamen modo insigniri possent, & expediret, & his victoriosis Angelis in prælio contra Dæmones illud applicari posset: *Vincenti dabo nomen novum. Apoc.* Nam etsi diceretur, non esse moris nomina Angelis imponendi, sicut Sanctis naturæ humanæ, sed quoad hos septem Angelos morem similem habemus a tempore immemorabili, ut ex præfata tabula Panormi anno 1516. inventa eruitur, quæ apud doctos homines in magno pretio habita est; atque ideo eadem regula, quæ pro Sanctis naturæ humanæ, pro his quoque septem Angelis, ab ipso Benedicto adduci potest. Imo etiam potiore jure, nam Sancti naturæ humanæ, quibus nomina laudabiliter imponuntur, alia nomina propria habuerunt, quæ nos latent: Angeli vero juxta varios Doctores inter se non habent nomina, sed ea assumunt ratione ministerii, quod apud homines obeunt, & cum hi septem in Apocalypsi dicantur missi in omnem terram, sine dubio in ea ministeria exercent, quæ ipsis communiter tribuuntur per præfata nomina significata, quæ nomina conformia videntur regulis pro Sanctis naturæ humanæ ex laudato Benedicto XIV. superius adductis. Præterea Deus ipse Abraham nomen dedit antiquum ejus mutans, & Dominus Noster Jesus SS. Apostolorum Principi, Joanni, & Jacobo alia nomina imposuit. In Ecclesia Ministri ejus in Baptismate nomina omnibus imponunt, ex quibus varii in Religionibus quibusdam profitentes nomina mutant. Consensus etiam hominum, sive plurium ex eis, alia nomina imposuit sæpe aliquibus insignibus viris, sicut Romani Quintum Fabium Maximum appellaverunt *Cunctatorem*. Nomina ipsa trium Angelorum, in Sacra Scriptura contentorum, diversimode juxta varia idiomata scribuntur, & pronunciantur, ex solo consensu hominum, qui tam diversa idiomata loquuntur. Eodem ergo consensu septem Angelorum nomina accepta sunt, a Superioribus ec-

cle-

clesiasticis in Missis, & in orationibus probata, qui non minorem auctoritatem habuerunt ad id faciendum, quam hodierni Ecclesiastici Superiores & Ministri, qui nomina modo variis Sanctis pro cultu, & hominibus baptizatis, & Religiones ingredientibus imponunt. Et Antonius Duca, sicut supra dictum est, omnes difficultates contra talia nomina suo tempore prolatas diluit, ut ea scripta in templo S. Mariæ Angelorum de Urbe, a Sa. Mem. Pio IV. fundato, permanerent, sicut permanserunt per sæculum, usquedum Cardinalis Albitius, rei seriem, & fundamenta vetera ignorans, ea delere curavit, nullum tamen Ecclesiasticum decretum adducens, nec ullam prohibitionem pro aliis imaginibus obtinens, quæ alibi cum nominibus permanserunt, & permanent, nam & Benedictus XIV. fatetur septem nomina Angelorum esse, quæ traduntur a Catholicis Scriptoribus, qui certe illa non tradidissent, si non ipsa satis recepta vidissent, & nullam prohibitionem legitimam de ipsis factam esse cognovissent, nullamque in talibus nominibus offensionem invenissent, interpretationemque ipsorum probatam fuisse a doctis theologis, & Hebraicæ linguæ peritis, qui ipsa nomina examinarunt ut in Missa reciperentur.

Et cum aliquando hæc nomina in ipso sanctissimo Missæ sacrificio pro Septem Angelorum cultu admissa sint, & postea in orationibus ipsorum de licentia Superiorum sæpe Romæ & alibi impressis conservata; posset applicari huic rei doctrina, quæ, pro alia re ad divinum cultum spectante, Sessione 21 de Reformatione capite 7 in Concilio Tridentino stabilitur his verbis: Cum illud quoque valde curandum sit, ne ea, quæ sacris ministeriis dicata sunt, temporum injuria obsolescant, & ex hominum memoria excidant. Veritas dum non defensatur opprimitur, & ævi infirma conditio sæpe efficit, ut res vel maxime conspicuæ, & memorabiles, perflexi erroris caligine sensim abductæ, in gravia discrimina prolabantur. Sicut in ipsa Sicilia accidit circa cultum S. Rosaliæ, quæ cum olim post ejus mortem satis nota ibi fuisset, postea penitus per multos annos ignota fuit, usque dum ipsa per miraculum denovo innotuit, & ampliorem cultum obtinuit, apparens in quadam pestilentia pro solatio Civitatis Panormi, quæ sine tali miraculo etiam nunc ignota permaneret ob incuriam ipsius cultum conservandi.

Refutatio dissertationis D. Joannis Jacobi Dionisi, insertae tomo 14 historiae litter. Ital. Zacharia.

Post hoc scriptum, lecta fuit dissertatio, scripta a Domino Joanne Jacobo Dionisi, Canonico Veronensi, sub die 7 Julii an. 1756, inserta in tomo 14 historiae litterariae Italiae, scriptae a docto Zacharia, & Mutinae impressae an. 1759, pag. 110; ubi magno eruditionis apparatu (quae etiam hunc doctum immoderate critices censorem Zachariam praecipuisse videtur, quando huic dissertationi ibi locum dedit, ignorans quod non in vera rei cognitione consisteret) concludit falso credens Pium IV. Septem Angelorum nomina non permisisse in columnis S. Mariae Angelorum, quando illam Ecclesiam dedicavit, etiam ipsa nomina ex templo S. Mariae Pietatis Romae tollenda esse, si adhuc in ea perseverarent post epistolam de hac re scriptam a Francisco Blanchini, cui eadem falsa persuasio nescio unde in mentem venerat, scilicet quod S. M. Pius IV. talia nomina inde tolli jussisset; sed contrarium constat ex documentis, in Causa nostra adductis ex historia foundationis S. Mariae Angelorum, & in prima Propositione contentis Sum. Additionalis a pag. 44, & praecipue pag. 47 & 49. Ibi refertur defensio nominum ab Antonio Duca facta, jussu Summi Pontificis Pii IV., in quoddam scripto ad ipsum Summum Pontificem directo sub die 21 Augusti 1562 (nempe post annum a dedicatione ipsius templi), & in eo scripto inter alia affertur Missa Septem Angelorum, Romae & Venetiis ab hominibus doctissimis revisa jussu Legatorum Apostolicorum, (in cujus prosa, ut pag. 56, & 57 Sum. secundae propositionis Causae videri potest, invocantur nomina Septem Angelorum). Et anno sequenti 1563 impressa est in Missali Romano Venetiis apud Junctas alia Missa Septem Angelorum (quam, ob nescientiam antiquitatis, Robertus Sala sine causa despicit) in qua licet omittatur Prosa, sed tamen in fine post Missam (ut in prima propositione Causae Sum. pag. 73, 74, & 75 extat) Septem sunt nomina Angelorum tamquam res ex praefata defensione ante Summum Pontificem satis probata; & inde sine ulla dubitatione in operibus clari theologi Alfonsi Salmeron, (non ut opinio, privata ipsius, quae tamen magni momenti esset, sed

sed ut doctrina in Romana Sede recepta) ipsa nomina apponuntur; & in orationibus ipsorum Romæ anno 1595 de licentia superiorum editis, & alibi postea recussis; adeo ut anno ipso 1826 emptum fuit a Postulatore Romæ opus de Episcopatu P. Gerunda e Societate Jesu, apud Bibliopolam publice extans, & Neapoli editum anno 1653, ubi imago septem Episcoporum Asiæ cum Septem Angelis propriis nominibus distinctis in fronte secundi tomii extat. Ipse etiam Dionisi (sicut Blanchinius quem sequitur, & alii plures faciunt) fundatur in quibusdam antiquis dispositionibus Conciliorum non generalium, quin animadvertant tunc recte talia statuta esse, quæ necessitatibus & circumstantiis illius temporis statui oportebat, præsertim propter errores Adelberti, & ad eorum reliquias extirpandas, quo periculo cessante, illæ dispositiones Conciliares in desuetudinem abierunt, & posterioribus dispositionibus Pontificiis, Leonis X. Urielis nomen in Missa S. Gabrielis statuentis, & ceterorum Summorum Pontificum hanc Missam Septem Angelorum, & eorum nomina in thermis permittentium, & in Imaginibus ipsorum, quoad hæc nomina immutatae sunt & vim suam amiserunt; & miranda est hæc tenacitas, in obsoleta Concilii Romani dispositione adducenda contra nomina, præcipue in aliquibus doctis, qui in aliis rebus etiam a Generalis S. Concilii Tridentini decretis se teneri non existimant. Exempli gratia, Opus Albitii (quod bona fide Postulator crediderat Amstelodamii inconsulto Auctore impressum esse, ut in principio libri asseritur) de Inconstantia in Fide, in quo vehemens censura est (non tamen justa) contra cultum Panormi, & Romæ olim receptum Septem Angelorum cum nominibus, postea gravis Ecclesiasticus asseruit, Romæ impressum fuisse sine licentia a S. Concilio Generali Tridentino tam graviter præscripta. Et qui, in tam gravi re disciplinæ Ecclesiæ vigentis, ab ultimo OEcumenico Concilio se non obligari existimarunt, & hoc Opus propria Auctoritate Romæ imprimere contra præceptum ejusdem Concilii curarunt, in eo ipso opere, ultimum Generale Concilium Tridentinum non curante, e contra antiquissimi Romani Concilii non generalis dicta, adversus nomina Angelorum Adelberti, nobis opponere non desistunt, tanquam si eadem essent nostra Septem Angelorum nomina

postea recepta, & Summis Pontificibus scientibus & permittentibus in templis scripta, in Orationibus, in Missalibus, in Operibus Theologicis boni nominis, & diuturno usu apud pios posterioris temporis conservata. Quibus inconsequentibus auctoribus dici posse videtur, quod ex Romanis Jurisconsultis Franciscus Mazzei J. C. & in Romana Curia Advocatus in prologo ad novam Editionem Expositionis Juris Pontificii Ubaldi Giraldi adducit: = Plerumque sub auctoritate juris perniciose erratur; = quod ipse Mazzei accidere credit: = Cum Legibus quis innititur, quæ rogatæ licet olim fuerint, vignerintque, mutatæ tamen postmodum fuere. = Si Leo X S. M. qui anno 1513 creatus est Summus Pontifex, post tot sæcula a Concilio Romano, nomen Urielis in hæretici Adelberti Oratione condemnante, Urielis nomen e contra in Missa S. Gabrielis approbavit, & ipsum nomen in Breviario S. Francisci usque ad nostra tempora in Officio ipsius S. Gabrielis invocatum est, & si ipsum nomen Urielis cum ceteris nominibus Septem Angelorum per idem tempus in pluribus Catholicorum Scriptorum operibus cum honore invenitur, & diuturno usu conservatur; quid contra hoc obsoleta dispositio antiquissimi Romani Concilii, recte olim statuta contra hæresim Adelberti jam extinctam, nostro tempore etiam obstare poterit? Et tamen multi litterati nostri temporis hoc præjudiciū comune facere gestiunt, quibus illud, in prim. proposition. Causæ Sum. additionale pag. 63. & 64. ex docto Gimma adductum, animadvertendum est, quando quædam moniam suam his verbis profert contra quemdam auctorem, in præfato Romano Concilio contra Septem Angelorum nomina consistentem, qui ipsum Gimma in ipsius sententiam adduxerat, antequam alios auctores legisset: = Ma io mi sono = molto allontanato dalla brevità, e posso darne = la colpa all' Autore (qui eum fefellerat ex = Concilio Romano sine Causa adducto), il qua- = le si mostra inteso delle cose del Mondo vec- = chio, e trascura di sapere ciò che si faccia nel = Mondo nuovo, in cui vive, e fa appunto co- = me alcuni Autori, che trascrivono quel che so- = lo han letto. La lettura de' loro libri è veramente = pericolosa a chi è poco pratico negli studj; poi- = chè fanno inghiottire molte opinioni rancide, = le quali poste ad esamina, si ritrovano come
le

= le pietre false, che si mirano di notte =. Et tamen Gimma non plenam de re obtinuit cognitionem, quæ ex documentis postea inventis eruitur, & mirandum est quomodo nostro tempore præjudicata opinio contra nomina Septem Angelorum etiam animos doctorum hominum ceperit, adeo ut etiam sine nominibus cultum Septem Angelorum aliqui respuant, quem majores nostri aliquando dignissimum & utilissimum judicarunt. Et licet ex multiplicatis clamoribus Auctorum modernorum excusandi sint, qui sine Causæ sufficienti examine Septem Angelorum nomina tam graviter exhorrescunt; sed enixe rogamus eos, ut pro veritatis amore nostras rationes, & documenta inventa perpendere dignentur, & patienter nostram instantiam ferre, ut si nomina Septem Angelorum, propter oblitteratam antiquitatis memoriam a multis inscienter rejecta, accipere nolint, non tamen ea condemnent, & multo minus propter timorem nominum, cultum etiam sine nominibus septem sublimium spirituum ante Dominum Astantium respuant, quem tot digni Pastores Ecclesiæ modo ut dignissimum, & utilissimum commendant, cujus multæ memoriæ in variis Ecclesiis conservantur, & monumenta antiquissimi cultus, quæ passim pro Servorum Dei Beatificatione juxta decreta S. M. Urbani VIII. juxta præsentem Ecclesiæ disciplinam afferuntur, & ut valida ad rectum judicium proferendum circa approbationem cultus immemorabilis a S. R. Congregatione æstimentur, & Apostolicam confirmationem consequantur. Nunquid tantummodo pro cultu septem Angelorum requirendum est, non solum ut eorum nomina de fide sint, sed etiam ut omnium Interpretum unica sit, & conformis expositio de verbis S. Raphaelis in libro Tobiae *unus ex septem* circa numerum determinatum, quem juxta S. Augustini regulam (*de Doctrina Christiana lib. III. cap. X. & XV.*), quæ communis est omnium Patrum (*Martini in c. 1. Apoc.*) communiter Interpretes ut sonat accipiunt; quia e contra pauci hoc verbum *Septem* de indeterminato numero Angelorum interpretantur? Quorum interpretatio licet fundamentum haberet circa septem Angelos toties in sacris litteris re-
latos, nihil tamen obstat, ut in Officio exprimatur *Septem* cum Sacra Scriptura, quomodocumque *Septem* intelligatur. Nec Sapiens Lambertini, nec
Al-

Albitius, nec Dionisius, nec Zacharia, nec alii ceteri Auctores id negarunt, qui tantummodo nomina, ob oblitteratam memoriam antiquæ institutionis hujus cultus, respuunt, nihil tamen contra Officium, & Missam Septem Angelorum sine nominibus loquentes, quæ sine nominibus tot digni Postulatores accipere parati sunt, & expostulant, quamvis (ut in aliquibus Postulationibus patet) in ipsis nominibus nihil mali sit, sicut in nominibus Sanctorum naturæ humanæ revelatis, seu impositis. Numquid SS. Ambrosium, Isidorum, Bonaventuram &c. in ceteris etiam rebus quis prudens respueret, quia nomen Urielis (multis modernis non placitum) in illorum Sanctorum Doctorum Operibus scriptum invenitur? Cur ergo, quia Septem Angelorum nomina, ex tot probatis libris adduximus, & in prima propositione Causæ defensa sint, etiam sine nominibus cultus Septem Angelorum negandus erit tot Pastoribus Ecclesiæ postulantibus, quotquot non adeo frequenter pro aliis Causis convenere ad postulandum? Sed ob veritatis amorem hic modo adnotare placet, in ea propositione prima Causæ adductum fuisse pro defensione nominum Angelorum (inter alias validas rationes P. Octavii Cajetani, sive ipsius posthumi Editoris P. Petri Salerni) nomen Angeli *Hebraice Abaddon*, *Græce Apollyon*, *Latine Exterminans*, quod tantummodo juxta Interpretationem Arctæ, seu alterius, qui cum ipso sentiat, ut nomen boni Angeli accipi potest, non tamen aliquam invocationem in Missa, seu Orationibus, ab Ecclesiasticis Superioribus approbatis, unquam obtinuit, (nec facile obtinere posset cum alii plures illum esse malum Angelum doceant) & de nomine *Azarie* (ex ipsis Auctoribus ibi etiam adducto) licet bonum sit, non tamen ut Angeli, sed ut hominis (cujus speciem S. Raphael Tobiae præbebat) ab ipso S. Angelo sibi appositum fuit; ac proinde in nulla Missa, seu Oratione, a Superioribus approbatis, tale nomen *Azarie* tributum cernitur S. Raphaeli, sicut e contra Septem nostris Angelis sæpe memorata nomina in Missa, & Orationibus, de Superiorum licentia editis, tribuuntur. Et rectius (si talis argumentandi modus placeret) argumentum proferri posset ex cap. 21. vers. 12. Apoc. = *Et in portis Angelos duodecim, & nomina inscripta, quæ sunt nomina duodecim tribuum filiorum Israel* =, ubi pia interpretatio V. Matris Mariæ a Jesa de

de Agreda, caput 21. Apoc. de Immaculata Dei Genitricis, & Virginis Mariæ Conceptione exponendo (Part. 1. lib. 1. cap. 18. num. 273.) hæc habet: Angeli Sancti accipiunt nomina a ministerio, & officio, ad quæ in Mundum mittuntur: Et cum, hi duodecim Principes singulariter assisterent Reginae Cæli, ut ejus dispositione adjuvarent ad salvationem hominum, & omnes electi intelliguntur sub duodecim tribubus Israel, quæ faciunt Populum Sanctum Dei; ob hanc rationem dicit Evangelista, Angelos habere duodecim nomina duodecim tribuum Israel, cum unusquisque illorum suæ tribui destinatus esset, & haberent sub protectione, & cura sua eos omnes, qui per has portas intercessionis Mariæ Sanctissimæ intraturi erant in Cœlestem Jerusalem ex omnibus gentibus, & generationibus. Sed doctus P. Franciscus Ribera, S. Theresiæ Confessarius, in hoc loco exponit, esse inscripta hæc duodecim nomina in duodecim portis Civitatis Dei, in quibus portis duodecim Apostolos intelligit; & forsitan & in portis, & in Angelis inscripta nomina Evangelista videre potuit, quin tamen antiquæ dispositiones Conciliares alia Angelorum nomina receperint, quam tria Michaelis, Gabrielis, & Raphaelis in Sacra Scriptura Canonica expresse ut Angelorum nomina revelata; sed minime declararunt, nulla alia in posterum Angelorum nomina revelanda, & recipienda esse. Nec quia liber Esdræ (in quo nomen *Uriel* est) ut Canonicus non receptus sit, ideo omnia in eo contenta rejicienda sunt, imo e contra approbanda, quæ ex aliis rationibus & auctoritatibus approbari possint. Non solum in libris Esdræ apocriphis nomen Angeli *Uriel*, sed & nomen Archangeli *Jeromiel* leguntur, & nulla hujus nominis in aliqua Missa, aut Oratione in Ecclesia approbatis mentio est: & in Indice Biblico, communiter in editionibus Sacræ Scripturæ posito, nomen *Uriel*, ut nomen boni Angeli adnotatur, nulla de nomine *Jeromiel* mentione facta; unde patet nomen *Uriel* non tantum a Catholicis scriptoribus ex illo libro *Esdræ* apocripho acceptum esse, sed ex aliis auctoritatibus, & rationibus illud accepisse, licet ibi contentum sit, unde tamen aliud nomen *Jeromiel* non acceperunt. Et evidenter patet, non esse nomen dæmonis nomen *Uriel*, sicut quidam ex mala intelligentia Concilii Romani calumniantur, cum in ipsa S. Scriptura Ca-

nonica nomen *Uriel* cuidam principi e populo Dei apponatur (Paralip. i. c. 15. v. 5. *Uriel princeps fuit*); sicut etiam in ipsa Sac. Scriptura (Paralip. i. c. 5. v. 13. , & alibi) nomen Angeli *Michael* aliquibus e populo Dei appositum est , ut adnotavit in defensione nominum Antonius Duca , qui omnia septem nostra Angelorum nomina (præter libros Esdræ apocriphos) in ipsa Sacra Scriptura Canonica , prout jacent , vel sincopata inveniri demonstravit , & insuper in Revelationibus B. Amadei , sicut in Pictura antiqua Panormi inventa , talia nomina Septem Angelorum ut jacent inveniri . Nec ipse Albitius negare poterat , alia Angelorum nomina post illas Conciliares veteres dispositiones , in posterum a Deo revelari posse , ut patet ex ipso Sapiente Lambertini Albitium citante lib. 2. cap. 52. num. 4. de Canonizatione &c. cum quidam revisores dubitarent de revelatione cujusdam Servæ Dei circa nomen sui Angeli Custodis , quod (ait ibi ipse Lambertini) *minime ob stare quoad cultum privatum , Angelo Custodi exhibendum , sub nomine peculiari , ab eo , cui idem nomen divinitus revelatum sit , uti fertur* (addit cum æquivocatione ex ipso Albitio hausta , ubi Sanctus Joannes a Cruce pro Ven. Joanna a Cruce , & Lauriel pro Laruel leguntur) de S. Joanne a Cruce , cui revelatum est nomen sui Angeli Custodis , qui Lauriel vocabatur &c. Albitius autem tantummodo dicebat = sine licentia Summi Pontificis non posse cultum publicum exhiberi Septem Angelis , aut aliis , sub nominibus quæ ex privatis revelationibus innotescerent = . Sed sicut in isto nomine S. Joannis , & in ipso Angeli Lauriel manifestam æquivocationem passus est , sic eandem nescientiam patiebatur de antiqua Missa Septem Angelorum cum nominibus , quæ de licentia Summorum Pontificum , seu ipsorum Legatorum Romæ , & Venerabilis edita erat , & ibi , & Panormi per varios Pontificatus recitabatur . Et ipse Albitius (ut in Causæ propositione secunda adnotatum est) non absolute negavit , quod hæc nomina ab Apostolica Sede approbata essent , sed *verebatur* (ut expresse ait) quod non fuissent ab ipsa approbata , sed judicium de his relictum ad Ordinarios , & Inquisitores Siciliae , a quibus constat talia nomina approbata Panormi fuisse , ut eruitur ex Manuali Inquisitorum ab Alberghini ibi edito , qui refert B. Amadeo fuisse revelata , & in Monasterio

Septem Angelorum, & in Capella in Cathedrali Panormi, ab ejus Archiepiscopo erecta, inscripta talia nomina esse, quæ ideo ab aliis nominibus Angelorum distinguit, quæ ex præfato Romano Concilio ipse Alberghini reprobatur, expressam e contra exceptionem faciens in favorem nominum 7. Angelorum *Quæ etiam nomina* (pag. 20. Postulationum anno superiore impressarum) Ill^mus ac R^mus Episcopus Cariatensis, in sua Postulatione, manu propria scripta, & sigillo munita, sponte ait, *Plures auctoritate graves affirmare B. Amadeo fuisse revelata*. De cujus revelationibus nihil obstat quod modo vitiatæ inveniantur, nec ab Ecclesia approbatæ fuerint, (sicut Albitius cum aliis existimat) cum ex eis hæc nomina, quando in magno pretio revelationes illæ erant, excerpta, & conservata sint, & in pluribus Auctoribus cum honore legantur juxta illud, quod ex Gersono ipse sapiens Lambertini adducit (Benedictus XIV. de Canonizat. lib. 2. c. 32) : Quæ Ecclesia suscipit, & legi permittit, non quod determinet, talia de necessitate salutis esse credenda, sed quia proficiant ad commovendos pios affectus fidelium, & in ædificationibus ipsorum; dum in talibus nihil de certitudine scitur esse talium, quamvis nesciatur illud certitudinaliter esse verum, quod oportet credere, nec ut tale credendum proponitur.

Atque etiam Ill^mi ac R^mi Episcopi S. Severini, Fulginatensis, Aletrin. & Gaditan. in suis doctis Postulationibus ac piis pag. 2. 3., & 4. nullam difficultatem inveniunt pro cultu septem Angelorum, in eo quod eorum nomina nec ex Scriptura Canonica, nec ex traditione nota sint (in quo sensu intelligenda esse videtur illa oppositio, quæ sibi diluenda ibi proponitur, *circa nomina Angelorum ignota*); quod exemplis probant cultus Quatuor Sanctorum Coronatorum & S. Adæci, cujus nomen impositum ei fuisse constat, & priorum nomina, quæ antea ignorabantur (& ideo sub tali nomine Quatuor Coronatorum colebantur, & coluntur), postea tamen per revelationem innotuerunt, licet non constet, cui talis revelatio, aut quomodo facta esset? Quod his verbis concludunt: *Si de Sanctis hominibus ita, quare non etiam de Angelicis Spiritibus? Imo potiori jure*; (Angeli enim, juxta varios Doctores, inter se non habent nomina, sicut Sancti homines habuerunt, unde minus mirandum est, si præcipuis Septem Angelis nomina in Ecclesia apponantur, ad
eos

eos invocandos). Nec tamen ipsi Illm̃i ac Rm̃i Epi-
 scopi, sicut & ceteri, qui de hac quæstione pe-
 titus silent, cultum Septem Angelorum cum nomi-
 nibus petunt, sed quomodocumque discretioni San-
 ctæ Sedis eundem decernere videatur, cuius ju-
 dicio Supremo & prudentiæ omnia hic dicta humil-
 lime subjiciuntur, & sub ejus correctione semper
 erunt, quæ tantum pro rei dilucidatione, & anti-
 quitatis notitia, ex documentis nuper inventis acqui-
 sita per providentiam Dei, & cultus Septem Angelo-
 rum defensione exponuntur, cum aliqui ipsos coli
 timeant, ne quando ipsorum nomina invocentur,
 in quibus nominibus multi novi Scriptores ob obli-
 teratam rei memoriam pericula, quæ revera non
 sunt, timere tamen sine causa fecerunt confunden-
 tes dogma Fidei, pro cuius declaratione Scriptura
 Sacra aut traditio requiruntur, cum approbatione
 lectionis historicæ in Officio Ecclesiastico de nomi-
 nibus Septem Angelorum, pro qua veritas fa-
 cti tabulæ Panormitanæ cum eis inventæ, &
 antiquissima possessio nominum septem Ange-
 gelorum in eorum cultu, juxta S. M. Urbani VIII.
 decreta, sufficere posse videntur. Et tandem sine ta-
 li lectione historica, aut nominibus Angelorum,
 ipsorum cultus quomodocumque S. Sedi placeat,
 desideratur et sive pro omni Ecclesia, pro majore ip-
 sius utilitate, seu pro quibuscumque locis placeat ut
 restituatur et extendatur, exposcitur.—Sed ut amplius
 pateat, vel ab initio ipsum etiam Postulatorem pri-
 mum Causæ non petiisse approbationem nominum
 tamquam conditionem *sine qua non*, in cultu se-
 ptem Angelorum, visum est addere initium & finem
 Scripturæ ipsius pro hac re in Pontificatu S. M.
 Leonis XII. humiliter prorectæ (quæ per manus
 Em̃orum Cardinalium Ponentium transiit) in qua
 suum sensum exponens tam in favorem Immacula-
 tæ Mariæ Virginis Conceptionis, quam in favorem
 cultus septem Angelorum, in quibus quandam co-
 nexionem invenit, et in eis magnam dignitatem et
 utilitatem esse credit, tamen omnia Sanctitatis Sux
 prudentiæ subjecit; et si postea in nominibus defen-
 dendis institit, ideo hoc fecit quia sibi visum est, ra-
 tionibus oppositis responderi posse, præcipue ex do-
 cumentis noviter inventis, ut in propositionibus Cau-
 sæ, et responsionibus ad difficultates, sibi jussu Sum-
 mi Pontificis propositas, hic impressis, videri po-
 test. Et quia sibi persuasum est, ex quo talia no-
 mina exauctorata sine causa fuissent, cultum ipso-
 rum

rum Septem Angelorum (vel etiam sine nominibus conservatum Panormi) nunc jam pene in oblivionem pergere , prætermisso paucis abhinc annis ipsorum Officio proprio in his ultimis temporibus calamitatum , in quibus e contra ipsorum cultum extendere oportere credit , ad vitandas seu mitigandas calamitates , sicut olim accidit quando talis cultus etiam Romæ statutus est. Et modo etiam intellexit non Officium proprium septem Angelorum , Panormi Patronorum , sed simul omnia ibi Officia propria Sanctorum illius Urbis prætermissa esse , quod nescit quæ ratione ab Illmo ac Rmo ipsius Archiepiscopo , qui tunc erat , fieri potuisset , cum talia Officia propria ibi (sicut in aliis Ecclesiis Monarchiæ Hispanæ , ad quam tunc Panormum pertinebat) ex privilegio S. Pii V. , & S. M. Gregorii XIII. in reformatione Breviarii , & Missalis subsistere potuissent , ex quorum omissione (ut in Causa B. Petri Gonzalez vulgo *San-Telmi* pagina 32. Summariorum. 8. ex Edicto Pastoralis Episcopi Tudensis de illa Diœcesi Hispana habetur) quorundam gestorum Sanctorum recordatio antea celeberrima adeo sileri poterit , ut pene erga illos filiorum jam sordescat memoria. Nam si de aliqua narratione , seu circumstantia in lectionibus historicis , seu alibi in talibus Officiis noviter dubitandum rationabiliter esset (in quibus tamen caute procedere suadent tam reverentia antiquis Superioribus Ecclesiasticis debita , quam ipsa iusta prudentia in regulis criticis servanda circa multas res , quæ tractu temporis obscurari poterant quæ e contra Majoribus claræ , & exploratæ fuissent) alia nova Officia propria statui oporteret , correcto in eis quoque vitio recte existimato , non autem talia Officia propria penitus omittere , quæ ex antiquissimo usu , & præscriptionis iure , & Apostolico privilegio Panormi in usu erant. Et recordari oportet doctrinam Sancti Petri Damiani Doctoris Ecclesiæ , qui de Monasterio S. Vincentii scribens , cui multa mala evenisse ait , propter Officium ibi omisum ex speciosa persuasione cujusdam Monachi , & ipsa mala ablata fuerunt tali Officio restituto , ex hoc particulari exemplo concludit : = Quæ ergo facile seniorum suorum statuta convellent , ista considerent , & ne divini furoris super eos gladius veniat , non sine causa formident . = Unde saltem restitutio hujus Officii proprii septem Angelorum ,

Pa-

Initium scripturæ
seculi pro cultu se
ptem Angelorum.

Panormi praesertim ubi antea fuit, ex iustitiae debito sperari posse videtur, & extensio a tot Ecclesiae Pastoribus expetita a gratia Sedis Apostolicae confidenter expectatur ad Majorem Dei gloriam, & Ecclesiae utilitatem.

Num. 3

*Initium scripturae
primae pro cultu se-
ptem Angelorum.*

Petrus Maria Heredia & Rio, Centurio jubilatus Militiae Hispaniarum Regis Catholici (quem Deus semper custodiat), de cujus licentia, Sanctitatis Vestrae invitationi obtemperans, anno superiore ad Jubileum venit, ad Pedes Sanctitatis Vestrae provolutus suppliciter exponit: Se audivisse a Matre sua quamdam commendationem septem Angelorum, & vidisse postea aliquam commemorationem eorundem in bello contra Napoleonem apud quamdam Auctorem, de septem Hispaniae primis Episcopis, a Beatissimo Apostolorum Principe Petro missis, disserentem, de quo ei locutus fuerat quidam Capellanus, qui in exercitu milites suos adhortabatur, & in ultima Hispaniae revolutione legisse primum P. Cornelium a Lapide, a praedicto Auctore citatum, in cap. I. Apocak., & tandem, de licentia Excellentissimi Nuntii Apostolici, opus a R. P. Andrea Serrano de eisdem septem Angelis (quod a Sanctae Inquisitionis Hispaniae Tribunali cum reliquis auctoribus ipsos septem Angelos nominantibus ob causas, quas ipsi Tribunali aliqui forsitan non plane de re instructi exposuissent, proscriptum erat); quibus omnibus excitatus, cum in hac alma Urbe nulla tatis prohibitio existat, & magna copia librorum in tot Bibliothecis inveniantur, potuit Orator alios varios Auctores legere, ex quorum testimonio constat, cultum septem Angelorum esse valde utilem. Et licet ipsorum Angelorum pluribus in locis antiqui & novi testamenti, & veterum aliquorum Patrum scriptis honorifica mentio fiat; sed, ut Oratori videtur, nova quaedam lux, Dei miserationis voluntate, suae Ecclesiae effulsit de hac re, simul ac de Beatae Mariae Virginis Immaculae Conceptione, tempore felicitis recordationis Sixti IV. ex Revelationibus, ipsius Confessario Beato Amadeo factis, quae tunc magno in honore sunt habitae (quidquid posterioribus temporibus immixtum eis, & detractum fuerit, de qua re defensio P. Petri de Alba in Bibliotheca Virginali, cum B. Amadeum adducit, videnda est), & probabiliter ab ipso Summo Pontifice approbatae sunt eo modo, quo tales res in

Ecclesia illo tempore approbari solebant, & ut cogitare licet, non modicum incitamentum Sanctitati Suae attulerunt ad Constitutiones in favorem Purissimæ Conceptionis promulgandas, quas Sacrosanctum Tridentinum Concilium, Sessione V. de peccato originali, observandas esse declaravit sub pœnis in eis Constitutionibus contentis, quas prædictum Concilium in honorem B. & Immaculatæ Virginis Mariæ Dei Genitricis innovavit. Cum enim in Raptu 4. B. Amadei, illustris Sanctitate, & Prophetiæ dono, illic a prædicto P. Petro de Alba edito, statim legamus ipsum Beatum Confessarium Pontificis, S. Gabrielem Archangelum interrogantem; *Controversiam illam, quæ hodie multa scandala generat, rogo, ut absolvas* (scilicet de Purissima Conceptione ut ibi expresse est additum); cum absolventem controversiam in favorem Immaculatæ Dominæ Nostræ illico Sanctum Paranimphum legamus, & probatissimas Constitutiones, talis controversiæ scandala dirimentes, a prædicto Summo Pontifice editas videamus; Oratori quidem persuasum est, ad prædicta scandala auferenda, & ad Constitutiones super hæc Sanctitatis Suae non nihil ponderis, & adjutorii ejusdem Confessarii B. Amadei Revelationes habuisse. Et cum in eodem raptu, tum de B. Gabriele Archangelo, tum de ceteris in communi Angelis, & in 5. raptu specialiter de omnibus septem Angelis (nec uno tantum excepto), & in favorem, & honorem ejusdem Purissimæ Virginis honorificamentio sit; nova quædam lux, tum de Immaculata Conceptione; tum de septem Angelorum ministerio, & cultu, simul in eisdem Revelationibus invenitur, quas quidem Revelationes in tali viro, & ipsius Summi Pontificis Confessario, circa talem controversiam comprimendam, & a nullo illius temporis scriptore refutatas, sed e contra per multa tempora postea in honore habitas, quin etiam nostris temporibus docte a prælaudato Patre defensas, Orator non videt cur non etiam nostra tempora venerentur, cum eas Ecclesia numquam rejecerit; imo potius probabile sit, & a Summo Pontifice Sixto IV. probatas esse, & ipsius animum induxisse ad prælaudatas Constitutiones pro Immaculata Angelorum Regina edendas, quas tam libenti animo Tridentina Sinodus innovavit. Septem enim Angelorum cultus ita cum ipsorum Sanctissimæ Reginæ veneratione, & reverentia convenit,

ut

ut merito cum Tridentinum Concilium Sanctæ ipsius Dei Matris laudes innovavit, illo ipso tempore septem Angelorum cultui major splendor in hac Alma Urbe effulsit, & Ecclesia S. M. Angelorum ab ipso Summo Pontifice Pio IV. in thermis Diocletiani purificatis extracta, & dicata, piissimo Presbytero Antonio Duca, septem Angelorum Panormitani templi Rectore, imprimis operam conferente, Imago ibi Santissimæ Angelorum Reginae Mariæ, septem Angelis stipatæ & circumdatæ, collocata est, ipsis septem Angelis, quibusdam virgis, sive sceptris, in manibus signa ferentibus, & Angelicum, quo gaudent, Principatum in obsequium, venerationem, & custodiam Virginis Dei Matris, omnium oculis ostendentibus, sicut nunc etiam videri licet post tot temporum varietates, quæ multa alia septem Angelorum cultus monumenta obscuraverunt, ipsa prædicti Pii IV., qui Concilium Tridentinum approbavit & confirmavit, auctoritate conservata, quæ Sancti Pii V., Gregorii XIII., et aliorum summorum Pontificum temporibus in honore manserunt. Ita ut nihil mirum esse debeat, si alia monumenta antiquiora deficient de cultu ipsorum septem Angelorum, quæ de tempore prædicti Summi Pontificis Sixti IV. conjectare ex præmissis rationibus licet, cum ævi infirma conditio sæpe efficiat, ut res, quam maxime notæ et perpicuæ, in maxima discrimina prolabantur, sicut de antiquitate dignitatis Sacrosanctæ Lateranensis Ecclesiæ obscurata S. Pius V. pronuntiavit, cum ipsi antiquum splendorem declaravit, et reddi jussit. Et ut hæc amplius innotescant, et hæc oblivio septem Angelorum cultus non prævaleat, inter varios et diuturnos prædicti Antonii Duca labores, ob ipsum Romæ statuendum, ab anno 1527. summa constantia impensos, detur Oratori venia, ut hic transcribat, inter alia, scriptum, quod, post mortem Summi Pontificis Pauli IV., ad sacrum Eminentissimorum Cardinalium Collegium, in Conclavi existentium ad novam illius Successoris electionem, prædictus Antonius direxit:

„ Al Sacro Collegio de' Rm̃i Cardinali nel Conclave.

Illm̃i e Rm̃i Signori.

D. Antonio Duca Prete Siciliano, essendo Cappellano del Reverendissimo fu Cardinale di Monti, quando era Legato in Roma, li rappresentò un ritratto delli 7 Angeli astanti innanzi a Dio, e gli comuni-

se, che ne facesse la Messa, la quale dall' ora fin qui sempre si è detta, e nell' anno settimo di Paolo III. di felice memoria dopo molti digiuni ed orazioni li fu rilevato, come a Dio piacque, che le Terme Diocleziane erano il tempio delli sette Astanti intorno alla Natività di Cristo figurati nella Chiesa di S. Marco, ed allora si risolse far stampare l'orazioni, e li misteri d'essi Astanti. In Roma poi mostratosi a Paolo III, lodò egli l'opera, e la qualità delle orazioni. Dopo s'ottenne da Giulio III di felice memoria, che le Terme dette si dedicassero ad onore di Maria sempre Vergine, ed essi 7 Astanti, laonde per comandamento dell' Archinto ricevute furono le terme dal suo Suffraganeo benedette, e fattosene tempio, vi si cominciò a dir Messa, e per un mese continuo vi si celebrò con somma divozione e concorso di popolo.

E perchè il demonio sempre si tramezza con le sue velenosi arti a perturbare l'opere sante, fece che alcuni indivoti d'autorità propria fero a trasportar gli Altari e cacciarono lui, con tutti li Preti, ed allora finqui è rimasta la Chiesa profanata, per la qual cosa poi succedessero tante tribolazioni, querele, e carestie, ed invasioni di Spiriti mali al Cristianesimo, come ognuno ha toccato con mano, e nell' anno primo di Paolo IV. di felice memoria a' 17. di Dicembre, il detto Oratore avendo detto la Messa d'essi Astanti finito il placeat tibi S. Trinitas &c. vidde in ratto una moltitudine d'Angeli, e d'altri Spiriti Santi, che giubilando denunciavano esser stato decretato dalla SS. Trinità, che detta Chiesa sopra le Terme fosse consacrata. La qual cosa essendo così stata decretata dalla Chiesa Trionfante, supplica esso Oratore, che la Chiesa Militante di cui Principi ne sono le Signorie Vostre Reverendissime, vogliano ora confermare quello che la SS. Trinità, e li Papi passati hanno ordinato, che le dette Terme siano Chiesa dedicata a Maria Vergine, e a sette suoi Astanti Angeli, acciò Iddio levi queste perturbazioni, che il Demonio semina nella Chiesa Cattolica, e gli disturbi, che mette nella creazione del Sommo Pontefice, contro il quale Avversario prevaleranno i meriti, e preci di Maria Vergine, e l'intercessione de 7 Angeli assistenti, all'orazione di tanti Martiri, che quelle Terme edificarono, di maniera che impetreranno grazia da Dio a spirare le menti vostre a fare questa

**Postulatio prima
primi Postulatoris
circa cultum septem
Angelorum.**

34
sta elezione d'un buono e santo Pontefice conforme al bisogno, che vi ha tutta la Cristianità, e così sempre sia pregata la Maestà di Dio &c.
Orat enixe & humiliter S. V. primum, ut parcat Oratori, si quacumque de causa in hoc scripto in aliquo erraverit, quod suppliciter S. V. iudicio & correctioni subjiciens retractare paratus est, & ut non dictum vult haberi. Deinde ut separando pretiosum a vili, quasi os Domini ex quo oraculum veritatis exposcit Orator, & sicut neglecta terra effosa ad extraenda metalla inutili, rejecta terra vanitatis, obscuritatis, & caliginis stili, & superflui eloquii ipsius, si quid in hac vanitatis & verborum congerie, Oratoris ignorantia propria, ob Dei gratiam utile reperiatur ad id obtinendum quod a S. V. desiderat, dignetur benigne concedere, ut prædictum Officium cum Missa propria in honorem septem Principum Angelorum, ab Eminentissimo S. R. E. Cardinali & Archiepiscopo Panormitano acceptum, ad Apostolicam approbationem ipsius interpetrandam, a S. V. non solum pro illa Diœcesi, sed pro Roma & pro tota Ecclesia approbetur, additis (si potest fieri) nominibus, quæ jam per tria (a) sæcula invaluerunt, & si quid amplius auctoritatis in ipsis desideretur, eadem addita de Apostolicæ Potestatis plenitudine; vel saltem hic cultus approbetur pro Cappella Patronatus Oratoris in oppido *Cabra* dicto (olim *Ægabro*) Diœcesis *Cor-
dubensis*, ubi asservatur Sanctissimum & Augustissimum Sacramentum, in Parœcia ipsius Oppidi *Cabra* fundata a Domino Francisco de Cabrera Equite Militaris Ordinis Sancti Jacobi Apostoli, Hispaniarum Patroni, cujus Majores, sicut & Oratoris, in Sicilia in exercitu & triremibus Regis Catholici fuerunt per antiqua feliciora tempora, quibus præsertim simul cum ampliore Hispaniæ dignitate ibi cultus septem Angelorum vigeat, quorum auxilium inde absque dubio experti sunt, quæ quidem Cappella ad humiles Oratoris preces aliquot ab

(a) Saltem ab anno 1516. inventionis tabulæ Panormitanæ Septem Angelorum, ubi statim cultus cum Missa statutus est, præter antiquitatem tabulæ præfatæ in qua Imagines cum nominibus Septem Angelorum inveniebantur, & præter revelationes B. Amadæi tempore Sixti I^p. honoratas Romæ.

ab hinc annis Sacrosanctæ Lateranensi Ecclesiæ aggregata est, & ipsius Altare privilegio donatum pro animabus in Purgatorio detentis a felicis recordationis Pio PP. Septimo, cujus honores & gratiæ singulares a Sanctitatis Vestræ benignitate summo-
pere extollentur, si in ipsa cultus concedatur septem Principum Angelorum ante Deum Astantium, qui ante ipsum ibi asservatum in Augustissimo Sacramento peculiariter & intensius astent orantes pro Sanctitate Vestra, & pro tota Ecclesia, & populo Dei; sed ad maiorem ipsius Domini laudem & gloriam, si S. V. placuerit, ut supra dictum est, vellet Orator, ut ad universam Ecclesiam hic cultus septem Angelorum cum nominibus approbaretur, & insuper Immaculata Deiparæ Virginis Conceptio de fide declararetur. Pro quibus omnibus, vel pro ex iis concedendis, & a Sanctitate Vestra magis probandis, attentis prædictis, exorat humiliter clementiam Vestram, & a Deo omnem felicitatem. = Romæ die 8. Martii 1826.

Ex Relatione status Ecclesiæ Squillacen. ad Sacram Congregationem Concilii Anno 1830. transmissa reperitur ut infra ad Postulata. = Num. 2. = Ad Sacram Congregationem SS. Rituum.

Et pro coronide, cordi mihi est, hanc Squillacenam Diocesim ponere sub tutela septem Angelorum ante Dominum adstantium, proindeque enixe deprecor Sanctissimum Dominum Nostrum Pium Octavum, quem Deus sospitet, ut ex S. R. Congregationis Consulto, dignetur de ipsis Septem Spiritibus Officium proprium cum Missa concedere, et ita eis magis cultui poterit præstari, in hac prædicta Diœcesi, & in toto Orbe Catholico, si extendi expedierit.

In quorum fidem &c. Datum Romæ ex Secretaria ejusdem S. C. Concilii hac die 27. Aprilis 1831.

J. A. Sala Secretarius.

Loco ✕ Sigilli.

Beatissime Pater

Cum complures perlegerim postulatorias Epistolas S.R.E. Cardinalium, Archiepiscoporum, Episcoporum, & Generalium Religiosis Ordinibus Præpositorum quoad cultum Septem Angelorum ante Dominum astantium, fateor equidem, tum auctoritate tot hominum dignitate, doctrina, & virtute præstantium, tum eorum validissimis rationum momentis suasus, in mea sum confirmatus opinione de præcipuo cultu
tam

Num. 4.

*Alicæ Postulationes
post impressionem
anno ultimo factam*

A

Episcopi Squillacen.

B

Episcopi Maronen.

tam sublimibus Spiritibus præstando. Et quoniam bonitate Tua summa, et clementia vere singulari, nullis meis exigentibus meritis, ad Episcopatum Ipse evectus sim, meam etiam humilem instantiam ceterorum omnium jam porrectis supplicationibus adjungens, enixe exoro, ut Missa propria, & Officium Septem Angelorum, ubi antea in usu erant, restituantur, & ad alia, quæ magis Sanctitati Tuæ placuerint, extendantur loca ad maiorem Dei gloriam, & Ecclesiæ utilitatem, dum ad Sanctitatis Tuæ pedes provolutus Apostolicam Tuam Benedictionem imploro.

Sanctitatis Vestræ

Romæ 19 Octobris 1831.

Humillimus, Obsequentissimus ac Addictissimus
Servus, & Subditus

Nicolaus Episcopus de Maronæa in Partibus Infidelium.

Antonius Maria Scalabrini Vicarius, & Procurator Generalis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis humillimo animo exposco quantum supra &c.

Salvator Pascale Procurator Generalis Congregationis Piorum Operariorum humiliter exposcit ut supra.

Salvator Pascale Proc. Gen. &c.

Fr. Dominicus Secundi Minister Generalis Ord. Min. S. Francisci Conventualium humiliter exposcit, ut supra.

J. M. J.

Beatissime Pater

Procurator Generalis Carmelitarum Discalceatorum Congregationis Hispanæ firmissimo innixus prophético sermone cui bene facimus attendentes, nimirum Tob. cap. 12. v. 15. = *Unus ex septem qui astamus ante Dominum* =: & totidem esse cernit Angelos assistentes, & sublimem infert dignitatem in unoquoque fulgentem; quin ex septenario numero particularis minuat splendor, nec ex singularibus dotibus copulativa omnium defraudetur excellentia. Cui vero decentius tributum solvetur honoris quam excellentiæ? Sicuti illa protectio valde proficua censbitur, quæ provenerit a Spiritibus tam Deo propria-

C
*Vicarii Generalis
Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis.*

D

E

F
Procuratoris Generalis Carmelitarum Discalceatorum Congregationi Hispanæ.

pinquis, tam charis, tamque familiaribus. Hinc S.V. pedibus humillime provolutus exorat, ut per concessionem Missæ ac Officii proprii Sanctorum Septem Angelorum Assistentium, decreto saltem permissivo, Divina gloria magis ac magis accrescat, Angelis reverentia Christifidelium cordibus fortius inhæreat, & adiutorio potenti firmaque defensione in tot periculis munita universalis congaudeat Ecclesia. Et Deus &c. = Romæ 8 Augusti anni 1831.

Fr. Marcus a Maria SSma Procurator Generalis Carmelitarum Discalc. Congregat. Hispanæ.

Fr. Joseph a S. Francisco Procurator Generalis Ordinis Excalceatorum SSmæ Trinitatis Familiæ Hispanæ ad S. V. pedes provolutus huic superiori petitioni libenter subscribit. In hoc S. Caroli Conventu ad quatuor Fontes die 23 Octobris 1831.

Fr. Joseph a S. Francisco.

Abbatis Regalis Monasterii S. Susannæ ex Ordine Cisterciensi, & Familia Trappensium in Hispania, petentis facultatem pro commemoratione in Missa diei 30 Octobris Septem Angelorum, cum remissione S. S. ad S. R. Congregationem.

Episcopi Albarracinensis in Hispania adhærentis ceteris Ecclesiæ Pastoribus pro Officio & Missa Septem Angelorum, restituendis & extendendis, cujus nomine Postulatio humiliter Sanctissimo tradita est die S. Benedicti currentis anni.

Episcopi Nucerien. in Statu Pontificio pro eodem cultu ad S. M. Pium VIII., post relationem petitam & acceptam a Bibliotheca Vaticana.

Episcopi Lincien. in Austria ad S. M. Pium VIII. pro eodem cultu.

Episcopi Nuscan. in Regno Neapolis ad S. M. Pium VIII. pro eodem cultu, & pro aliis Officiis in Postulatione ad S. S. missa expressis.

Vicarii Capitularis Liparensis Ecclesiæ in Sicilia ad S. M. Pium VIII. pro cultu Septem Angelorum, & aliæ pro eodem cultu spectantur.

G

Procuratoris Generalis Ordinis Excalceatorum Sanctissimæ Trinitatis Familiæ Hispanæ.

H

Aliæ Postulationes missæ et relatæ ad Sanctissimum.

I

K

L

M

N

pinque, tam charis, tamque familiaribus. Hinc S.V.
 pedibus humiliter prostratus exorat, ut per con-
 cessionem Missae ac Officii proprii sanctorum de-
 cem Angelorum Assistentium, deest saltem per-
 missive, Divina gloria magis ac magis accrescat,
 Angelis reverentia Christianissimum cor illius totius
 inhaerent, & adjutorio potentis humiliter delectationis
 in tot periculis munita universis cogitandis de-
 claret. Et Deus &c. = Roma 8 Augusti anni 1831.
 Fr. Marcus a Maria SSma Procurator Generalis Car-
 melitarum Discalce. Congregat. Hispanae.

Procuratoris Gene-
 ralis Ordinis Discal-
 ceatorum Sanctissi-
 me Trinitatis Pa-
 miliae Hispanae.

Fr. Joseph a S. Francisco
 diuisi Recalcitrantes SSmae Trinitatis Familiae
 Hispanae ad S.V. pedes prostratus hinc enge-
 rion petitioni libenter assensibilis la deo S. Ca-
 roli Cooverum ad pariter Fontes die 25 Octo-
 bris 1831.

Aliae Postulationes
 missae et relatae ad
 Sanctissimum.

Fr. Joseph a S. Francisco.
 Abbas Regalis Monasterii S. Augustini ex Ordine Ci-
 sterciensi, & familiae Propagandae in Hispania, po-
 tentis facultatis pro commendatione in Missa diei
 30 Octobris Septem Angelorum, cum remissione
 S. S. ad S. R. Congregationem.

Episcopi Albariceniensis in Hispania adherentis etc.
 ris Ecclesiae Pastoris pro Officio & Missa Septem
 Angelorum, testibus & exequantibus, cuius no-
 mine Postulatio humiliter Sanctissimo tradita est die
 8. Benedicti currentis anni.

Episcopi Nucetani in statu Pontificis pro eodem cultu
 ad S. M. Pium VIII. post relationem petendam & ac-
 ceptam a Bibliotheca Vaticana.

Episcopi Lincien. in Austria ad S. M. Pium VIII. pro
 eodem cultu.

Episcopi Neapoli in Regno Neapolitano ad S. M. Pium VIII.
 pro eodem cultu, & pro alio Officio in Postulatione
 ad S. S. missae expressae.

Vicarii Capitulares Ispanicae Ecclesiae in Sicilia ad
 S. M. Pium VIII. pro cultu Septem Angelorum, &
 aliae pro eodem cultu spectantes.

I

K

L

M

N

Corrigenda, vel addenda in Causa Restitutionis in
integrum pro Officio et Missa Septem Angelo-
rum, anno 1831. impressa.

INSCRIPTURA

Legitur

Legatur

Pag.	1. Lin.	29. respiciat . . .	respicit
	3. .	22. manentem . . .	inventam
	3. .	23. leggono . . .	leggevano
	3. .	27. Orator . . .	Orator (*)

*Nota ad cal-
cem addenda.* Hæc Pictura intra
claustra jam historiæ tempore ma-
nebat, et alia (ut pag. 22. ipsius
historiæ refertur) depicta est, et
in Capella collocata, ubi „ si di-
pinsero con quest' ordine: Nel
mezzo S. Michele, nel suo des-
tro fianco S. Gabriello, indi
Uriele, e poi Jeudiele. Nel sini-
stro lato di S. Michele fu collo-
cato S. Raffaello, cui siegue Sa-
latiele, e finalmente Barachiele.,
Et pag. 27. et 28. ejusdem historiæ
mentio est de aliis similibus Pictu-
ris Septem Angelorum in aliis Ec-
clesiis. Hic etiam addi possent mul-
tæ picturæ ipsorum extra Panor-
mum per varias Ecclesias, et Socie-
tas *B. Mariæ Virginis, et Septem
Electorum Principum Angelo-
rum*, a Vicario Sanctitatis Suae
Archinto, sub hoc titulo, anno
1550 Romæ erecta de approba-
tione Sanctissimi, quæ in Sum-
mario Additionali primæ proposi-
tionis Causæ refertur ex funda-
tione Carthusiæ pag. 44. 45. 46.,
et 47. Venia petitur à benignis
lectoribus, si propter varias res
occurrentes in Impressione Cau-
sæ,

sæ , et angustiam temporis , hæc
quæ errata , seu omissa sunt , pos-
tea correctæ , seu addita fuerint ,
et ab ipsis speratur , ut si quæ alia
similia , non correctæ seu deficien-
tia , invenerint , sua benignitate
excusent , et correctioni S. R. Ec-
clesiæ cuncta subjiciuntur.

Pag. 4. Lin. 13. juxta . . . juxta praxim commu-
nem , et
4. 25. prima est . . . prima est praxis com-
munis , et
5. . 36. additur . . . additur (num. 3.)
5. . 47. Postulatoriæ . . . Postulatoriæ (num. 4.)

IN S U M M A R I O

Pag. 14. Lin. 40. cultum . . . cultus
14. . 14. rejecto . . . rejectio
28. . 39. duas . . . secundi
34. . 46. geliis , firmiter . . . geliis firmiter
51. . 39. eum . . . cum
53. . 22. loquuntur . . . loquuntur. (Mabillon. in
Itinere Italico: Rosignol.
Pictura in judicio: Aya-
la de Pictore Christiano,
et alii.
53. . 47. cendam . . . cendum
53. . 47. tum . . . cum
54. 27, 28, et 29. Et etc. obligabant. deleatur hæc repetitio.
56. . 44. Sedulium . . . Sedulium circa decre-
tum S. Gelasii , Philacte-
ria superstitiosa prohi-
bens. (Hoc loco adno-
tandum est , doctum
transcribentem posuis-
se verba docti Are-
valo , circa nomen Uriel
a S. Isidoro admissum ,
sed non ea , quæ ad in-
terpretationem decreti S.
Gelasii pertinent , quod
Arevalo existimat verius
legi: „ demonum magis
„ nominibus conscripta
„ sunt „ cum in editione
Sedulii (cui adnotationem
hanc posuit) legatur : „
Phi.

*Philacteria omnia, quæ
non Angelorum, ut
illi confingunt, sed
demonum magis arte
conscripta sunt: et
cum hac occasione ad-
ducit Concilium Roma-
num, sicut nostro tem-
pore communiter fit,
non distinguendo nostra
Septem nomina de aliis
superstitiosis, ob obscu-
ratam memoriam docu-
mentorum Causæ nos-
træ: in quo valde insis-
tendum est, ne contra-
dictionis torrente nomi-
na Septem Angelorum
obruantur. Atque ideo
iterum atque iterum eni-
xe rogamus omnes, ut
dignentur documenta
nuper inventa perpende-
re, et auctoritates, et ra-
tiones in quatuor pro-
positionibus Causæ toties
repetitas.)*

**58. 13. quorum, elen-
chum etc. :**

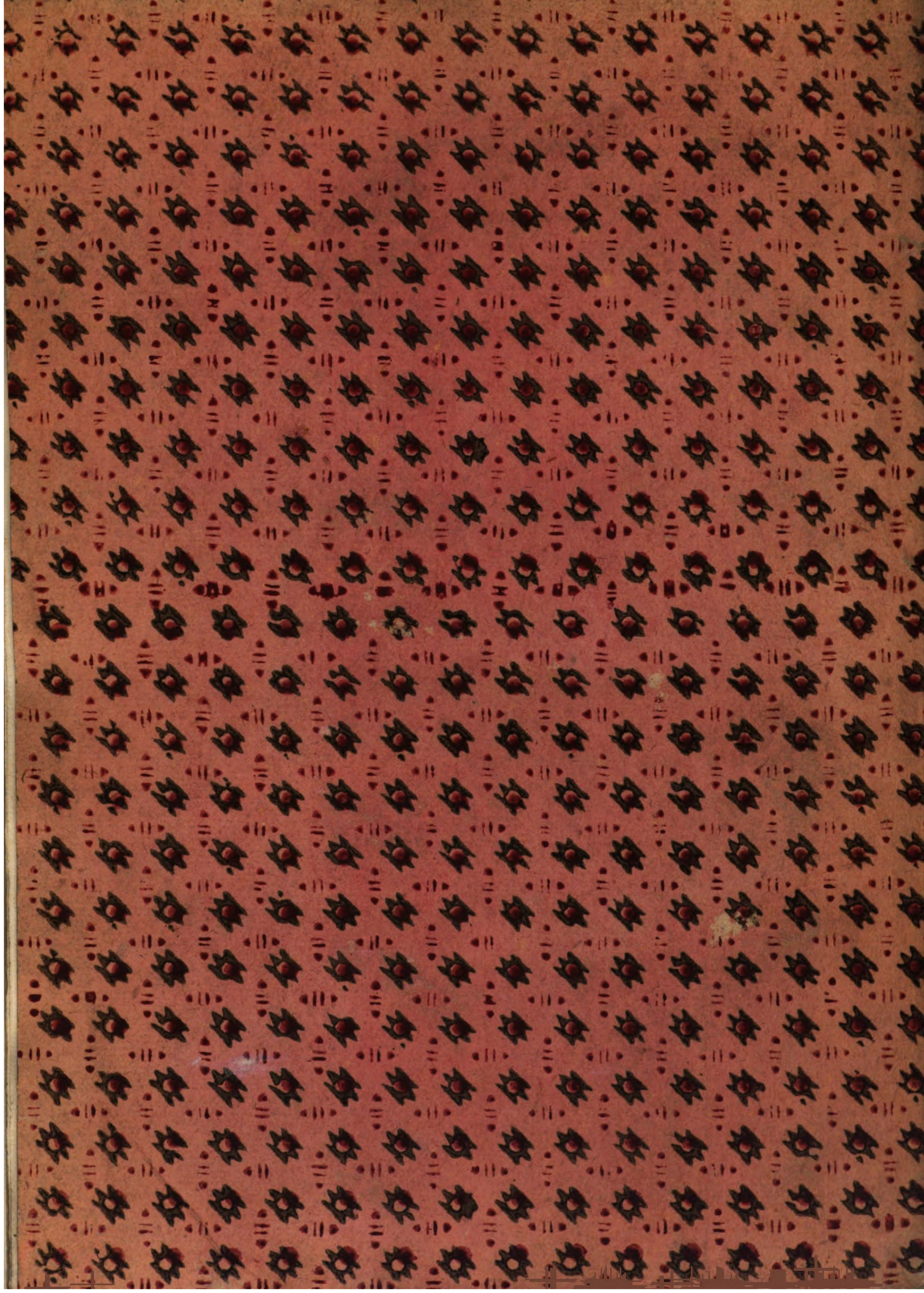
*Hoc additum est a docto
transcribente, sed Pos-
tulator non examinavit
omnes hos auctores, li-
cet bona fide credit, hoc
ipsum ab aliis tradi,
quod in variis picturis
S. Petri de Alcantara
in Hispania exprimitur
tamquam res bene nota:
unde si forsitan aliqui Auc-
tores elenchi relati hanc
visionem depictam omi-
serint, nihil hoc officere
debet, cum non omnes
Auctores cuncta facta re-
ferant in historiis suis.*

IN

IN SUMMARIO ADDITIONALI

Pag. 5. .	37. qui . . .	quæ
6. .	15. Scaltiel . . .	Sealtiel
6. .	20. præfatus . . .	præfatis
10. .	30. 2. 3. 9. 108. . .	1. p. quæst. 108. art. 3.
10. .	33. compertum est .	addere oportet: „ Juxta P. Joannis Gastaldi ex- positionem in Opere de Potestate Angelica dis- tinct. 2. quæstion. 3. art. 4. quæstiuncula 1.
Pag. 14. Lin. 30.	refutato non . .	refutato , non
20. .	33. 56, et 57. . .	6, et 7.
23. .	10. Et licet . . .	Incipit paragraphus : „ Et licet etc. „ cum hac nota marginali : „ Se- „ quitur Appendix. „
25. .	35. Jeromiel . . .	Jeremiel
25. .	40. Jeromiel . . .	Jeremiel
25. .	45. Jeromiel . . .	Jeremiel
26. .	9. inveniri . . .	inveniri. (num. 111. Sum. secundæ propositionis Causæ , et alio documen- to postea in Vaticano in- vento ex Codice Ottobo- niano).
28. .	28. Sed . . .	Incipit alter paragra- phus. „ Sed etc. „
30. .	24. S. Inquisitionis .	(Adnot.) Si Sancta In- quisitio in Hispania res- tituta esset sicut Postu- lator desiderat , speran- dum esset , ut talis pro- hibitio nominum Angelo- rum tolleretur , sicut de aliis fecit, re melius exa- minata ex documentis noviter inventis , præser- tim cum jam olim statuis- set , posse talia nomina invocari pro cultu priva- to , licet tunc præfata documenta eadem S. In- quisitio non vidisset.
32. .	27. perpicuæ . . .	perspicuæ
36. marg. 8.	Congregationi . .	Congregationis.

G. Avv. Rosatini.

Restitutionis in integrum pro officio, et missa recitan. ... in honorem
septem angelorum ...

Roma 1831

2 Liturg. 421,6

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10496477-7